

I. XXII KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW PZD

1. Informacja

W dniach 2 i 3 lipca 2015 r w Warszawie odbędzie się XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD. 273 delegatów wybranych podczas 26 zjazdów okręgowych. Razem z zaproszeniem na Zjazd otrzymali oni sprawozdania organów krajowych Związku za kończącą się kadencję. W Zjeździe, oprócz delegatów, udział wezmą również

członkowie organów krajowych nie będący delegatami oraz zaproszeni goście. Krajowa Rada na XXIX posiedzeniu przyjęła projekt porządku obrad Zjazdu oraz uchwaliła w sprawie przedłożenia Zjazdowi propozycji tematów, w których powinien się wypowiedzieć, jako najwyższy organ Polskiego Związku Działkowców.

2. Projekt porządku obrad Zjazdu

PORZĄDEK OBRAD XII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD w dniach 2 i 3 lipca 2015 r.

1. Otwarcie obrad Zjazdu przez Prezesa PZD,
2. Wybór przewodniczących Zjazdu,
3. Zatwierdzenie porządku obrad,
4. Wybór Sekretarza Zjazdu i Prezydium Zjazdu,
5. Uchwalenie Regulaminu Obrad Zjazdu,
6. Wybór Komisji:
  - Mandatowej,
  - Statutowej,
  - Wyborczej,
  - Uchwał i Wniosków,
7. Referat programowy,
8. Projekt statutu PZD,
9. Ocena działalności Krajowej Rady za okres kadencji dokonana przez Krajową Komisję Rewizyjną,
10. Działalność Krajowej Komisji Rozjemczej w okresie kadencji,
11. Sprawozdanie Komisji Mandatowej - stwierdzenie prawomocności obrad,
12. Dyskusja,
13. Podjęcie uchwały w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującej Krajowej Radzie PZD,
14. Ustalenie liczby członków:
  - Krajowej Rady,
  - Krajowej Komisji Rewizyjnej,
15. Wybory:
  - Krajowej Rady,
  - Krajowej Komisji Rewizyjnej,
16. Sprawozdanie Komisji Statutowej.
17. Uchwalenie statutu PZD,
18. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków – podjęcie uchwał,
19. Zakończenie obrad Zjazdu.

3. Uchwała

UCHWAŁA Nr 3/XXIX/2015 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 2 czerwca 2015 r.

w sprawie przedłożenia XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD propozycji tematyki oficjalnych stanowisk i innych dokumentów zjazdowych

W oparciu o doświadczenia wynikające z dotychczasowej działalności PZD, a zwłaszcza z mijającej kadencji, oraz mając na uwadze założenia do programu PZD

przedkładane XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD, Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców uznaje za zasadne zwrócić się do Zjazdu, jako najwyż-

szego organu Związku, o wypracowanie następujących dokumentów:

1. Stanowisko ws. znaczenia jedności ruchu ogrodnictwa działkowego oraz posiadania przez działkowców ogólnokrajowej reprezentacji dla dalszego istnienia ROD i zachowania praw polskich działkowców.
2. Stanowisko ws. znaczenia ROD i ich funkcji w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnych.
3. Podziękowania dla działkowców za aktywną postawę obywatelską.
4. Apel do władz publicznych o współpracę z PZD – deklaracja programowa „Jakich działań ogrodnictwo działkowe oczekuje od władz publicznych”.
5. Stanowisko ws. znaczenia samorządności, niezależności i apolityczności ruchu ogrodnictwa działkowego dla bezpieczeństwa i praw działkowców.
6. Stanowisko ws. wyborów parlamentarnych 2015r.
7. Stanowisko ws. znaczenia ustawy reprivatyzacyj-

nej dla zabezpieczenia przetrwania ROD i zachowania praw działkowców.

8. Stanowisko ws. ustawy prawo o stowarzyszeniach.
9. Stanowisko ws. przestrzegania ustawy o ROD przez stowarzyszenia ogrodowe i ich członków.
10. Stanowisko ws. wykorzystania środków z programów unijnych na potrzeby ogrodnictwa działkowego.

Jednocześnie Krajowa Rada PZD stwierdza, iż powyższa tematyka nie powinna zamknąć przedmiotu obrad XII KZD PZD. Dlatego też KR PZD zwraca się do wszystkich okręgowych zjazdów delegatów PZD, aby podczas obrad dążyły do wypracowania uchwał programowych i stanowisk odnoszących się nie tylko do kwestii regionalnych, ale także do problematyki ogólnopolskiej. Dorobek zjazdów okręgowych oraz poruszane w ich trakcie problemy winny bowiem znaleźć odzwierciedlenie w powyższych, jak i kolejnych dokumentach przyjętych przez zjazd krajowy.

SEKRETARZ

/-/Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 czerwca 2015 r.

II. INFORMACJA WS. STATUTU PZD I DZIAŁAŃ NADZORCZYCH PREZYDENT WARSZAWY

1. Spotkanie z Premier Ewą Kopacz

19 maja na terenie warszawskiego ROD Bemowo II odbyło się spotkanie Premier Ewy Kopacz z działkowcami na czele z Prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim. Pani Premier towarzyszyła Minister Małgorzata Kidawa Błońska. W otoczeniu pięknej zieleni i w miłej atmosferze wysłuchały, z jakimi problemami muszą się dziś mierzyć polscy działkowcy.

Na wstępie Premier podkreśliła, że to kolejne już jej spotkanie z przedstawicielami środowiska użytkowników działek. Przypomniała, że wszystkie poprzednie, tj. dotyczące obywatelskich projektów ustaw zainicjowanych przez działkowców zrzeszonych w PZD, czyli ustawy o ROD i ustawy Stop Rozbiórkom Altan, przyniosły bar-

dzo pozytywne rezultaty – ustawy już obowiązują. Majowe spotkanie w jednym z warszawskich ogrodów Pani Premier zaproponowała w związku z wystąpieniem Krajowej Rady oraz licznymi wystąpieniami kierowanymi do niej przez działkowców, a dotyczącymi problemów z rejestracją statutu PZD, z uwagi na zastrzeżenia Prezydenta m. st. Warszawy jako organu nadzoru nad PZD.

Rozumiejąc problem Premier Ewa Kopacz zaproponowała, że w swojej kancelarii zorganizuje spotkanie z przedstawicielami Związku przy udziale Prezydent Hanny Gronkiewicz-Waltz i prawników obu stron, na którym problemy Związku i działkowców powinny zostać nareszcie rozwiązane.

W odpowiedzi na słowa Premier Kopacz, Prezes PZD Eugeniusz Kondracki zadeklarował wolę pełnej współpracy ze strony Związku. W swoim wystąpieniu przedstawił punkt widzenia PZD na zaistniałą sytuację i podkreślił, że wszelkie działania PZD w tej sprawie były podejmowane w zgodzie z obowiązującą ustawą i w dobrej wierze. Dlatego też jego zdaniem, rozmowy mają szansę na doprowadzenie do wypracowania rozwiązań, które zakończą spór wokół rejestracji statutu, a co za tym idzie pozwolą uniknąć zakłóceń w funkcjonowaniu ponad 4700 ogrodów, w których działki ma 900 tys. polskich rodzin. Prezes Kondracki poinformował również o działaniach, jakie PZD podjął w ramach wdrażania ustawy o ROD, a w szczególności o wynikach zebrań ustawowych, na których gros działkowców opowiedziało się za pozostaniem ich ogrodów w strukturach PZD.

W dalszej części spotkania uczestniczący w nim warszawscy działkowcy przedstawili Pani Premier problemy, z jakimi ogrody spotykają się na co dzień. Szczególnie dużo miejsca poświęcili sprawie regulacji stanu

prawnego terenów ROD w Warszawie, który to proces został zahamowany w wyniku obstrukcji urzędników magistratu. Poruszyli również problem ogólnie negatywnego stosunku niektórych warszawskich urzędników do ogrodów oraz braku zrozumienia z ich strony znaczenia i korzyści, jakie tereny zielone utrzymywane przez działkowców przynoszą dla miasta.

Premier wysłuchała tych spostrzeżeń z uwagą i zadeklarowała, że podjęmie starania, aby sprawa warszawskich ogrodów ruszyła z miejsca. Szczególnie entuzjastycznie działkowcy przyjęli słowa Pani Premier, w których zadeklarowała, że dopóki pełni urząd, ogrody nie będą likwidowane, a działkowcy mogą liczyć na jej pomoc.

Po spotkaniu odbył się krótki briefing, podczas którego Pani Premier odpowiadała na pytania dziennikarzy na temat postulatów zgłaszanych przez działkowców i potwierdziła, że w ciągu tygodnia spotka się z przedstawicielami PZD oraz Prezydent m. st. Warszawy. Do spotkania nadal nie doszło.

(AP)

2. Wystąpienie Prezydium KR PZD do Premier RP Ewy Kopacz w sprawie rejestracji statutu PZD w KRS

Szanowna Pani Premier!

W nawiązaniu do wystąpienia skierowanego do Pani Premier przez Krajową Radę PZD w dniu 21 kwietnia 2015r. oraz licznych pism z ogrodów i od indywidualnych działkowców, Prezydium KR PZD, jako organ reprezentujący Związek na szczeblu krajowym, czuje się zobligowane poinformować Panią Premier o narastającym wśród działkowców zaniepokojeniu sprawą zablokowania rejestracji statutu Polskiego Związku Działkowców w KRS.

Szanowna Pani Premier!

Za niespełna trzy miesiące upłynie okres osiemnastu miesięcy, jaki ustawa o ROD wyznaczyła PZD na przyjęcie nowego statutu. Nic więc dziwnego, że z pism nadsyłanych z całej Polski wnika, iż przedłużanie się stanu zawieszania, w jakim znalazło się przeszło 4700 ROD w następstwie działań podjętych przez urzędników reprezentujących Prezydenta Warszawy, jako organ nadzoru, staje się jednym z najważniejszych problemów nurtujących działkowców. Zapewne świadomość nadchodzącego terminu sprawia, iż obok wątpliwości, co do zasadności argumentów podnoszonych przez władze Warsza-

Premier RP Pani Ewa Kopacz

wy, działkowcy coraz więcej uwagi poświęcają sposobowi prowadzenia czynności nadzorczych oraz jego wpływowi na ich obecną sytuację. Szczęólnego znaczenia nabiera dla nich odpowiedź na pytanie, dlaczego Prezydent Warszawy kwestionując nowy statut głównie ze względu na tryb zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów, zgłosiła zastrzeżenia dopiero na etapie rejestracji dokumentu w KRS? Uchwała, która przesądziła kwestię trybu zwołania Zjazdu, została bowiem przyjęta prawie rok temu i wcześniej nie było do niej zastrzeżeń.

Szanowna Pani Premier!

Doświadczenia z ostatnich lat, a w szczególności: uchylene przez TK ustawy mającej fundamentalne znaczenie dla zabezpieczenia praw działkowców; roczna batalia o pozyskanie w Sejmie większości dla projektu obywatelskiego, pod którym zebrali prawie milion podpisów; wreszcie zaskakujące orzeczenie NSA – wydane w oparciu o poglądy nadzoru budowlanego – które de facto zakwestionowało legalność 900 000 altan w ROD, mogą niewątpliwie usprawiedliwić sceptycyzm członków naszego środowiska wobec działań władzy publicznej w stosunku do ogrodów. Niestety, zasadnym jest

stwierdzenie, iż obecna sytuacja nie przyczynia się do zmiany tego stanu rzeczy.

Spóźnione, ale wyjątkowo stanowcze, by nie powiedzieć, wręcz agresywne działania organu nadzoru wobec PZD w sytuacji podejrzenia konfliktu interesów – w ok. 100 procesach Prezydent Warszawy żąda od Polskiego Związku Działkowców natychmiastowego wydania 800 ha ogrodów, zajmowanych przez ok. 20 000 rodzin działkowców. Obstrukcja urzędników z najbliższego otoczenia Prezydent Hanny Gronkiewicz-Waltz, skutkująca całkowitym zablokowaniem procesu regulacji stanu prawnego ROD w Warszawie. Wreszcie, utrudnianie PZD dostępu do informacji o roszczeniach z tzw. dekretu Bieruta do terenów Rodzinych Ogrodów Działkowych OD, a nawet przypadki zaskarżania przez miasto orzeczeń korzystnych dla działkowców! To jedynie niektóre z przesłanek uzasadniających stawiane coraz częściej przez działkowców pytanie, czy rzeczywiście działania organu nadzoru podyktowane są wyłącznie kwestiami merytorycznymi? Czy fakt, że ich skutkiem może być sparaliżowanie, a przynajmniej poważne zakłócenie funkcjonowania organizacji, która od lat toczy z Prezydent Warszawy spory, w których broni praw działkowców, to wyłącznie przypadek, czy może coś więcej?

Szanowna Pani Premier!

Konflikt interesów pomiędzy władzami stolicy, a działkowcami w Warszawie, zdaje się być dzisiaj oczywisty. Sprawa statutu nie ma jednak wymiaru lokalnego gdyż przekłada się na sytuację działkowców w całej Polsce. Akt ten stanowi podstawę działania dla 4700 ROD w których z działek korzysta prawie milion rodzin. Dlatego też przyłączając się do postulatów zgłaszanych w pismach przez działkowców, ponownie zwracamy się do Pani Premier o osobiste zainteresowanie sprawą. Mamy nadzieję, że Pani interwencja pozwoli na szybkie wypracowanie mechanizmów kończących spór w sposób zgodny z literą i duchem ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i, co równie istotne, bez uszczerbku dla ogrodów i działkowców.

Jednocześnie po raz kolejny pragniemy zadeklarować pełną wolę współpracy ze strony PZD. Jak bowiem pokazały dotychczasowe doświadczenia, w sprawach działkowców, spotkanie i dialog strony społecznej z władzami to najlepsza droga do osiągnięcia sukcesu. Głęboko wierzymy, że również w tym przypadku bezpośrednie rozmowy pozwoliłyby wypracować rozwiązania zgodne z prawem oraz potrzebami społecznymi i zakończyć spór wywołujący tak duży niepokój wśród członków miliońskiej rzeszy polskich działkowców.

Z wyrazami szacunku

Wiceprezes PZD
/-/ Wincenty Kulik

I Wiceprezes PZD
/-/Tadeusz Jarzębak

Prezes PZD
/-/Eugeniusz Kondracki

Skarbnik PZD
/-/Marian Pasiński

Sekretarz PZD
/-/ Izabela Ożegalska

Członek Prezydium
/-/ Antoni Kostrzewa
Członek Prezydium
/-/Janusz Moszkowski
Członek Prezydium
/-/ Zdzisław Śliwa

3. Spotkanie z parlamentarzystami

Działania organu nadzorującego Polski Związek Działkowców utrudniające rejestrację statutu spowodowały, że działkowcy w całym kraju zwracają się o pomoc do swoich przedstawicieli w Parlamencie. Niezależnie od opcji politycznej, którą reprezentują, posłowie i senatorowie RP rozumieją sytuację Związku i działkowców i deklarują pomoc.

23 października 2014 roku podczas nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów Związek uchwalił nowy statut, spełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 68 ustawy o ROD. Wymaga on, by w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy uchwalono nowy statut na zasadach określonych w dotychczasowym statucie i złożono w Krajowym Rejestrze Sądowym

wniosek o zmianę odpowiedniego wpisu. Do dziś KRS nie dokonał tego wpisu - zastrzeżenia do trybu przyjęcia nowego statutu i niektórych jego zapisów zgłosił do sądu organ nadzorujący Związek - Prezydent m.st. Warszawy. Prowadzący sprawę referendarz sądowy wydał postanowienie, w którym odmówił zmiany statutu, nie biorąc pod uwagę wyjaśnień Polskiego Związku Działkowców, wykazujących bezpodstawność zarzutów organu nadzorującego.

Na krzywdzącą dla działkowców decyzję referendarza Związek złożył skargę. Wskazano w niej, że zarówno sposób zwołania zjazdu, jak i uchwalenia nowego statutu, były zgodne z obowiązującym wówczas statutem, do którego sąd nie miał żadnych zastrzeżeń, choć badał jego zgodność z ustawą o ROD oraz Prawem o stowarzyszeniach. Skarga PZD do dziś nie została rozpatrzona, tymczasem organ nadzorujący domaga się uchylecia uchwał podjętych przez Związek na mocy nowego statutu i działania na podstawie tego, który obowiązywał wcześniej. Co ciekawe, swoje zastrzeżenia, głównie do trybu zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów PZD, organ nadzorujący zgłosił dopiero wówczas, gdy miało dojść do rejestracji uchwalonego na nim statutu. Nie dziwi, że działkowcy zadają sobie pytanie, czy na pewno chodzi jedynie o sam Zjazd, nowy statut, czy jego poszczególne zapisy. Czy powodem działań organu nadzorującego nie jest ciągnący się od lat spór o między władzami stolicy a PZD o zajmowane dziś przez warszawskie ogrody działkowe 800 ha, których natychmiastowego wydania domaga się Prezydent m.st. Warszawy w ok. 100 procesach sądowych?

Blokowanie rejestracji statutu i podejrzenia, że dzieje się tak z powodu konfliktu interesów Hanny Gronkiewicz-Waltz jako Prezydenta m.st. Warszawy i jednocześnie organu nadzorującego PZD, zmuszają działkowców w całym kraju do poszukiwania pomocy wszędzie, gdzie to możliwe. Naturalnym krokiem jest szukanie jej także u posłów i senatorów, którzy mają reprezentować interesy swoich wyborców – a więc także i milionowej rzeszy działkowców – w Parlamencie. Tym bardziej, że brak pewności, co do losu nowego statutu, niemożność prowadzenia normalnej działalności w oparciu o jego przepisy, znacznie utrudnia nie tylko pracę Krajowej Rady, czy okręgowych zarządów PZD, ale także poszczegól-

nych ROD. Są już np. sygnały, że niektórzy starostowie, burmistrzowie, czy prezydenci decyzję o postępowaniach administracyjnych w sprawie uregulowania stanu prawnego gruntów ROD zgodnie z zapisami ustawy o ROD z 2013 roku uzależniają od zarejestrowania statutu w KRS.

O swoich problemach działkowcy rozmawiali już z posłami i senatorami wszystkich klubów parlamentarnych. Najwięcej spotkań odbyło się z parlamentarzystami Platformy Obywatelskiej. O sytuacji działkowców i PZD szczegółowo zostali poinformowani przewodniczący klubu Rafał Grupiński, senator Mieczysław Augustyn oraz posłowie Maria Małgorzata Janyska, Jagna Marczałajtis - Walczak, Katarzyna Matusik – Lipiec, Katarzyna Mrzygłocka, Stanisław Chmielewski, Janusz Dzięcioł, Waldy Dzikowski, Artur Gierada i Ireneusz Raś. Działkowcy spotkali się także z m.in. z posłankami PiS Barbarą Bubulą, Marzeną Machałek i Anną Zalewską, wicemarszałkiem Sejmu Jerzym Wenderlichem (SLD), posłami SLD Maciejem Banaszakiem, Tadeuszem Tomaszewskim, Leszkiem Aleksandrakiem i Romualdem Ajchlerem, a także posłami PSL Markiem Gosem i Stanisławem Kalembą.

Wszyscy parlamentarzyści ze zrozumieniem odnieśli się do sytuacji, w jakiej znalazł się ruch działkowy w Polsce. Obiecali też swoją pomoc w sprawie rejestracji statutu, a posłanka Anna Zalewska z PiS złożyła już w tej sprawie interpelację do Prezesa Rady Ministrów. „Szczególnie bulwersująca w ocenie osoby zgłaszającej przedstawiony problem jest okoliczność, że Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy występuje wobec PZD w trojkiej roli: organu nadzoru, Prezydenta Miasta zainteresowanego przejęciem gruntów tworzących ogrody działkowe w ramach PZD i wiceprzewodniczącego partii politycznej Platforma Obywatelska” – pisze w swojej interpelacji poseł Zalewska. Pyta też, czy czynności podjęte dotąd w tej sprawie przez Prezydenta m.st. Warszawy mieściły się w ramach uzasadnionych rzeczową potrzebą i nie stanowiły bezprawnej szyskany wobec PZD, ukierunkowanej na rezygnację przez Związek z dążenia do ochrony jego uzasadnionych interesów w postępowaniu sądowym.

Milion działkowców i ich rodziny z niecierpliwością czekają na skutek obietnic i działań swoich przedstawicieli.

(AP)

4. Stanowiska ws. rejestracji statutu PZD

Działania Prezydenta m.st. Warszawy występującego jako organ nadzorujący PZD, które skutecznie utrudniają zarejestrowanie nowego statutu Związku, dziwią

i oburzają działkowców w całym kraju. W swoich pismach adresowanych do najwyższych władz państwa, parlamentarzystów, Prezydent Warszawy i PZD, wyra-

żają swoje poparcie dla działań Związku, ale przede wszystkim nadzieję, że w końcu będą mogli spokojnie pracować w swoich ogrodach nie obawiając się o ich przyszłość.

Tylko w ciągu ostatnich trzech miesięcy, od początku marca 2015 r., indywidualni działkowcy i zarządy rodzin-

nych ogrodów działkowych wysłali ponad 210 listów, petycji i stanowisk do wszystkich, którzy mogą ich zdaniem pomóc w sytuacji, w jakiej znalazł się ruch działkowy w Polsce na skutek działań organu nadzorującego Polski Związek Działkowców. Okręgowe Zarządy PZD w tym samym okresie przygotowały aż 60 takich pism.

Niebezpieczne dla działkowców

Te liczby najlepiej obrazują, jak bardzo działkowcy są oburzeni sytuacją, w której władze m.st. Warszawy przez blokowanie rejestracji najważniejszego dokumentu regulującego pracę PZD, paraliżują działanie organizacji zrzeszającej ponad milion obywateli. Brak aktualnego statutu tak samo dotyka Związek, jak i zarządy wszystkich ROD, a w konsekwencji wszystkich działkowców. „Działania organu nadzorującego kierowanego przez Prezydent Warszawy Hannę Gronkiewicz-Waltz były nakierowane na utrudnienie działania stowarzyszenia ogrodowego PZD, bądź nawet na jego paraliż wywołany brakiem środków finansowych na działanie struktur terenowych. Nie uwzględniono szczególnych uwarunkowań działalności stowarzyszenia, zwłaszcza w okresie przejściowym, i w konsekwencji doprowadzono do kolejnego wrzenia w środowisku działkowców” – piszą w swoim stanowisku członkowie OZ w Poznaniu. „Blokowanie przez Panią Prezydent rejestracji statutu PZD

może spowodować paraliż organizacyjny w ogrodach w całej Polsce. My nie godzimy się na kolejną próbę zniszczenia tego na co przez lata, wraz z całymi rodzinami, pracowaliśmy” - dodają w liście do Hanny Gronkiewicz-Waltz z działkowcy ROD „Za Gajem” w Wójtowie. „Tak radykalne postępowanie organu nadzorującego odczytujemy jako szukanie pretekstu do sparaliżowania wszystkich jednostek organizacyjnych PZD, a w konsekwencji doprowadzenie do jego rozwiązania, co przy braku silnej i doświadczonej organizacji łatwiej pozwoli kosztem działkowców rozwiązać problem roszczeń spadkobierców byłych właścicieli nieruchomości warszawskich wywłaszczonych tzw. dekretem Bieruta. Do tych celów wykorzystywany jest każdy sposób umożliwiający odzyskanie terenów zajmowanych przez ogrody działkowe” – piszą w swoim stanowisku uczestnicy Okręgowego Zjazdu Łódzkiego PZD.

Najczęściej do Pani Premier

W wielu listach działkowcy podkreślają, że od lat podejmowane są próby podważenia podstaw działalności ogrodów działkowych w Polsce i przejęcia zajmowanych przez nie terenów. Jeszcze tak niedawno musieli przecież walczyć o swoją ustawę o ROD, później o zachowanie ogrodowych altan. Teraz spokój działkowców, którzy chcieliby po prostu pracować w swoich ogrodach, burzą problemy związane z rejestracją statutu uchwalonego przez Nadzwyczajny Zjazd Delegatów PZD w październiku 2014 r. „Moja działka jest dla mnie bardzo ważna. Przez okres zimowy z utęsknieniem wyczekiwałem wiosny, aby rozpocząć kolejny sezon działkowy. Moja radość była o tyle duża, że zebranie przynależnościowe w moim ogrodzie zadecydowało o dalszej współpracy z PZD, a na jesieni uchwalony został nowy statut PZD. Tym samym spełnione zostały obowiązki nałożone na nas przez ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych” – zapewnia Tadeusz Kietliński z ROD w Lipnie. „Działkowcy długo czekali na nową ustawę o ROD uchwaloną przez Sejm w dniu 13 grudnia 2013 roku, która dała podstawy dalszego funkcjonowania ogrodnictwa działkowego w Polsce, mając nadzieję, iż wszelkie problemy z uprawą działek się zakończą. Zdecydowana

większość działkowców w 2014 roku zgodnie z zapisami ustawy o ROD zdecydowała się pozostać w ogólnopolskim stowarzyszeniu PZD i w spokoju uprawiać swoje działki” – piszą delegaci Konferencji Przedzjazdowej Delegatury Rejonowej w Rybniku i proszą Panią Premier Ewę Kopacz o pomoc w tej sprawie.

Właśnie Pani Premier jest najczęstszym adresatem próśb i apeli o pomoc w rejestracji statutu PZD. Niemal tyle samo listów trafia do osoby, która zainicjowała ten konflikt – Prezydent m.st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. „Działania m. st. Warszawy, jako organu nadzorczego nad stowarzyszeniem PZD, są w naszym odczuciu krzywdzące dla działkowców i nie mają one nic wspólnego z powszechnie głoszonymi hasłami państwa prawa. Negowanie przez Panią statutu PZD uchwalonego przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów w dniu 23 października 2014 roku oraz podjęcie środków nadzorczych w stosunku do PZD celem wymuszenia określonych działań przed rozstrzygnięciem przez sąd sporu dot. statutu to niewybredne postępowanie nastawione na bezpardonową walkę z nami działkowcami. Takie działanie ze strony urzędu, którym Pani kieruje, prowadzi do paraliżu i destrukcji stowarzyszenia” – pi-

szą w swoim stanowisku skierowanym do Prezydent Warszawy prezesi poznańskich ROD oraz delegaci na Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Poznaniu. „Jako organ nadzoru nad PZD winna Pani wspierać działkowców i współpracować z nimi, a nie wszczynać nową wojnę. Przecież doskonale Pani wie, że niedokonanie wpisu statutu PZD do KRS spowoduje, że działkowcy pozostaną

w próżni. Na tym Pani zależy? Nie spodziewałam się, że Pani Prezydent stanie przeciw działkowcom. Oglądając Panią w tv i słuchając Pani wypowiedzi myślałam, że zawsze opowiada się Pani za zwykłym przeciętnym obywatelem. Jednak niestety Pani działania wskazują na to, że co innego Pani mówi, a co innego robi”. – dodaje Patrycja Zielińska z ROD „Kolejarz” w Wałbrzychu.

Poparcie dla działań PZD

Wielu działkowców wierzy, że dzięki wspólnym wysiłkom Polskiego Związku Działkowców i wszystkich użytkowników ogrodów, uda się zakończyć i ten konflikt. Ufają też w pozytywny wyrok sądu, do którego wpłynęło zaskarżenie PZD na odmowę rejestracji statutu. „W Związku z tym zwracamy się do Pani Prezydent o niepodejmowanie działań do czasu wydania prawomocnego orzeczenia sądu” - apelują do Prezydent Warszawy delegaci Konferencji Przedzjazdowej Delegatury Rejonowej w Rybniku.

„Odmowa rejestracji statutu jest decyzją, która nie ma racjonalnych przesłanek prawnych, a jej celem jest wywołanie destabilizacji w strukturach i działaniach Związku. Uzasadnienie jej nie tylko budzi zastrzeżenia i wątpliwości, ale też wpisuje się w szereg działań urzędników warszawskich, na czele z Prezydent Warszawy, zwalczających działkowców i ogrody wszelkimi dostęp-

nyimi metodami. Nieustająco podejmujemy ze swej strony wysiłki, by ten stan rzeczy zmienić i pokazać, jak ważne jest istnienie ogrodnictwa działkowego w strukturze miejskiej dla społeczności miasta. Negujemy wszelkie działania, których celem jest utrudnienie i zakłócenie pracy działkowców, ogrodów i PZD. Wyrażamy nadzieję, że skończą się w końcu te destrukcyjne działania i brak jakiegokolwiek dobrej chęci współpracy ze strony Warszawy” – piszą w swoim stanowisku członkowie OZ Mazowieckiego PZD. „Członkowie Prezydium Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD zapewniają, że w pełni popierają wszelkie działania Krajowej Rady PZD, która czyni wszystko, by doprowadzić do rejestracji tak potrzebnego całemu środowisku działkowemu statutu. Mamy nadzieję, że kierowane przez PZD skargi zostaną przyjęte, a błędne decyzje, jakie w tej sprawie zapadły – ulegną zmianie”.

(AP)

III. XXIX POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W dniu 2 czerwca 2015 r. w Warszawie odbyło się XXIX posiedzenie Krajowej Rady PZD, któremu przewodniczył Eugeniusz Kondracki Prezes PZD. W posiedzeniu uczestniczyła również Maria Fojt Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD. Głównym tematem było sprawozdanie Krajowej Rady za kadencję 2012 – 2015. Członkowie Krajowej Rady uznali, że przedstawiony dokument odzwierciedla ogrom pracy, jaką w mijającej kadencji wykonała Krajowa Rada i cały Związek. Krajowa Rada postanowiła przedłożyć sprawozdanie XII Krajowemu Zjazdowi PZD. Krajowa Rada podjęła także uchwałę, w której przedstawia tematy, w których powinien się wypowiedzieć Krajowy Zjazd, jako najwyższy organ PZD.

Krajowa Rada nadała tytuł Honorowego Członka PZD Panu Henrykowi Cieślikowi w uznaniu wielkiego wkładu w powstanie Polskiego Związku Działkowców i rozwój rodzinnych ogrodów działkowych Okręgu w Poznaniu. Pan Henryk Cieślik jest pierwszym członkiem Związku, któremu nadano ten tytuł. Ożywioną dyskusję wywołał temat pozyskiwania środków unijnych na potrzeby ogrodów. Uczestnikom posiedzenia przedstawiono przykładowe obszary, w którym jednostki PZD mogą ubiegać się o finansowanie ze środków unijnych konkretnych projektów. Członkowie Krajowej Rady wypowiedzieli się za koniecznością stworzenia w Związku systemu umożliwiającego ogrodom korzystanie z unijnej pomocy.

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia,
2. Przyjęcie porządku obrad,
3. Wybór komisji uchwał i wniosków,
4. Stwierdzenie prawomocności obrad,
5. Sytuacja ogrodów i Związku,
6. Przyjęcie materiałów na XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD:
  - Sprawozdanie Krajowej Rady za kadencję;
  - Projekt statutu PZD;
  - Sprawy, do których powinien odnieść się XII Krajowy Zjazd.
7. Dyskusja,
8. Podjęcie uchwał,
9. Sprawy różne,
10. Zakończenie obrad.

3. Komisja Uchwał i Wniosków

1. Tadeusz Jarzębak	– Szczecin	5. Józef Noski	– Śląski
Przewodniczący		6. Grzegorz Oracz	– Mazowiecki
2. Marian Pasiński	– Zielona Góra	7. Kazimierz Michalik	– Lublin
3. Zdzisław Śliwa	– Poznań	8. Czesław Smoczyński	– Gdańsk
4. Janusz Moszkowski	– Wrocław	9. Piotr Gadzikowski	– Toruńsko-Włocławski

4. Uchwały i stanowiska

UCHWAŁA NR 1/XXIX/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 2 czerwca 2015 r.

w sprawie sprawozdania z działalności Krajowej Rady PZD w kadencji 2012 – 2015

Krajowa Rada PZD przedkłada sprawozdanie ze swojej działalności w kadencji 2012-2015 odzwierciedlające realizację zadań statutowych, programu uchwalonego przez IX Krajowy Zjazd oraz działań nadzwyczajnych wynikających z sytuacji działkowców, ogrodów i Związku.

Najważniejszym zadaniem Krajowej Rady w mijającej kadencji była obrona praw działkowców i dalszego funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował 11 lipca 2012 r. większość przepisów ustawy o ROD z 2005 r. i dał ustawodawcy 18 miesięcy na uchwalenie nowej ustawy o ogrodach działkowych. Z inicjatywy Krajowej Rady powołany został Komitet Inicjatywy Ustawodawczej, który złożył w Sejmie obywatelski projekt ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, pod którym Związek zebrał blisko 930 tysięcy podpisów. Okres procedowania ustawy w Sejmie to niekończące się boje z przeciwnikami ogrodów działkowych i wielkie akcje wspierające projekt obywatelski – od pikiet przed biurami poselskimi do ogólnopolskiej manifestacji w Warszawie. Determinacja i jedność działkowców, ale też rozważne

i skuteczne kierowanie całą batalią przez Krajową Radę ocaliło ogrody działkowe, a nowa ustawa o ROD utrzymała prawa działkowców i do działek i swojej prywatnej własności na działkach.

Od uchwalenia ustawy Związek z jednej strony przystąpił do jej wdrażania, ale równocześnie musiał jej bronić, bowiem natychmiast została atakowana. Początek dał Związek Miast Polskich zarzucając niekonstytucyjność części przepisów. Jednak po masowych wystąpieniach działkowców, a także części samorządów, PZD podpisał porozumienie ze ZMP o dalszej współpracy, a ZMP wycofał swoje zarzuty do ustawy o ROD.

Na niekonstytucyjność niektórych przepisów ustawy wskazuje Rzecznik Praw Obywatelskich. Wzbudziło to oburzenie działkowców, bo spodziewali się raczej odwrotnej reakcji RPO, że będzie stał na straży praw działkowców. Mimo wielu protestów, RPO nie wycofuje swego stanowiska.

Cały Związek od uchwalenia ustawy konsekwentnie ją realizował. Przede wszystkim Krajowa Rada dokonała interpretacji obowiązującego statutu PZD dostosowując go do nowego prawa. Przystąpiono równocześnie do

prac nad nowym statutem. KR uchwaliła nowy regulamin ROD i wiele uchwał systemowych regulujących działalność jednostek PZD. Jednym z głównych zadań wynikających z nowej ustawy było przeprowadzenie we wszystkich ogrodach zebrań działkowców, podczas których mieli wypowiedzieć się czy pozostają w PZD, czy zakładają własne stowarzyszenie. Związek wykonał to zadanie i po raz pierwszy w swej historii poddał się powszechnej weryfikacji działkowców. Wynik zebrań jest satysfakcjonujący dla PZD, bowiem 95% ogrodów pozostało nadal w jego strukturach.

Ustawa o ROD dała możliwość uregulowania stanu prawnego wielu ogrodów działkowych i z tej możliwości Związek korzysta składając odpowiednie wnioski. Część miast i gmin zachowuje się jednak wbrew obowiązującemu prawu bojkotując zapisy ustawy o ROD i nie realizuje złożonych wniosków.

W oparciu o dotychczas obowiązujący statut i praktykę Krajowa Rada zwołała Nadzwyczajny XI Zjazd Delegatów PZD, który uchwalił nowy statut PZD. Statut odpowiada obowiązującemu prawu i potrzebom członków Związku. Jednak organ nadzoru – Prezydent Warszawy – zakwestionował tryb uchwalenia statutu i część jego przepisów. Spór rozstrzygnie sąd, jednak poprzez działania urzędników próbuje się sparaliżować działanie największego stowarzyszenia w Polsce.

Podczas wdrażania ustawy o ROD zaistniała konieczność ponownej inicjatywy ustawodawczej ze strony PZD w obronie altan działkowców. Pół roku po niekorzystnym orzeczeniu NSA w sprawie altan żadne ugrupowanie polityczne nie kwapiło się do rozwiązania tego problemu. Związek znów powołał Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „Stop Rozbiórkom Altan”. Projekt ustawy poparło ponad 700 tysięcy działkowców i w efekcie

Sejm uchwalił zmianę prawa budowlanego korzystną dla działkowców.

Krajowa Rada, mimo wielu nieprzewidzianych zdarzeń realizowała również program uchwalony na kadencję i wykonywała wszystkie obowiązki wynikające ze statutu PZD. Sprawozdanie za kadencję zawiera szczegółowe zestawienie podejmowanych działań statutowych, oświatowych, dotyczących gospodarki gruntami, prawnych, organizacyjnych, finansowych, a także konkursowych.

Krajowa Rada wywiązała się z powierzonego jej przez działkowców zadania skutecznego kierowania Związkiem. Określała kierunki działania, których nie można byłoby zrealizować, bez ich wykonania przez wszystkie struktury Związku

Biorąc pod uwagę powyższe Krajowa Rada PZD przyjmuje sprawozdanie za kadencję 2012-2015 i postanawia przedstawić je XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów.

Krajowa Rada dziękuje wszystkim zarządom ROD, komisjom rewizyjnym i rozjemczym ROD oraz okręgowym zarządom, okręgowym komisjom rewizyjnym i rozjemczym, dzięki odpowiedzialności których podejmowane w całym Związku działania były skuteczne.

Szczególne podziękowania Krajowa Rada składa Prezesowi PZD za determinację i skuteczność w walce o ustawę o ROD, rodzinne ogrody działkowe, prawa działkowców i Związek.

Krajowa Rada kieruje serdeczne podziękowania do działkowców za solidarność, jedność, poparcie i wspieranie działań struktur Związku w celu obrony ogrodów i tworzenia warunków do ich funkcjonowania i rozwoju, ale także za wotum zaufania, jakiego udzielili Polskiemu Związkowi Działkowców podczas zebrań ustawowych.

WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 czerwca 2015 r.

UCHWAŁA Nr 2/XXIX/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 2 czerwca 2015 r.

w sprawie konsultacji nad zmianami do statutu PZD

Po zapoznaniu się z propozycjami zmian do statutu PZD, Krajowa Rada postanawia skierować je do wszystkich okręgów, aby w trybie pilnym przeprowadziły nad

nim konsultacje oraz dyskusję nad innymi koniecznymi zmianami dotyczącego statutu.

Wszystkie okręgowe zarządy powinny zorganizować

na swoim obszarze powyższe konsultacje w sposób sprawny i umożliwiający jak najszerszemu gronu osób wyrażenie swojej opinii na temat kształtu statutu PZD. W szczególności należy uzyskać opinię z poszczególnych ogrodów działkowych, aby organy ROD oraz członkowie PZD mogli się wypowiedzieć co do treści swojego statutu.

W sposób szczególny Krajowa Rada zwraca się do odbywających się w całym kraju okręgowych zjazdów delegatów o wnikliwe przeanalizowanie projektu statutu i

zgłaszanie swoich ocen i wniosków, które będą rozpatrywane podczas XII Krajowego Zjazdu Delegatów.

Krajowa Rada liczy na powszechny udział członków i organów PZD w dyskusji nad kształtem naszego statutu. Zgłaszane wnioski powinny być zgodne z ustawą o ROD i prawem powszechnie obowiązującym. Pozwoli to na sprawne wypracowanie i przyjęcie podczas kolejnego posiedzenia Krajowej Rady uchwały zawierającej propozycje konkretnych zmian do statutu, które zostaną skierowane do XII Krajowego Zjazdu Delegatów.

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 czerwca 2015 r.

Uchwała Nr 3/XXIX/2015
w sprawie przedłożenia XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD propozycji tematyki oficjalnych stanowisk i innych dokumentów zjazdowych
opublikowana została w Rozdziale I niniejszego Biuletynu

UCHWAŁA Nr 4/XXIX/2015
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 2 czerwca 2015 r.
w sprawie nadania tytułu
Honorowego Członka Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, w uznaniu wielkiego wkładu w powstanie Polskiego Związku Działkowców i rozwój rodzinnych ogrodów

działkowych Okręgu w Poznaniu oraz obronę praw działkowców, ogrodów i Polskiego Związku Działkowców

NADAJE

HENRYKOWI CIEŚLIKOWI

TYTUŁ

**HONOROWEGO CZŁONKA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 2 czerwca 2015 r.

STANOWISKO
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 2 czerwca 2015 r.
*w sprawie zarzutów Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do ustawy o ROD
z 13 grudnia 2013 r.*

Blisko trzy lata temu na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Polski Związek Działkowców stanął w obliczu trudnej sytuacji oraz wyjątkowo krzywdzącego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Sędzia TK Andrzej Wróbel, który jako jeden z dwóch sędziów zgłaszał zdanie odrębne wskazywał wtedy, że u podstaw rozstrzygnięcia tej sprawy leży błędne przekonanie o statusie prawnym PZD, które zaważyło na tym rozstrzygnięciu. Podkreślał w swoim przemówieniu, że nie ma żadnych wątpliwości, że PZD jest zrzeszeniem dobrowolnym, a prawo polskie nie zabrania tworzenia innych organizacji zrzeszających działkowców, do których może przystąpić każdy. Niestety, większość w TK zdecydowała inaczej. Blisko milion działkowców było przerażonych perspektywą zagłady ogrodnictwa działkowego w Polsce i organizacyjnym chaosem, jaki wprowadził ten wyrok w ogrodach działkowych.

Po wielu miesiącach burzliwych prac sejmowych udało się wypracować dobry dokument, który w pełni zabezpieczył najważniejsze prawa działkowców oraz zrealizował postulaty zawarte w orzeczeniu Trybunału. Niestety kolejny raz jesteśmy świadkami niekończących się ataków na obowiązującą – nową ustawę o ROD. Podobno u podstaw działania sędziów TK miała się znajdować „troska o dobro samych działkowców”. Zapewne ta sama idea przyświeca teraz sugestiom, że wspomniane postulaty TK zostały wykonane nieprawidłowo, a bezpośrednim polem zastrzeżeń jest obecnie fakt, że działkowcy nie chcą występować z PZD i nie chcą zakładać własnych stowarzyszeń. I prezes Sądu Najwyższego w dokumencie „Uwagi o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie” uznał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 lipca 2012r. stwierdzający niekonstytucyjność blisko połowy ustawy z 8 lipca 2005r. o ROD został wykonany nieprawidłowo. Głównym zastrzeżeniem jest fakt, że nowa ustawa działkowa utrzymała istnienie PZD, który jest dysponentem tysięcy hektarów niezwykle cennych gruntów i przekształciła go w stowarzyszenie ogrodowe. Tymczasem trzeba podkreślić, że istnienie PZD, samo w sobie, nie zostało zakwestionowane przez Trybunał. Orzeczenia tak dalece ingerujące w konstytucyjne prawa zrzeszenia zrzeszającego kilkaset tysięcy członków i działającego zgodnie z Konstytucją RP, w oparciu o zasady demokratyczne, byłoby w gruncie rzeczy bezprawne. I Prezes Sądu Najwyższego wydaje się jednak mieć w tej sprawie odmienne zdanie. Uznał zatem, że 243 ROD, w których działkowcy zdecydowali, że ich ogrodami będą zarządzały stowarzy-

szenia inne niż PZD, to za mało i że powinno ich być więcej. Tymczasem zaznaczyć trzeba, że zapisy uchwalonej ustawy działkowej służyły zapewnieniu reprezentatywności, a nie ograniczeniu możliwości występowania z PZD, do czego zmierzają rzeczono sugestie.

Zdecydowana większość spośród 4861 ROD, które od 19 stycznia 2014 r. do 18 stycznia 2015 r. organizowały zebrania wszystkich działkowców korzystających z działek położonych na terenie tego ROD, zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o ROD, przegłosowała decyzję o pozostaniu w ogólnopolskim stowarzyszeniu PZD przy frekwencji przekraczającej niezbędną w celu wyodrębnienia. Ich decyzja była zatem świadomym wyborem większości, zgodnie z zasadą wolności zrzeszania się i demokracji, w której to zdecydowana większość decyduje o danym wyborze. Krytykowanie tego stanu rzeczy to wyraz niezadowolonia przeciwników Związku, którzy chcieliby podzielić i rozczłonkować PZD, a cel tych dążeń od lat pozostaje ten sam. Podzielenie skupionych dotychczas wokół jednego, silnego Związku działkowców, na setki drobnych walczących ze sobą stowarzyszeń działkowych przyniosłoby wrogom ogrodnictwa działkowego wymierne skutki. PZD bowiem nieustająco od ponad 20 lat broni ogrody działkowe i nabyte prawa działkowców przed zakusami elit rządzących i innych grup interesu walczących o odebranie gruntów ogrodów w celu przeznaczenia ich przede wszystkim na cele komercyjne. Działkowcy w ciągu ubiegłego roku dali wyraz swojej akceptacji dla PZD i dali jasny sygnał, że te wieloletnie wysiłki podejmowane na rzecz ogrodów i działkowców są dostrzegane i doceniane przez środowisko działkowe. Działkowcy bez wątplenia dostrzegli potrzebę istnienia PZD i zagłosowali inaczej, niż chcieliby i oczekiwali od nich krytycy Związku.

Nie ma żadnych wątpliwości co do tego, że nowa ustawa działkowa realizuje postulaty TK, bo jeśli tylko jest taka ich wola, pojedynczy działkowcy, jak i całe ROD, mają możliwość wyłączenia się z PZD. W ustawie o ROD z 13 grudnia 2013 r. zapewniono działkowcom wolność zrzeszania się wedle własnego uznania. Krytykowanie ustawy za to, że działkowcy nie chcą tworzyć swoich własnych organizacji i chcą należeć do PZD jest zwykłym obrażaniem się na obywateli. Odebranie im możliwości przynależenia do Związku i jego likwidacja byłyby pogwałceniem wolności zrzeszania się obywateli, którą działkowcom gwarantuje Konstytucja. Podejmowane w tym tonie zarzuty o niekonstytucyjności ustawy i braku likwidacji PZD są całkowicie bezzasadne.

PZD mając szacunek do prawa i milionowej społeczności działkowców, na żadnym etapie nie utrudniał zwoływania zebrań, a także w pełni zaakceptował i realizuje podjęte przez działkowców decyzje oraz podejmuje wszelkie działania, które umożliwiają prawidłowe przekazanie majątku PZD w wyodrębnionych ogrodach. Związek dołożył wszelkich starań, aby w pełni zrealizować zapisy ustawy, m.in. po to, by uniknąć jakichkolwiek zarzutów o nieprawidłowościach czy trudnościach

z tym związanych. Nikt kto chce uprawiać działkę w ROD, a nie chce być członkiem PZD, nie musi nim być. Pierwszy raz w historii Związek został poddany masowej weryfikacji przez samych działkowców i decyzja zdecydowanej większości działkowców jest powodem do dumy, że działkowcy doceniają rolę PZD i potrzebę jego dalszego istnienia. Próby zanegowania ich decyzji to de facto pogwałcenie wolności i ignorowanie niewygodnej dla przeciwników Związku rzeczywistości.

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 2 czerwca 2015 r.

IV. POZYSKIWANIE FUNDUSZY UNIJNYCH

1. Środki unijne na potrzeby ROD

Krajowa Rada intensywnie pracuje nad stworzeniem systemu pozyskiwania środków z Unii Europejskiej na potrzeby Związku i ogrodów działkowych. Prześledziła wiele programów i konkursów, z jakich można pozyskiwać dotacje. Temat ten został również przedstawiony podczas narady prezesów i dyrektorów biur OZ. Wzbudził duże zainteresowanie, ponieważ potrzeby ogrodów są ogromne. Po gruntownym przeanalizowaniu tematu Prezydium KR 14.05.15 r. wydało stanowisko w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych przez PZD, w którym wyraźnie podkreśliło, że ogrody działkowe pełnią ważne funkcje społeczne, dlatego zasługują na pomoc ze środków unijnych. Prezydium KR stwierdziło, że dobre przygotowanie i skuteczne działanie w tej sprawie mogą być najlepszą metodą do rozwijania ogrodów z pożytkiem dla działkowców i całej społeczności miejskiej. Unia Europejska przeznaczyła na lata 2014-2020 dla naszego kraju aż 82,5 mld euro. Przy niektórych programach można otrzymać nawet do 80% kosztów całej inwestycji.

Otrzymanie dotacji wiąże się również z licznymi obowiązkami. W celu skutecznej i sprawnej realizacji projektów należy na początku określić możliwe obszary wsparcia ze strony UE, powołać zespoły do realizacji zadania oraz opracować niezbędne dokumenty aplikacyjne dla konkretnie wytypowanych przedsięwzięć. Następnie zrealizować projekt i prawidłowo go rozliczyć.

Krajowa Rada stwierdziła, że największe szanse na uzyskanie dotacji mają działania zmierzające do podniesienia standardów ekologicznych otoczenia, ochrony środowiska przyrodniczego i składników przyrody, przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych oraz ogólna poprawa warunków bytowych. Są to inicjatywy wpisujące się w działalność statutową PZD, więc określenie programu i realizacja projektu w tym zakresie nie powinny stanowić dużego obciążenia.

Uzyskanie dotacji nie jest zadaniem łatwym. Równie trudno jest potem rozliczyć projekt, dlatego wychodząc naprzeciw potrzebom ogrodów działkowych KR PZD zajęła się tematem i podjęła już działania, aby wyszukać odpowiednie programy i dotrzeć do zarządów ogrodów z potrzebnymi informacjami. Podjęła także prace nad stworzeniem całego systemu pozyskiwania funduszy unijnych, ponieważ tylko dobre przygotowanie dokumentacji i skuteczne działanie w realizacji projektu na wszystkich jego etapach mogą być najlepszą metodą na rozwijanie ogrodów i zaspokajanie ich potrzeb.

Żeby pozyskać środki finansowe ze wsparcia unijnego potrzebne jest działanie nie tylko Krajowej Rady, ale również okręgowych zarządów i zarządów ogrodów. Niewątpliwie wiele zarządów ROD podejmie ten wysiłek i postara się o uzyskanie dotacji.

Wioletta Zaleska

2. Pozyskiwanie funduszy unijnych przez PZD

Jak zapewne Państwu wiadomo, Unia Europejska należy do najbogatszych obszarów świata. Warto zauważyć, że między jej regionami istnieją jednak ogromne wewnętrzne różnice poziomu dochodów i szans, dlatego też realizowana jest dynamiczna polityka rozwoju regionalnego. Poprzez transfer funduszy z bogatszych państw członkowskich do uboższych krajów i regionów wspierana jest restrukturyzacja i modernizacja gospodarek krajów UE, w tym także i Polski.

Z pewnością trudno będzie niektórym uwierzyć, że Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej. W latach 2014-2020 Unia Europejska przeznaczyła dla naszego kraju aż **82,5 mld euro**.

Pewnie zadają sobie Państwo pytanie na co zostanie przeznaczona taka kwota? Otóż fundusze zostaną zainwestowane w: zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki, poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju, w podnoszenie sprawności i efektywności administracji. Najważniejszym celem programów unijnych jest jednak poprawa poziomu życia mieszkańców.

Dla większości z Państwa jasne jest, że z puli funduszy korzystać mogą prywatne przedsiębiorstwa, czy instytucje samorządowe. Nie każdy jednak wie, że beneficjentem unijnych dotacji mogą być także organizacje non-profit i stowarzyszenia. Należy podkreślić, że Polski Związek Działkowców, również może ubiegać się o środki z budżetu unijnego.

W tym miejscu zapewne rodzą się kolejne pytania i wątpliwości, co zrobić, gdzie szukać pomocy, informacji na ten temat?

By móc skorzystać z dotacji należy przewertować opisy programów unijnych na stronach internetowych w celu znalezienia odpowiedniego projektu. Jednak doświadczenia z realizacji różnych projektów pokazują, że największe szanse na sukces mają przedsięwzięcia wynikające z potrzeb beneficjenta, wpisujące się w jego działalność, bazujące na jego wiedzy i doświadczeniu. Kto lepiej może znać potrzeby działkowców niż oni sami? Związek najlepiej jest w stanie określić, czy potrzebna jest budowa kanalizacji, oczyszczalni, melioracja terenu, a może specjalistyczne szkolenia z zakresu ogrodnictwa. Potrzeb i pomysłów może być wiele. To od inicjatywy zarządów ogrodów tak naprawdę zależy, czy sięgnąć po pieniądze, które, przy odrobine wysiłku są możliwe do pozyskania.

Z Funduszy Europejskich nie wspiera się działalności bieżącej, tylko konkretne projekty. Zgodnie z definicją, projekt jest złożonym działaniem o charakterze jednorazowym, podejmowanym dla osiągnięcia z góry określonych celów. Każdy projekt musi mieć szczegółowo określone terminy realizacji nie tylko całości, ale każdego wykonywanego w nim zadania.

Uzyskanie wsparcia finansowego z Funduszu Unii Europejskiej wymaga złożenia kompletnej dokumentacji, w tym szczegółowego uzasadnienia planowanego projektu. Przed złożeniem wniosku o przyznanie środków unijnych trzeba sporządzić tzw. studium wykonalności, zgodne z wymogami programu dotacyjnego. Po szczegółowym opracowaniu wniosku o dofinansowanie i zebraniu niezbędnych załączników, kompletny plik dokumentów dostarczany jest do instytucji pośredniczącej opiniującej wnioski i przyznającej środki.

Przy składaniu podania o dofinansowanie należy bardzo uważać, by dostosować się do wszystkich wymogów pozyskania dotacji. Nawet małe niedopatrzenie może spowodować, że dotacja nie zostanie przyznana.

Wnioski o wsparcie z Funduszy Europejskich składa się w ściśle określonych terminach, biorąc udział w naborach wniosków. Ich harmonogramy publikowane są pod koniec każdego roku. Po ogłoszeniu naboru należy zweryfikować jeszcze raz projekt i dostosować jego szczegóły do wymagań konkretnego konkursu. Pomocne są w tym: regulamin i karta oceny projektu pokazująca na co będzie zwracała uwagę komisja przyznająca wsparcie.

Informacji na temat funduszy można szukać w Głównych Punktach Informacyjnych funduszy europejskich, które mają swoją siedzibę we wszystkich większych miastach kraju, a Centralny Punkt Informacyjny znajduje się w Warszawie, przy ulicy Żurawiej 3/5; w urzędach marszałkowskich i wojewódzkich oraz w urzędach miast i gmin, gdzie pomocy może udzielić odpowiednio do tego przygotowana kadra urzędnicza. Obecnie istnieje również szereg firm specjalizujących się w pozyskiwaniu funduszy europejskich i pisaniu wniosków, które dysponują odpowiednimi informacjami. Każdy może poszukać odpowiednich materiałów nie wychodząc z domu na stronach internetowych funduszy europejskich.

Wnioskowanie o unijne granty na ogół wymaga wkładu własnego, a więc wnioskodawca musi wykazać, że dysponuje częścią środków przeznaczonych na realizację projektu.

Formalnym przypieczętowaniem decyzji o przyznaniu wsparcia jest umowa. Jeżeli w wyniku oceny wniosku zostanie zakwalifikowany do objęcia wsparciem, zostanie zawarta umowa o dofinansowanie. Określa ona zasady, na jakich przyznano środki oraz podstawowe obowiązki związane z realizacją projektu i jego rozliczeniem. Procedura jej podpisania rozpoczyna się w momencie otrzymania oficjalnego pisma potwierdzającego przyznanie wsparcia na realizację projektu. Zawiera ono również informację o dokumentach, jakie trzeba zgromadzić do podpisania umowy oraz terminie, w którym trzeba dopełnić niezbędnych formalności.

Realizując projekt należy pamiętać, że nie każdy wydatek związany z projektem może zostać dofinansowany. Poszczególne programy i rodzaje dotacji mają przypisany katalog tzw. kosztów kwalifikowanych. Tylko wydatki z tego katalogu podlegają dofinansowaniu. Pozostałe koszty trzeba ponieść ze środków własnych.

Dofinansowanie projektu oznacza, że realizując go korzysta się z pieniędzy publicznych. Ma to swoje konsekwencje związane z wyborem dostawców towarów i usług. Przyjmując dofinansowanie zobowiązuje się bowiem ponieść wszystkie wydatki z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości a także dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów. Co to w praktyce oznacza? Podmioty zobowiązane ustawowo do stosowania prawa zamówień publicznych, dokonują wyboru dostawców zgodnie z tymi przepisami. Jeżeli jednak reprezentuje się inny podmiot, który nie jest zobowiązany do stosowania na co dzień prawa zamówień publicznych, będzie trzeba wprowadzić pewne zmiany w sposobie dokonywania zakupów.

Realizacji każdego projektu, któremu udzielone zostało wsparcie z funduszy unijnych towarzyszy kontrola. Jest ona obowiązkowym elementem w trakcie jego trwania lub krótko po zakończeniu, poprzedzając ostateczne rozliczenie. Może też nastąpić także po jego zakończeniu, czyli w trakcie okresu trwałości projektu.

Po zakończeniu takiej kontroli zostaje sporządzona informacja pokontrolna. Jeżeli podczas kontroli wykryte zostaną nieprawidłowości, beneficjent otrzyma zalece-

nia pokontrolne wraz z terminem ich wypełnienia.

Jeżeli okaże się, że projekt realizowany jest niezgodnie z założeniami, o których napisano we wniosku lub nie osiągnięto zamierzonego celu, dotacja może być cofnięta. Całość lub część dotacji będzie też trzeba zwrócić, jeżeli nie dochowano obowiązujących procedur związanych na przykład z wyborem dostawców lub usługodawców.

Jak sami Państwo zdążyli się zorientować korzystanie z unijnego wsparcia niesie ze sobą wiele korzyści. Fundusze Europejskie mają pozytywny wpływ na rozwój oraz poprawę i konkurencyjność tych, którzy z nich skorzystali. Jednak korzystanie z unijnych dotacji wiąże się również z licznymi obowiązkami. Przede wszystkim trzeba zrealizować inwestycję zgodnie z wnioskiem, przestrzegać terminów i prawidłowo ją rozliczyć.

Czy komuś się udało się pozyskać takie wsparcie unijne? TAK! I należy uznać to za ogromny sukces. Działkowcy z Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Kotwica” i „Oaza” w Świnoujściu jako pierwsi otrzymali unijną pomoc na meliorację terenów, które użytkują. Wszystko dzięki wsparciu ze środków unijnych z Programu Operacyjnego RYBY.

Reasumując, uzyskanie dotacji nie jest zadaniem łatwym. Równie trudno jest potem rozliczyć projekt, dlatego wychodząc naprzeciw potrzebom ogrodów działkowych Krajowa Rada PZD zajęła się opisanym tematem i podjęła już działania, aby dotrzeć do zarządów ogrodów z potrzebnymi informacjami na temat całego systemu korzystania z dotacji unijnych.

Wioletta Zaleska
Krajowa Rada PZD

3. Stanowisko Prezydium KR PZD z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych przez PZD

Przedstawiony podczas narady prezesów i dyrektorów biur OZ temat dotyczący możliwości pozyskiwania przez PZD funduszy unijnych dla ogrodów działkowych wzbudził duże zainteresowanie, ponieważ potrzeby ogrodów są ogromne.

Zdaniem Prezydium KR ogrody działkowe pełnią ważne funkcje społeczne, m.in. przez przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych, podnoszenie standardów ekologicznych oraz kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka. Ma to duży wpływ na poprawę warunków socjalnych społeczności lokalnych. Z tego względu ogrody działkowe zasługują na pomoc ze środków unijnych.

Najistotniejszym elementem programów unijnych jest wsparcie finansowe. Z drugiej strony fundusze skłaniają do rozwoju w kierunku standardów europejskich, wymagają nowoczesnych i oryginalnych przedsięwzięć, ale zachęcają do tego właśnie poprzez możliwości uzyskania dofinansowania.

Polski Związek Działkowców powinien stawiać na regularny rozwój ogrodów i ich funkcji społecznych, dlatego, skoro pojawiła się szansa dofinansowania, należy ją wykorzystać na większą skalę. Bez wsparcia unijnego ogrody działkowe nie będą mogły rozwijać się w odpowiednim tempie.

PZD może szukać dofinansowania w kilku progra-

mach. Część z nich ma charakter ogólnokrajowy. Oznacza to, że projekty realizowane przy ich wsparciu będą mogły być wykonywane na terenie całego kraju. Część programów będzie realizowana bezpośrednio w województwach i tam należy poszukiwać programów odpowiadających potrzebom ogrodów.

Przed ogrodami działkowymi otwierają się nowe możliwości. Szanse na uzyskanie dotacji są olbrzymie. Korzystając z różnych programów można realizować szereg projektów. Wybór najsukcesywniejszej drogi oraz sposób wykorzystania tych środków zależy od przyjętej strategii, pomysłowości, potrzeb i chęci wykorzystania tych możliwości.

Prezydium Krajowej Rady PZD stwierdza, że środki z funduszy, które udało się pozyskać mogą zostać zainwestowane w najważniejsze potrzeby ogrodów, przede wszystkim w: poprawę zagospodarowania rodzinnych ogrodów działkowych, poprzez budowę sieci kanalizacji, oczyszczalni, meliorację terenu, ochronę środowiska przyrodniczego i składników przyrody dzięki podnoszeniu standardów ekologicznych otoczenia, a także propagowanie idei ogrodnictwa działkowego i wiedzy ogrodniczej w społeczeństwie poprzez szkolenia i działalność promocyjną.

Prezydium Krajowej Rady PZD przekazuje zadania dotyczące pozyskiwania dotacji okręgom i ich służbom inwestycyjnym. Szczególnie intensywnie powyższym tematem powinni zająć się inspektorzy do spraw inwestycji. Zobligowani są do tego, by dogłębnie poznać omawiane zagadnienie. Dobre przygotowanie merytoryczne pracowników przyniesie korzyści całemu Związkowi, gdyż będą mogli służyć wtedy odpowiednią radą

na każdym etapie m.in. na etapie składania wniosku i gromadzenia całej potrzebnej dokumentacji, przy prowadzeniu i wykonywaniu podjętych zadań oraz na etapie rozliczania środków przez ogrody.

Konieczne jest omówienie tego tematu z prezesami zarządów ROD. Należy tego dokonać korzystając z materiałów udostępnionych przez Krajową Radę, które zawierają potrzebne informacje. Możliwość pozyskania środków z funduszy unijnych dla ogrodów działkowych, ze względu na ważność tematu, powinna być również przedmiotem obrad okręgowego zjazdu.

Rolą Krajowej Rady, a szczególnie pracowników zajmujących się inwestycjami, ale również prawników i innych osób zatrudnionych w Związku, są działania zmierzające do jak najszerzej promocji, aby dotrzeć do wszystkich zainteresowanych. Szczególnie rolę tę powinny pełnić wydawnictwa związkowe poprzez publikację informacji i materiałów o funduszach europejskich. Jest to temat, który powinien również znaleźć się w programach okręgów i Związku na następną kadencję.

Obecnie najpilniejszym zadaniem jest dotarcie z informacją do zarządów ROD i udzielenie pomocy przy wyborze programu. Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców zajęła się opisanym tematem i podjęła już działania, aby dotrzeć do zarządów ogrodów z potrzebnymi informacjami na temat całego systemu korzystania z dotacji unijnych.

Prezydium Krajowej Rady stwierdza, że dobre przygotowanie i skuteczne działanie w tej sprawie mogą być najlepszą metodą do rozwijania ogrodów i zaspokajania ich potrzeb w różnym zakresie z pożytkiem dla działkowców i całej społeczności miejskiej.

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 14 maja 2015 r.

4. OZ Mazowiecki w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych przez PZD

Okręgowy Zarząd Mazowiecki PZD obradujący w dniu 26 maja 2015 w Warszawie wyraża opinię, że ogrody działkowe pełnią bardzo wiele różnorodnych funkcji m.in. rekreacyjną, społeczną, edukacyjną, ekonomiczną, estetyczną czy ekologiczną. W ten sposób ogrody przywracają społeczności i przyrodzie tereny zdegradowane, podnoszą standardy życiowe społeczności lokalnej m.in. poprzez poprawę jakości powietrza oraz uatrakcyjnienie i estetyzację znaczących fragmen-

tów miasta. Ma to duży wpływ na poprawę warunków socjalnych społeczności lokalnych, tym samym ogrody działkowe wymagają i potrzebują pomocy ze wszystkich stron, czy to władz lokalnych czy centralnych, w tym także dofinansowania ze środków unijnych.

Jednym z najistotniejszych punktów każdego programu unijnego, jest dofinansowanie bezpośrednie, czyli wsparcie finansowe. Trzeba przy tym pamiętać, że fundusze unijne wymagają, aby otrzymane środki, przezna-

czony na rozwój ogrodów jednocześnie spełniały wymogi polityki unijnej, w tym programów ochrony środowiska. W ten sposób oprócz tego, że ogród zmodernizuje się i ulepszy swoją infrastrukturą, poprawę odczują nie tylko działkowcy i okoliczni mieszkańcy, ale przede wszystkim poprawę odczuje środowisko, które spełniać będzie standardy unijne m.in. dot. jakości powietrza w miastach. Okręgowy Zarząd Mazowiecki Polskiego Związku Działkowców stoi na stanowisku, że każde wsparcie dla ogrodów, w tym unijne, może przynieść wiele pożytku i należy wykorzystać wszelkie dostępne możliwości, aby ogrody działkowe mogły rozwijać się w coraz szybszym tempie. Okręgowy Zarząd Mazowiecki Polskiego Związku Działkowców zwraca uwagę, że jest dostępnych wiele programów dofinansowania, ogólnokrajowych czy też regionalnych. To od położenia, potrzeb i funkcji ogrodów działkowych należałoby podejmować niezbędne działania w celu uzyskania szerokiego wsparcia finansowego. Okręgowy Zarząd Mazowiecki PZD zwraca uwagę, że pozyskane środki unijne można wykorzystać na szeroko rozumianą ochro-

nę środowiska. Na te elementy składają się przede wszystkim: poprawa zagospodarowania rodzinnych ogrodów działkowych, budowa kanalizacji, budowa melioracji, budowa oczyszczalni. Tym samym zapewni się ochronę środowiska przyrodniczego i składników przyrody dzięki podnoszeniu standardów ekologicznych otoczenia, a także rozpropaguje się ideę ogrodnictwa działkowego i wiedzy ogrodniczej w społeczeństwie.

Rolą Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD jest pomoc ogrodom działkowym na Mazowszu, aby mogły dalej istnieć, rozwijać się oraz dawać radość i przyjemność z ich użytkowania. Tym samym OZM PZD uważa, że ROD-y powinny w większym stopniu zaangażować się w pozyskiwanie środków, w tym funduszy unijnych. W tym celu OZM PZD deklaruje wolę współpracy i pomoc merytoryczną swoich pracowników, którzy wspomogą Zarządy ROD w uzyskaniu dofinansowania.

OZM PZD uważa, że dobre przygotowanie i skuteczne działanie w tej sprawie mogą być najlepszą metodą do rozwijania ogrodów i zaspokajania ich potrzeb w różnym zakresie z pożytkiem dla ogrodów i działkowców.

Okręgowy Zarząd Mazowiecki
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, 26 maja 2015 r.

5. Przykład wykorzystania funduszy unijnych przez ROD – OZ w Szczecinie

O naszym projekcie media Świnoujskie pisały np. „Działki nie będą już podtapiane” albo „Pierwsza taka umowa w Polsce”.

ROD „Kotwica” jest ogrodem otwartym, a na nasze działkowe uroczystości zapraszamy zawsze przedstawicieli instytucji, z którymi współpracujemy. Tak właśnie w trakcie Dni Działkowca dowiedzieliśmy się, że istnieje możliwość pozyskania pieniędzy z Funduszu Europejskiego na wymarzoną i niezbędną dla naszego ogrodu meliorację.

W trakcie zbierania informacji, okazało się, że jeśli tak jak w naszym przypadku, na jednej działce geodezyjnej zlokalizowane są 2 ogrody (ROD „Kotwica” i ROD „OAZA”), to beneficjentem może być tylko jeden z nich. W związku z tym zarządy tych ogrodów podjęły decyzję o połączeniu. Okręgowy Zarząd PZD w Szczecinie upoważnił Zarząd ROD „Kotwica” do prowadzenia tego zadania inwestycyjnego. Powołany został specjalny zespół składający się z przedstawicieli zarządów obu ogrodów i działkowców sprawujących pieczę nad postępującymi pracami związanymi z melioracją.

Na najbliższym walnym zebraniu Zarządy przedstawi-

ły propozycję podjęcia uchwały dotyczącej wprowadzenia w życie zadania pt. „Przebudowa i rozbudowa systemu melioracyjnego na terenie ROD „Kotwica – Oaza” w Świnoujściu.”

Z realizacją tego projektu wiązało się „opodatkowanie” każdej działki celem zabezpieczenia środków na wkład własny. Biorąc pod uwagę fakt, że 70% użytkowników działek to osoby starsze (emeryci, renciści) Zarząd zaproponował rozdzielenie tej składki na trzy lata.

Kolejnym etapem było przygotowanie wniosku do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego. Wypełniając wniosek musimy wykonać niezbędne czynności:

- odwierty geologiczne,
- projekt,
- zebranie zezwoleń: Administracji Gminy i Miasta, Ochrony Środowiska, Wydziału Geodezyjnego Miasta, Powiatu, Województwa i inne.

Zadanie było o tyle ryzykowne, że nie wiedzieliśmy, czy dostaniemy dotację.

Zarządy ogrodów nie na wszystkim muszą się znać, w związku z powyższym postanowiliśmy wynająć do pisanie wniosku specjalistyczną kancelarię konsultingową.

W Urzędzie Marszałkowskim trafiliśmy na wspaniałą urzędniczkę, która niczym promotor prowadziła nas przez gąszcz zawitych przepisów.

Następuje moment oczekiwania na decyzję Urzędu Marszałkowskiego o przyznaniu niezbędnej kwoty. I oto otrzymujemy wiadomość, że przyznano nam odpowiednie fundusze. Ogłaszamy przetarg, wybieramy wykonawcę, inspektora nadzoru budowy.

Powołana komisja zajmująca się sprawami melioracji przekazuje teren budowy oraz na wniosek każdorazowy Kierownika budowy, razem z inspektorem nadzoru odbiera przekazywane odcinki zakończonego rowu. Po za-

kończeniu projektu Kierownik budowy zgłasza termin odbioru robót, na który udaje się powołana w tym celu komisja, sporządzając odpowiedni protokół z przyjęcia robót i usterek.

Realizacja tego zadania była możliwa dzięki Programowi Operacyjnemu RYBY.

Wydarzenie to jest godne odnotowania ze względu nie tylko na jego lokalny wymiar, bowiem działkowcy ROD „Kotwica” i „Oaza” przecierają ścieżki kolegom w całym kraju. Mimo trudnej sytuacji Związku, być albo nie być w PZD znaleźliśmy grono przyjaciół, którzy tak jak my działkowcy byli z nami - dziękujemy im za to.

Prezes ROD „Kotwica”
w Świnoujściu w latach 2010 -2015
mgr Andrzej Ristow

V. PROBLEM OPŁAT ZA WYWÓZ ŚMIECI Z TERENÓW ROD

1. Informacja

Nowelizacja ustawy śmieciowej, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2013 r. całkowicie zmieniła system gospodarowania odpadami komunalnymi w kraju, w tym na terenie rodzinnych ogrodów działkowych. Wywóz śmieci przestał odbywać się na podstawie umów, z firmami, w których zarządy ROD mogły indywidualnie określać ilość i częstotliwość wywozu śmieci, w zależności od potrzeb ogrodu. Konieczne stało się coroczne składanie deklaracji na wywóz odpadów komunalnych, w których to gminy „odgórnie” narzuciły ilość śmieci, które będą odbierane z terenów ROD. Wpłynęło to znacząco na wzrost kosztów wywozu śmieci z terenów ogrodów.

Nowelizacja ustawy śmieciowej spotkała się z ogromną krytyką całego społeczeństwa, w tym działkowców. Pod wpływem uwag, w tym Trybunału Konstytucyjnego do chwili obecnej była kilkakrotnie nowelizowana.

Ostatnia zmiana, która zaczęła obowiązywać z dniem 1 lutego 2015 roku po raz kolejny objęła ogrody działkowe. Wprowadzono zryczałtowaną opłatę za wywóz śmieci z terenów ROD, którą ma przyjąć każda gmina, która objęła nowymi zasadami wywozu śmieci nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne.

Na przykładzie gmin, które wprowadziły zryczałtowaną opłatę za wywóz śmieci daje się zauważyć, że niestety zmiana przepisów nie wyszła ogrodom na dobre.

Stała się pretekstem do wprowadzenia kolejnej nieuzasadnionej podwyżki opłat za wywóz śmieci z terenów ROD. Polski Związek Działkowców, ROD i działkowcy nie poddają się. Na sesjach rady miasta/gminy występują z postulatami o zmianę niekorzystnych przepisów prawa miejscowego albo występują do organów wyższego rzędu o ich uchylenie.

(MAP)

2. Komunikat KR PZD w sprawie zmian w systemie opłat za wywóz śmieci z terenów ROD

Z dniem 1 lutego 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Dla rodzinnych ogrodów działkowych znaczenie ma przede wszystkim dodany do ustawy art. 6 j ust. 3b, który zmienił system naliczania opłat za wywóz śmieci z terenów ROD.

Dla nieruchomości, zajmowanych przez ogrody działkowe ma obowiązywać roczna ryczałtowana stawka wywozu śmieci. Stawkę tą ma przyjąć każda gmina, która objęła nowymi zasadami wywozu śmieci nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. Ryczałtowa stawka ma być określona w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie lub stosownej uchwale i wyliczona jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomości, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawce opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W praktyce zarządy ROD nie będą już mogły same określać ilości odpadów wytwarzanych na terenie ROD. Normą będzie, że będą to dokonywały gminy. Zarządy ROD będą miały tylko obowiązek złożenia deklaracji i określenia w niej, czy śmieci będą segregowane czy też nie - co wyłącznie będzie warunkowało wysokość opłaty za wywóz śmieci z terenów ROD.

Jednocześnie przypominamy, że obowiązek uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spo-

czywa na zarządzie ROD. To zarząd ROD, a nie poszczególni działkowcy muszą wypełnić i złożyć w określonym terminie w urzędzie miasta/gminy stosowną deklarację. Opłata za wywóz śmieci wchodzi w skład opłaty ogrodowej, którą uchwała corocznie walne zebranie członków PZD. Mimo, że uchwała ją organ PZD zobowiązani do jej zapłaty są wszyscy działkowcy (niezależnie od członkostwa w PZD). Wynika to z art. 33 ustawy o ROD.

W związku z kolejną zmianą zasad gospodarowania odpadami komunalnymi zachęcamy zarządy ROD do sprawdzenia w urzędzie miasta/gminy bądź na ich stronach internetowych, czy dla konkretnego ROD została określona ryczałtowana stawka opłaty za wywóz śmieci i na jakich zasadach ta opłata ma być wnoszona od nieruchomości, zajmowanych przez rodzinne ogrody działkowe.

Gdy opłata za wywóz śmieci z terenów ROD nie została jeszcze uchwalona warto spróbować wynegocjować jej wysokość na sesjach rady miasta/gminy. Natomiast, gdy uchwała w sprawie opłaty za wywóz śmieci z terenów ROD została już podjęta (i wysokość opłaty jest wygórowana) warto spróbować zaskarżyć niekorzystne przepisy miejscowe do organów wyższego rzędu (regionalnych izb obrachunkowych, wojewodów, a w ostateczności wojewódzkiego sądu administracyjnego).

Krajowa Rada PZD

Warszawa, dnia 12 maja 2015 r.

3. Komunikat KR PZD w sprawie stanowiska Ministra Środowiska dotyczącego opłaty ryczałtowej za wywóz śmieci z terenów ROD

W dniu 1 lutego 2015 r. weszła w życie nowelizacja ustawy śmieciowej, która wprowadziła opłatę ryczałtową za wywóz śmieci z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w tym ROD. O zmianie przepisów Krajowa Rada PZD informowała zarządy ROD i działkowców z ROD objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w komunikacie z dnia 14 kwietnia i 12 maja 2015 r. (na stronie internetowej PZD).

W niniejszym komunikacie Krajowa Rada PZD publikuje stanowisko Ministra Środowiska z dnia 30 kwiet-

nia 2015 r. dotyczące opłaty ryczałtowej za wywóz śmieci z terenów ROD. W tym stanowisku Minister definiuje pojęcie domku letniskowego oraz nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe i potwierdza, że ogrody działkowe zaliczają się do nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, o czym świadczy art. 3 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Jednak istotne jest tu nie tyle przeznaczenie tych nieruchomości (np. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), tylko faktyczne funkcje, jakie pełnią, faktyczny sposób ich wykorzystania.

Zdaniem Ministra, jeżeli nieruchomości, zajęte przez ogrody działkowe są wykorzystywane w celu zamieszkania – wówczas podpadają pod kategorię nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W takim też przypadku należy ponosić opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stawek określonych dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a nie stawkę ryczałtową. W praktyce będzie to oznaczać, że w niektórych ROD, gdzie pojedynczy działkowcy zamieszkują na działkach wraz z rodzinami, gmina może nałożyć wyższą opłatą za wywóz śmieci. Taka opłata nie powinna jednak obciążać wszystkich działkowców z ROD, który jest zamieszkiwany. Powinna dotyczyć tylko tych, którzy zamieszkują na działkach w ROD, łamiąc

w ten sposób przepisy ustawy o ROD.

Ryczałtowa opłata za wywóz śmieci oznacza, że opłata ta ma być określana bez ustalania okresu przebywania na danej nieruchomości i faktycznego czasu wytwarzania odpadów czy też ustalania faktycznie wytworzonej ilości odpadów. Ma być roczna i wyliczana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomości, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawce opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie ze stanowiskiem Ministra, w przypadku ogrodów działkowych średnia ilość odpadów przeliczona na liczbę pojemników może zostać ustalona z uwzględnieniem liczby działek i terenu ogólnego – zgodnie z ich definicją określoną w ustawie o ROD.

Krajowa Rada PZD

4. Stanowisko Ministerstwa Środowiska w sprawie ponoszenia opłaty ryczałtowej w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe

Ustawa nie definiuje pojęcia domku letniskowego oraz nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. W związku z powyższymi pojęciami tym należy nadać znaczenie przyjęte w języku potocznym. Domki letniskowe nie służą do zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkaniowych tylko do celów związanych z wypoczynkiem. Inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe stanowią dosyć otwartą kategorię nieruchomości, o zaliczeniu do której decydują pełnione funkcje – mieszczą się tu np. ogródki działkowe (zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40) podstawowymi celami rodzinnego ogrodu działkowego jest m.in. zaspokajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa poprzez umożliwianie prowadzenia upraw ogrodniczych).

Zasadniczo nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, nie są wykorzystywane do zamieszkiwania, tylko w celu czasowego przebywania w związku z wypoczynkiem. Dlatego też są zaliczane do kategorii nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają na nich odpady komunalne. Istotne jest tu nie przeznaczenie nieruchomości (np. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), tylko faktyczne funkcje, jakie pełnią, faktyczny sposób ich wykorzystania. Jeżeli nieruchomości te są wykorzystywane w celu zamieszkiwania - wów-

czas podpadają pod kategorię nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w stosunku do których gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych. W takim też przypadku właściciel nieruchomości jest obowiązany ponosić opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wg stawek określonych dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a nie stawkę ryczałtową. Istotny dla powstania tego obowiązku jest bowiem stan faktycznego zamieszkiwania.

Należy zwrócić uwagę, że nowelizacja ustawy wprowadzona ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) daje możliwość ustalenia ryczałtowej stawki opłaty od nieruchomości, na których są domki letniskowe lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (nowo dodany art. 6j ust. 3b), z tym, że przepis ten dotyczy nieruchomości, w stosunku do których rada gminy podjęła uchwałę o odbieraniu odpadów komunalnych na podstawie art. 6c ust. 2. Zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w stosunku do nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, gmina ma możliwość przejęcia odbierania odpadów komunalnych wytwarzanych na tych nieruchomościach (przy czym może też taką uchwałę podjąć w stosunku do wszystkich lub tylko niektórych kategorii nieruchomości). Ponieważ nieruchomości z domkami letniskowymi i inne wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe zasad-

niczo stanowią nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, od woli rady gminy zależy objęcie ich zorganizowanym przez gminę systemem odbierania odpadów komunalnych lub nie. Jeżeli rada gminy podejmie na podstawie art. 6c ust. 2 uchwałę obejmującą te nieruchomości - jest obowiązana także uchwalić ryczałtową stawkę opłaty, dla takich nieruchomości. Jeżeli rada gminy takiej uchwały nie podejmie – właściciele tych nieruchomości są obowiązani do pozbywania się odpadów komunalnych zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – poprzez zawarcie umowy z podmiotem uprawnionym do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W takim przypadku oczywiście właściciele nieruchomości nie składają deklaracji i nie wnoszą opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, tylko płacą opłatę za usługę wykonywaną przez wybrany przez tegoż właściciela podmiot oraz są obowiązani posiadać dowody potwierdzające wykonanie tych obowiązków (umowa i dowody płacenia za usługi). Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za wyżej wymienione usługi (ceny ustalane przez przedsiębiorców nie mogą tego limitu przekroczyć). Jeżeli właściciele tych nieruchomości nie korzystają z usług podmiotu odbierającego odpady komunalne, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję, o której mowa w art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach za odbieranie odpadów „zastępczo” przez gminę.

W przypadku objęcia przez gminę zorganizowanym przez nią systemem odbierania odpadów komunalnych nieruchomości z domkami letniskowymi i innych wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku, na gminie ciąży obowiązek podjęcia uchwały określającej ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Art. 6j ust. 3b i 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zawierają następujące wytyczne do ustalenia ryczałtowej stawki opłaty:

1) jest uchwalana za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

2) jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2

(jest to stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności).

Wprowadzenie tego przepisu ma ułatwić ustalanie opłaty - ma ono mieć charakter ryczałtowy bez ustalania okresu przebywania na danej nieruchomości i faktycznego czasu wytwarzania odpadów na niej czy ustalania faktycznie wytworzonej ilości odpadów. Przy ustalaniu średniej ilości odpadów wytwarzanych na nieruchomościach, o których mowa w art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy uwzględnić treść obowiązującego w danej gminie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy. Określane w regulaminie wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmują:

1) rodzaj i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

2) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości. W związku z podejmowaniem uchwały na podstawie art. 6j ust. 3b koniecznym może okazać się wprowadzenie niezbędnych zmian także w regulaminie.

I tak w przypadku ogrodów działkowych średnia ilość odpadów przeliczona na liczbę pojemników może zostać ustalona z uwzględnieniem liczby działek i terenu ogólnego. Zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych przez rodzinny ogród działkowy należy rozumieć wydzielony obszar lub obszary przeznaczone na cele rodzinnych ogrodów działkowych, składające się z działek i terenu ogólnego, służące do wspólnego korzystania przez działkowców, wyposażone w infrastrukturę ogrodową. Działka to podstawowa jednostka przestrzenna rodzinnego ogrodu działkowego, której powierzchnia nie może przekraczać 500 nr, służąca zaspokajaniu potrzeb działkowca i jego rodziny w zakresie prowadzenia upraw ogrodniczych, wypoczynku i rekreacji. Istotą opłaty ryczałtowej jest ustalenie rocznej stawki za odebranie odpadów komunalnych z uwzględnieniem liczby niezbędnych do ich zebrania i odebrania pojemników ustalonych w oparciu o regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Jednocześnie informuję, że przedmiotowa opinia zawiera stanowisko Ministerstwa Środowiska, które nie stanowi wiążącej interpretacji prawa.

Ministerstwo Środowiska
Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami
Małgorzata Szymborska

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2015 r.

5. Prezydent Częstochowy popiera działkowców w walce o rozwiązanie problemu ryczałtowej opłaty od każdej działki za wywóz odpadów

Andrzej Wosik
Prezes Okręgowego Zarządu
Polskiego Związku Działkowców

Całkowicie popieram wniosek członków Rodzinnych Ogródków Działkowych w Częstochowie, wyrażony w piśmie Okręgowego Zarządu PZD, o rozwiązanie problemu dotyczącego ryczałtowej opłaty od jednej działki za wywóz odpadów z terenu ogródków działkowych. Problemem jest jednak regulacja ustawowa, której konsekwencją była uchwała Rady Miasta Częstochowy,

Dlatego też zwróciłem się do częstochowskiego Posła Marka Balta, członka sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z prośbą o inicjatywę zmiany legislacyjnej polegającej na wykreśleniu działek zlokalizowanych na terenie ROD z zapisów art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - co pozwoli Wam na ponoszenie opłat za gospodarowanie odpadami na dotychczasowych zasadach.

Mam nadzieję, że w przypadku przyjęcia takiej korekty w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Miasta Częstochowy podejmie - jeszcze w tym roku – nową uchwałę modyfikującą, zgodnie z naszymi oczekiwaniami, sposób i wysokość opłaty za go-

spodarowanie odpadami komunalnymi od działki na terenie Rodzinnych Ogródów Działkowych,

Moim zdaniem zmiana przepisów ustawy o czystości wywołała dla społeczności działkowców skutek przeciwny od zamierzonego. Obecnie, z powodu krajowej regulacji podwójnie ponosicie koszty związane z gospodarowaniem odpadami: po pierwsze jako mieszkańcy miasta, a po drugie jako właściciele działek rekreacyjnych zlokalizowanych na terenie Rodzinnych Ogródów Działkowych. Doszło tu niewątpliwie do rozdzwienku między duchem ustawy a literą prawa. Świadomość i działalność proekologiczna prowadzona przez Was została obciążona dodatkową opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny.

W celu wprowadzenia zmiany w ustawie niezbędna będzie współpraca wszystkich środowisk, którym zależy na właściwym funkcjonowaniu ogródków działkowych, tak jak to miało miejsce w przypadku naszych wspólnych działań podejmowanych przy uchwalaniu ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych.

Z wyrazami szacunku
Prezydent Miasta Częstochowa
Krzysztof Matyjaszczyk

Częstochowa, dnia 15 maja 2015 r.

6. List Prezydenta Częstochowy do Posła SLD Marka Balta z prośbą o wniesienie inicjatywy ustawodawczej w sprawie gospodarowania odpadami

Marek Balt
Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Zwracam się do Pana Posła w imieniu własnym, Samorządu Częstochowskiego oraz członków Rodzinnych Ogródów Działkowych w Częstochowie z prośbą o wniesienie inicjatywy legislacyjnej pod obrady Komisji Ochrony środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa celem zmiany istniejącego zapisu ustawowego, który powoduje konieczność wnoszenia przez działkowców zawyżonych opłat za gospodarowanie odpadami.

Okręgowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców w Częstochowie, reprezentujący wolę 6052 członków stowarzyszenia z terenu miasta Częstochowy, wnioskiem z dnia 10 kwietnia 2015 r. (pismo w załączeniu) wniósł o rozwiązanie problemu wynikającego z podjętej przez Radę Miasta Częstochowy uchwały, ustalającej ryczałtową opłatę od odrębnej działki za wywóz odpadów z terenu Rodzinnych Ogródów Działkowych.

Zdaniem działkowców, zmiana przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzona ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. (ogłoszona W Dz. U. z 2015r. poz. 8) wywołała wobec nich skutek przeciwny od zamierzonego gdyż w chwili obecnej są oni zobowiązani podwójnie ponosić koszty związane z gospodarowaniem odpadami: po pierwsze jako mieszkańcy, a po drugie jako właściciel działek rekreacyjnych zlokalizowanych na terenie ROD. Działkowicze podnoszą, moim zdaniem słusznie, iż doszło do rozdźwięku pomiędzy duchem a literą prawa. Świadomość i działalność proeko-

logiczna prowadzona przez nich została ukarana dodatkową opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny (w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych).

W tej sytuacji jawi się konieczność rozwiązania przedmiotowego problemu na etapie legislacyjnym, tj. dokonania wpisu w redakcję art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zmianami), dotyczącego wyłączenia z niniejszego przepisu działek zlokalizowanych na terenach ROD.

Z poważaniem
Prezydent Miasta Częstochowy
Krzysztof Matyjaszczyk

Częstochowa, dnia 15 maja 2015 r.

7. Kocham, lubię, szanuję... nie śmiecę

Sezon na wypoczynek na daczach i w ogrodach działkowych można uznać za otwarty. W związku z tym w rejonach turystycznie atrakcyjnych pojawiły się tłumy urlopowiczów. Niestety nie wszyscy z nich zostawiają po sobie porządek. Ciężko jest kogokolwiek złapać na gorącym uczynku i ukarać. Dlatego władze miast zdecydowały się na inne rozwiązanie tego problemu. Mianowicie, obarczenie niczemu winnych działkowców i właścicieli okolicznych domków letniskowych kosztami sprzątnięcia tych terenów. Nie ważne kto naśmiecił, ważne kto posprząta, a dokładnie... kto zapłaci za to sprzątnięcie.

Można by było uznać, że sprawa jest jedynie epizo-

dem, gdyby dotyczyła jednego rodzinnego ogrodu działkowego. Niestety w ostatnim czasie coraz więcej miast przerzuca opłaty związane ze sprzątnięciem okolicy na użytkowników działek w ROD i właścicieli działek rekreacyjnych. Konsekwencją takiego działania jest chęć podwyższenia opłat za wywóz śmieci nawet o 320%. Absurd goni absurd, ponieważ art. 15 ust. 3 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych jednoznacznie wskazuje, że to gmina odpowiada za uprzątnięcie terenów przyległych do ogrodów. Tymczasem media piętnują działkowców za brak porządku, a urzędnicy ochoczo sięgają do działkowych kieszeni.

Urzędnicza ignorancja

Dziki wysypiska śmieci stały się nieodłącznym elementem krajobrazu miast. Gdy tylko udaje się uprzątnąć jedno z nich, za rogiem wyrasta już kolejne. W wielu regionach Polski władze nie radzą sobie z tym problemem. Jednym z powodów jest brak przemyślanego systemu sprzątnięcia miasta, drugim wysokie koszty, które są z tym związane.

Urzędnicy znaleźli jednak antidotum na „śmieciowe” kłopoty. Lawinowo zaczęli podwyższać działkowcom opłaty za wywóz śmieci. W ten sposób zyskali dodatko-

we pieniądze na pokrycie wydatków związanych ze sprzątnięciem śmieci w okolicach ogrodów. Powołują się przy tym na ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Szkoda tylko, że jednocześnie pomijają szczegółowe przepisy jakie zawiera ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Czyżby zdanie urzędników było ważniejsze niż prawo? Odpowiedź wydaje się oczywista, gdyż takie wybiórcze stosowanie przepisów jest im po prostu na rękę.

Winny, niewinny – skazany na wszelki wypadek

Ciężko jest się przyznać do własnych zaniedbań. Jeszcze trudniej, gdy jest się ocenianym przez społeczeństwo, na którego głosy poparcia trzeba liczyć w

kolejnych wyborach. Na szczęście zawsze znajdzie się ktoś, kto szybko wyda wyrok na „winnego”. Zwykli ludzie, którzy nie mają wiedzy o obowiązkach gminy,

o bałagan w okolicy ogrodów posądzają działkowców. Za nimi, bez sprawdzenia tych plotek, powielają je niektóre media. Takie informacje prasowe można znaleźć w lokalnej prasie choćby we Włocławku, Zielonej Górze i w Gdańsku.

W ten właśnie sposób tworzy się fałszywy obraz działkowca – brudasa. To szczególnie przykre i krzywdzące, gdyż akurat działkowcy, którzy blisko związani są z przyrodą, przykładają szczególną wagę do dbałości

o ekologię i środowisko. Dodowem na to jest choćby ekologiczna uprawa warzyw i owoców, zakładanie kompostowników, ale przede wszystkim segregacja i prawidłowe składowanie odpadów w wyznaczonych do tego miejscach. Niezasłużenie działkowcy stają się więc chłopcem do bicia – nie dość, że są oskarżani o zaśmiecanie terenów wokół ogrodów, to muszą pokrywać koszty ich sprzątnięcia, pomimo że leży to w kompetencjach gminy.

Radykalna podwyżka

Dobrym przykładem takiej patologii jest sytuacja w Częstochowie, gdzie radni wykazali się wyjątkowym tupetem. Chcieli bowiem podwyższyć opłatę za wywóz śmieci z rodzinnych ogrodów działkowych aż o 320 procent! Choć brzmi to jak kiepski żart, niestety nim nie jest. Zastanawiające jest czym kierowali się radni. Czyżby koszty związane z wywozem śmieci z ogrodów zmieniły się tak diametralnie w porównaniu z ubiegłym rokiem?

Ta niedorzeczna podwyżka została oprostowana

przez działkowców. Ostatecznie wypracowano kompromis, jednak niesmak pozostał. – Jeśli działkowcy mają niwelować błędy systemu zagospodarowania odpadów, to coś jest nie tak – powiedział dla jednej z lokalnych gazet przewodniczący Rady Miasta w Częstochowie Artur Gawroński.

Kolorytu całej sytuacji dodaje fakt, że dla zwykłych mieszkańców miasta wysokość opłaty nie zmieniła się od 2013 roku. Nie straciło zatem nic na aktualności powiedzenie, że są równi i równiejsi.

Lekcja oszczędzania

Podobną kreatywnością wykazały się władze gminy Koronowo w województwie kujawsko - pomorskim. Nałożyły na działkowców przeszło stuprocentową podwyżkę opłat za wywóz śmieci, uwzględniając w niej koszty oczyszczania terenu przyległego do ogrodów. Burmistrz Koronowa nie przejął się tym, że decyzja radnych jest niezgodna z ustawą o ROD. Działkowcy mają płacić jak wszyscy, bez względu na rzeczywiste koszty wywozu śmieci z ogrodów.

- Stwierdzamy, że tak radykalna podwyżka jest nieracjonalna, niesprawiedliwa, nie uwzględnia dotychczasowych kosztów ponoszonych przez użytkowników działek – protestuje okręgowy zarząd PZD w Bydgoszczy. Jednocześnie po szczegółowej analizie wskazuje, że w ubiegłym roku koszt wywozu odpadów z koronowskich ogrodów oscylował średnio na poziomie 35 - 40 zł od działki za rok.

- Są to wyliczenia, które ma Związek. Natomiast my tutaj precyzyjnie wyliczyliśmy te kwestie i nie sądzę, że byśmy popełnili błąd – mówi zastępca burmistrza Koronowa Bolesław Grygorewicz.

- Znowelizowana ustawa śmieciowa daje samorządom możliwość ustanawiania zryczałtowanych, rocznych opłat za wywóz śmieci, ale propozycja radnych z Koronowa jest po prostu mocno zawyżona. Rzeczywiste koszty wywozu śmieci są zdecydowanie niższe – mówi Prezes OZ w Bydgoszczy Barbara Kokot.

- Ona nie jest w żadnym miejscu zawyżona. Zapropo-

nowaliśmy działkowcom obniżoną stawkę ryczałtową w stosunku do realnych kosztów odbioru i utylizacji odpadów. [...] Odbieramy wszystkie odpady, czyli i gabaryty, nie gabaryty i inne wytwarzane tutaj odpady. Natomiast jest to opłata, która obowiązuje na rok i jeżeli nie zmieścimy się w tym ryczałcie to będziemy rozmawiać o podniesieniu tej opłaty - zapowiada zastępca burmistrza Koronowa Bolesław Grygorewicz.

Sprawa nie jest jeszcze przegrana. Polski Związek Działkowców zaskarżył podjętą uchwałę. Skierował w tej sprawie pismo do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego Ewy Mess i Regionalnej Izby Obrachunkowej. OZ PZD w Bydgoszczy informuje w nim, że burmistrz Koronowa Stanisław Gliszczyński miał w planie trzykrotną podwyżkę opłaty za wywóz śmieci. Tylko dzięki naciskom ze strony działkowców burmistrz nie zrealizował swoich zapowiedzi. Nie zmienia to jednak faktu, że obecne opłaty są dużo wyższe i zmuszają działkowców do ponoszenia kosztów za wywóz śmieci z terenów okalających ROD.

- W rezultacie dochodzi do tego, że gmina swoimi kosztami niesłusznie obciąża ogrody działkowe Polskiego Związku Działkowców. Brak jest jakiegokolwiek uregulowania w świetle zapisów ustawy do uregulowania opłat za wywóz nieczystości w taki sposób w jaki czyniła to gmina Koronowo – pisze OZ w Bydgoszczy w uzasadnieniu wniosku.

Strzeżonego Pan Bóg strzeże

Dlaczego to działkowcy i letniskowcy mają sponzorować oczyszczanie terenu po turystach lub zwyczajnych wandalach? Jeżeli gmina nie radzi sobie z nadmiarem śmieci, a sprzątanie ich w dużej ilości przerasta jej możliwości finansowe, to powinno położyć się nacisk na profilaktykę. Co to oznacza? Czas zapobiegać, a nie szukać kozła ofiarnego! W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń sprecyzowane są kary za zaśmiecanie terenu. 100 zł grzywny musi zapłacić osoba, która nie zbiera powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych.

Czy działkowcy są święci?

Oczywiście, że nie. Działkowcy to olbrzymia grupa społeczna, i jak w każdej, także w niej znajdują się jednostki, które nie potrafią się podporządkować przyjętym zasadom. Jednak czy z powodu kilku osób na ponad milion polskich działkowców, warto budować sobie negatywną opinię o całej ich społeczności? Nonsens.

Niestety ludziom bardzo łatwo przychodzi pochopne

Taka sama kara grozi za niewyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych. Dlatego do odpowiedzialności należy pociągnąć śmiejących, ale i właścicieli terenów zaśmiecanych, którzy zobowiązani są do ich uporządkowania.

Odpowiednie przepisy są, tylko czy ktokolwiek z nich korzysta? Czas najwyższy, aby straż miejska skrupulatniej podeszła do swoich obowiązków. Regularne monitorowanie okolic pozwoli zapobiec ich zaśmiecaniu. To także dobra okazja dla strażników miejskich, aby wykazali swoją społeczną przydatność, która od lat jest podważana.

osądzanie innych. Rzuconych słów nie da się już cofnąć, a zła fama szybko się roznosi. Jest to szczególnie przykre, ponieważ ekologiczna postawa działkowców może być wzorem dla innych. Uwikłanie ich nie tylko w zawyżone opłaty, ale i w odpowiedzialność za bałagan w mieście jest niesprawiedliwe. Czas najwyższy uważniej spojrzeć na ręce urzędnikom.

Polski Związek Działkowców

Regułą jest, że działkowcy bardzo dobrze żyją zarówno z lokalną społecznością, jak i władzami samorządowymi. Jednak negatywny stosunek władz niektórych miast zmusza Polski Związek Działkowców do zdecydowanych reakcji. Niechęć niektórych urzędników może być spowodowana staraniami jakie podejmuje PZD, aby ujawnić w księgach wieczystych prawa do terenów ogrodów. Art. 76 ustawy o ROD, który to umożliwia, jest niewygodny dla niektórych miast, które nie chcą na swoim terenie ogrodów.

Jednocześnie Związek na bieżąco podejmuje działania w celu wyjaśniania wszelkich pomówień kierowanych pod adresem działkowców. Niestety rzeczywistość pokazuje, że często musi też dementować kłamliwe informacje prasowe.

Dlatego PZD w komunikacie w sprawie sprzątaniasmieci na terenach ROD zachęca działkowców do pomocy w walce o ich dobre imię. „Działkowcy powinni zwrócić uwagę na czystość terenu bezpośrednio sąsiadującego z ROD. Niestety często zdarza się, że są oni niesłusznie oskarżani o jego zaśmiecanie, co niepotrzebnie szkodzi ich dobrej opinii. Wszelkie problemy w tym zakresie należy zgłaszać zarządowi ROD lub Straży Miejskiej”.

Warto, aby każdy z nas reagował na zaśmiecanie. Nie tak dawno, 22 kwietnia, obchodzony był światowy Dzień Ziemi, którego celem jest promowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie. Lepiej jednak być ekologicznym na co dzień, a nie tylko od święta.

(AD)

VI. DZIAŁANIA PZD W SPRAWIE REGULACJI STANU PRAWNEGO GRUNTÓW ROD

1. Informacja

Dzięki unormowaniom prawnym wynikającym z ustawy z dnia 13 grudnia 2013 roku, PZD podejmuje aktywne działania w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD. Było to zawsze priorytetowe działanie wszystkich struktur Związku. Art. 76 ustawy o ROD daje PZD możliwość swoistego „zasiedzenia” nieruchomości zajmowanej przez ROD i uzyskania tytułu prawnego w postaci użytkowania. Dotyczy to wyłącznie gruntów ROD, będących własnością jednostek samorządu terytorialnego, bądź Skarbu Państwa oraz spełniających jedną z przesłanek wymienionych w art. 76 ust. 1 pkt. 1-4 ustawy :

1) był wpisany do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako zieleni działkowa (na dzień 19.01.2014 r.)

2) istniał co najmniej 30 lat (czyli był założony przed 19.01.1984 r.), a nabycie do niego własności przez Skarb Państwa nastąpiło w związku z zakładaniem ROD bądź jego funkcjonowaniem np. gdy Skarb Państwa pozyskał grunt w wyniku wywłaszczenia w celu urządzenia na nim rodzinnego ogrodu działkowego.

3) istniał co najmniej 30 lat (czyli był założony przed 19.01.1984 r.), a nabycie do niego własności przez jednostkę samorządu terytorialnego nastąpiło w związku z funkcjonowaniem na nim ROD np. gdy gmina uzyskała własność do nieruchomości zajętej przez ROD na skutek komunalizacji

4) ogród posiada lokalizację stałą bądź uzyskał status stały na podstawie ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych.

Od wejścia w życie ustawy o ROD minęło 16 miesięcy, w tym czasie Związek wytypował blisko 1800 ROD

o powierzchni blisko 11 tys. ha, które kwalifikują się do uregulowania stanu prawnego. Sukcesywnie przygotowywane i składane do właścicieli gruntów gmin i Skarbu Państwa są odpowiednie wnioski. Do końca maja br. złożono wnioski w stosunku do 1033 ROD o łącznej powierzchni blisko 6700 ha co stanowi 61% ogółu powierzchni wymagającej potwierdzenia na rzecz PZD prawa użytkowania. Aby objąć regulacją pozostałe ROD, zostało jeszcze wiele pracy do wykonania. Potrzebne jest jeszcze większa aktywizacja wszystkich struktur PZD. Szczególnie chodzi o pozyskiwanie dokumentów, potwierdzających choćby fakt 30 letniego funkcjonowania ROD. Duże znaczenie ma w tym względzie współpraca z zarządami ROD i samymi działkowcami, którzy są skarbnicą wiedzy. PZD dotychczas uzyskał decyzje, potwierdzające tytuł prawny w stosunku do 165 ROD o powierzchni 839 ha. Zatem wiele wniosków czeka na rozpatrzenie. Czekają także działkowcy szczególnie z: Warszawy, Krakowa, Szczecina, Słupska, Wrocławia Katowic, Gliwic, Bytomia, Chorzowa, Zabrze, Bielsko-Białej, Torunia, Włocławka, Grudziądz, Bydgoszczy, Gdańska, Malborka, Rzeszowa, Przemyśla. Trzeba dobrej woli ze strony władz gmin i Skarbu Państwa - właścicieli gruntów, aby bez zbędnej zwłoki potwierdzać legalność praw PZD do gruntów, dla dobra działkowców i przyszłego funkcjonowania ogrodów działkowych. Pozytywne działania odnotowaliśmy między innymi w: Częstochowie, Kaliszu, Lublinie, Poznaniu. Poniżej prezentujemy tabelę, przedstawiającą realizację regulacji stanu prawnego gruntów ROD w poszczególnych OZ PZD oraz zamieszczamy wykaz ROD, których stan prawny został uregulowany.

Mariola Kobylińska

**Wykaz ROD, którym na wniosek PZD ustanowiono prawo użytkowania
w oparciu o art. 76 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD (na dzień 31.05.15.)**

Lp.	OZ PZD	Lp.	Nazwa ROD	Miejscowość	Powierz. ha	Gmina/Skarb Państwa
1.	Bydgoszcz	1	Befana	Bożenkowo	10,1740	Osielsko
		2	Borowianka	Tuchola	1,9261	Tuchola
		3	Budowlani	Bożenkowo	9,0811	Osielsko
		4	Gajówka	Bydgoszcz	4,1411	Bydgoszcz
		5	Chmielniki	Prądocin	4,1500	Nowa Wielka Wieś
		6	Koniczynka	Barcin	1,7647	Barcin
		7	Kościuszki	Bydgoszcz	2,6990	Bydgoszcz
		8	Energetyk	Bożenkowo	17,3960	Osielsko
		9	Okucia Meblowe	Bydgoszcz	1,2429	Bydgoszcz
		10	Nasycalnia	Solec Kujawski	4,0040	Solec Kujawski
		11	Pałuczanki	Żnin	3,2800	Żnin
		12	Pod Borem	Prądocin	7,0215	Skarb Państwa
		13	Pod Orłem	Prądocin	5,3899	Nowa Wielka Wieś
		14	Półko	Pieczyska	1,9848	Skarb Państwa
		15	Sasanka	Kcynia	0,8215	Skarb Państwa
		16	Rekreacja	Tryszczyn	3,1000	Koronowo
		17	Stokrotka	Świecie	1,4753	Świecie
		18	Szuwarek	Prądocin	1,2600	Nowa Wielka Wieś
		19	Zacisze	Bożenkowo	6,3268	Osielsko
		20	Zofiówka	Inowrocław	1,1091	Skarb Państwa
	Razem	20			88,3478	
2	Częstochowa	1	Aniołów	Częstochowa	1,2453	Częstochowa
		2	Koniczynka	Częstochowa	3,4265	Częstochowa
		3	Częstochowianka	Częstochowa	1,2993	Częstochowa
		4	1-go Maja	Częstochowa	1,7066	Częstochowa
		5	Mickiewicza	Częstochowa	11,1098	Skarb Państwa
		6	Malwa	Częstochowa	0,5966	Częstochowa
		7	Narutowicza	Częstochowa	3,9124	Częstochowa
		8	Park Piastów	Częstochowa	2,5415	Częstochowa
		9	Pokój	Częstochowa	3,8336	Częstochowa
		10	Przyjaźń	Częstochowa	17,9341	Częstochowa
		11	Tysiąclecia	Częstochowa	0,69,33	Częstochowa
	Razem	11			48,2990	

3	Gdańsk	1	Sucharskiego	Wejherowo	0,7938	Wejherowo
		2	Kotwica	Gdynia	12,7516	Skarb Państwa
		3	Żwirki i Wigury	Pruszcz Gdański	13,3262	Skarb Państwa
		4	Artes	Gdańsk	0,8548	Gdańsk
		5	Polanki	Gdańsk	0,3152	Gdańsk
	Razem	5			28,0416	
4	Kalisz	1	Bonanza	Kalisz	3,0988	Kalisz
		2	Ceramik	Kalisz	2,0487	Kalisz
		3	Dziewiarz	Kalisz	7,1314	Skarb Państwa
		4	Energetyk II	Konin	8,1283	Skarb Państwa
		5	Gwarek	Konin	5,5832	Skarb Państwa
		6	Kolejarz	Ponętów Górny	1,4900	Skarb Państwa
		7	Kolejarz	Ostrów Wlkp.	9,9428	Ostrów Wlkp.
		8	1000-lecia Państwa	Kalisz	4,7232	Kalisz
		9	Malinka	Turek	7,1521	Turek
		10	Mickiewicza	Kalisz	6,5460	Kalisz
		11	Mimoza	Kalisz	1,8233	Kalisz
		12	Na Skarpie	Kalisz	3,4756	Kalisz
		13	Nad Zalewem	Ruszków k/Koła	7,9500	Kościelec
		14	Orłowiec	Kalisz	1,7299	Kalisz
		15	Radość Transportowca	Turek	3,3058	Turek
		16	Relaks	Koło	9,7091	Skarb Państwa
		17	Włókniarz	Turek	2,9384	Turek
		18	Wspólnota	Turek	11,1000	Skarb Państwa
	Razem	18			97,8766	
5	Koszalin	1	Budowlani	Kołobrzeg	5,7300	Kołobrzeg
		2	Fałata	Koszalin	3,0045	Koszalin
		3	Flora	Szczecinek	2,3500	Szczecinek
		4	Gierczak	Koszalin	15,0125	Skarb Państwa
		5	Gierczak	Kołobrzeg	1,1319	Kołobrzeg
		6	Gierczak	Białogard	0,6677	Białogard
		7	Ikar	Mirosławiec	11,0156	Skarb Państwa
		8	Kolejarz	Koszalin	4,6977	Koszalin
		9	Kolejarz	Szczecinek	2,6624	Szczecinek
		10	Mickiewicza	Czaplinek	9,2877	Czaplinek
		11	Sienkiewicza	Szczecinek	14,1530	Szczecinek
		12	Urzędowy	Drawsko-Pomor.	2,7043	Drawsko-Pomor.
	Razem	12			72,4173	

6	Lublin	1	Akademicki	Elizówka	1,7022	Lublin
		2	Bluszczowa	Lublin	1,2945	Lublin
		3	Dąbrówka	Dąbrowica	4,4200	Jastków
		4	Bratek	Dąbrowica	6,2600	Jastków
		5	Harnaś	Lublin	1,7902	Lublin
		6	Maki	Lublin	16,1589	Lublin
		7	Młynarz	Lublin	7,0808	Lublin
		8	Piastowski	Lublin	1,9961	Lublin
		9	Pionier	Lublin	8,1998	Lublin
		10	Podzamcze	Lublin	34,3287	Lublin
		11	Polna	Włodawa	4,0095	Włodawa
		12	Relaks	Włodawa	10,2178	Włodawa
		13	Robotnik	Lublin	2,7100	Lublin
		14	Teresa	terespol	8,8292	Skarb Państwa
		15	Traktorek	Lublin	2,9100	Lublin
		16	Tulipan	Lublin	5,1586	Skarb Państwa
	Razem	16			117,0663	
7	Łódzki	1	Danuta	Radomsko	1,0184	Radomsko
		2	Kopiec	Radomsko	1,9068	Radomsko
	Razem	2			2,9252	
8	Małopolski	1	Krokus	Miechów	1,6013	Miechów
		2	Miechowity	Miechów	7,5433	Miechów
		3	Włosań	Włosań	9,6600	Mogilany
	Razem	3			18,8046	
6	Lublin	1	CPN	Wola Mrokowska	2,4100	Skarb Państwa
		2	Granica	Granica	8,9600	Michałowice
		3	Konik	Konik Stary	4,1400	Mińsk Mazowiecki
		4	Kameleonka	Kozienice	3,6563	Kozienice
		5	Krubin	Ciechanów	0,4603	Ciechanów
		6	Okuniew-Aronia	Okuniew	17,5700	Halinów
		7	Peonia	Michałów-Reginów	4,8706	Wieliszew
		8	Polana	Kuleszówka	2,7700	Piaseczno
		9	Semafor	Piastów	1,5430	Skarb Państwa
		10	Sona	Ciechanów	40,2576	Ciechanów
		11	Wisienka	Nadarzyn	6,8600	Nadarzyn
		12	Żabi Raj	Stara Wieś	1,7900	Nadarzyn
		13	Transportowiec	Stefanowo	5,0442	Lesznówola
	Razem	13			100,3320	

7	Opolski	1	1-go Maja	Ozimek	0,2140	Ozimek
		2	40-lecie	Strzelce Opolskie	0,2856	Strzelce Opolskie
		3	Brzeg	Brzeg	11,0215	Brzeg
		4	Ceramik	Tułowice	0,2966	Tułowice
		5	Działkowiec Polski	Opole	24,2606	Opole
		6	Hutnik	Zawadzkie	16,3512	Zawadzkie
		7	Kolejarz	Kluczbork	2,6011	Kluczbork
		8	Malwa	Gorzów Śląski	1,4643	Gorzów Śląski
		9	Metalchem	Kędzierzyn-Koźle	1,8464	Kędzierzyn Koźle
		10	Przyszłość	Namysłów	12,7221	Namysłów
		11	Przyszłość	Grodków	1,5315	Skarb Państwa
		12	Relaks	Kędzierzyn-Koźle	2,1643	Kędzierzyn-Koźle
		13	Synteza	Kędzierzyn Koźle	1,6392	Kędzierzyn-Koźle
		14	Zgoda	Biała	1,1794	Biała
		15	Złocień	niemodlin	1,7519	Niemodlin
	Razem	15			79,3297	
8	Piła	1	Wachowianka	Wągrowiec	0,6433	
	Razem	1			0,6433	
9	Podlaski	1	Drzewiarz	Czarna białostocka	2,6213	Skarb Państwa
		2	Marii Skłodowskiej	Białystok	1,3902	Białystok
		3	Wojska Polskiego	Białystok	1,1472	Białystok
	Razem	3			5,1587	
10	Podkarpacki	1	Relax	Nowa Sarzyna	0,8437	Nowa Sarzyna
		2	Szron	Dębica	5,9421	Dębica
		3	Wieniawskiego	Rzeszów	0,2654	Rzeszów
	Razem	3			7,0512	
11	Poznań	1	Dębinka	Poznań	3,9151	Poznań
		2	Kopczyńskiego	Poznań	1,3979	Poznań
		3	Bielniki	Poznań	0,2564	Poznań
		4	Lotnictwa Polskiego	Poznań	8,5458	Poznań
		5	im. ks. L. Przyłuskiego	Poznań	1,3741	Poznań
		6	Mazurka	Poznań	19,2816	Poznań
		7	Michała Drzymały	Poznań	2,0173	Poznań
		8	Moniuszki	Poznań	1,1105	Poznań
		9	Mickiewicza	Poznań	1,4364	Poznań
		10	Na Glince	Poznań	5,6900	Poznań
		11	Nad Stawem	Poznań	5,8866	Poznań
		12	Pomęt	Poznań	5,9149	Poznań
		13	Przylesie	Poznań	0,0670	Poznań

	14	Relaks	Poznań	6,4429	Poznań	
	15	Sawickiej	Kostrzyn	3,4600	Kostrzyn	
	16	Świtaty	Szamotuły	1,0772	Szamotuły	
	17	Zakątek	Poznań	7,7417	Poznań	
	18	Tramwajarz	Poznań	2,9976	Poznań	
	19	Żwirki i Wigury	Poznań	1,9248	Poznań	
Razem	19			81,5378		
15	Słupsk	1	Zjednoczenie	Słupsk	2,4795	Słupsk
Razem	1			2,4795		
16	Sudecki	1	Mieszko	Wałbrzych	4,4285	Wałbrzych
		2	Predom Termet	Świebodzice	1,9750	Świebodzice
		3	Stokrotka	Świdnica	2,6686	Świdnica
		4	Trojan	Łądek Zdrój	0,9926	Łądek Zdrój
Razem	4			10,0647		
17	Szczecin	1	Relaks	Mrzeżyno	6,8688	Trzebiatów
		2	Konopnickiej	Stargard Szczeciński	8,9384	Stargard Szczeciński
Razem	4			15,8072		
18	Śląski	1	Kolejarz	Mikołów	1,1442	Mikołów
		2	Kościuszki	Chorzów	11,1783	Chorzów
		3	Jedność	Chorzów	1,9870	Chorzów
		4	Jaśmin	Bytom	4,1725	Bytom
		5	1-go Maja	Łaziska Górne	2,0907	Skarb Państwa
		6	Owoc Naszej Pracy	Pszczyna	9,0960	Pszczyna
		7	Powstaniec	Chorzów	3,2111	Chorzów
		8	Pod Wierzbami	bytom	6,3206	Bytom
		9	Pstrowskiego	Bytom	0,3179	Bytom
		10	Miłość	Rydułtowy	1,9597	Rydułtowy
Razem	4			41,4843		
19	Świętokrzyski	1	Bratek	Rudki	3,1000	Nowa Słupia
Razem	4			3,1000		
20	Toruń.-Włocławski	1	Chemik	Grudziądz	0,1101	Grudziądz
		2	Jedność	Kowalewo Pom.	11,8010	Kowalewo Pom.
		3	Świt	Grudziądz	0,0572	Grudziądz
Razem	3			11,9683		
21	Marmiń.-Mazurski	1	Mamry	Węgorzewo	3,8940	Skarb Państwa
		2	Nowość	Dąbrówka	1,9300	Skarb Państwa
		3	Tulipan	Orzysz	0,8423	Skarb Państwa
Razem	3			6,6663		
Łącznie	165			839,4014		

Realizacja przez PZD regulacji stanu prawnego całości/części ROD na podstawie art.76 ustawy

Lp.	OZ PZD	ROD, które wg OZ PZD kwalifikują się do zastosowania art. 76 ustawy o ROD			Złożone wnioski przez OZPZD o regulację stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art.,76 ustawy o ROD							Uzyskanie decyzji o nabycie użytkowania			
		Liczba ROD	Ogółem powierz. ROD (w ha)	Liczba działek rodzinnych	Całość ROD – liczba	Część ROD – liczba	Ilość ROD ogółem	Powierzchnia ROD	Liczba działek rodzinnych	% powierz. ROD bez tytułu prawnego do powierz. podlegającej regulacji	Liczba ROD	Powierzchnia ROD (w ha)	% ROD podlegająca regulacji	% pow. podlegającej regulacji	
1.	Bydgoszcz	48	273,4792	5 469	38	10	48	273,4613	5 469	100%	20	88,3478	41,7%	32,3%	
2.	Częstochowa	18	77,6741	1 291	11	7	18	77,6741	1 291	100%	11	48,2990	61,1%	62,2%	
3.	Elbląg	1	0,8560	18	0	1	1	0,8560	18		0	0,0000	0,0%	0,0%	
4.	Gdańsk	89	694,1836	16 577	25	4	29	205,5055	4 808	30%	5	28,0416	5,6%	4,0%	
5.	Gorzów Wlkp.		uregulowany												
6.	Kalisz	58	338,0138	7 411	40	3	43	257,0744	5 800	76%	18	97,8766	31,0%	29,0%	
7.	Koszalin	14	75,3786	1 813	5	8	13	73,7173	1 774	98%	12	72,4173	85,7%	96,1%	
8.	Legnica		uregulowany												
9.	Lublin	100	677,6630	16 370	55	11	66	487,8382	11 743	72%	16	117,0663	16,0%	17,3%	
10.	Łódzki	89	421,0967	10 248	9	0	9	34,5003	802	8%	2	2,9252	2,2%	0,7%	
11.	Małopolski	144	719,5233	16 387	39	7	46	266,5181	6 008	37%	3	18,8046	2,1%	2,6%	
12.	Mazowiecki	336	2 167,0000	56 950	153	4	157	1 265,0497	29 465	58%	13	100,3320	3,9%	4,6%	
13.	Opolski	33	182,3856	4 236	8	24	32	180,2403	4 174	99%	15	79,3297	45,5%	43,5%	
14.	Piła	7	6,1192	243	0	5	5	5,6544	238	92%	1	0,6433	14,3%	10,5%	
15.	Podkarpacki	34	86,1122	1 700	4	28	32	84,7948	1 696	98%	3	7,0512	8,8%	8,2%	
16.	Podlaski	6	17,4882	380	3	3	6	14,1658	382	81%	3	5,1587	50,0%	29,5%	
17.	Poznań	98	742,2701	14 832	71	17	88	780,5960	15 233	105%	19	81,5378	19,4%	11,9%	
18.	Słupsk	2	6,7440	125	0	2	2	6,7439	125	100%	1	24,795	50,0%	36,8%	
19.	Sudecki	6	19,9885	358	0	6	6	19,9885	358	100%	4	10,0647	66,7%	50,4%	
20.	Szczecin	80	1 033,5920	19 818	18	25	43	424,1553	8 750	41%	2	15 8072	2,5%	1,5%	
21.	Śląski	502	2 759,4590	63 220	200	71	271	1 619,6 212	37 167	59%	10	41,4843	2,0%	1,5%	
22.	Świętokrzyski	13	47,8852	1 243	8	5	13	47,8852	1 243	100%	1	3,1000	7,7%	6,5%	
23.	Toruń.-Włocław.	66	124,4180	2 595	16	35	51	98,4919	2 031	79%	3	11,9683	4,5%	9,6%	
24.	Warmiń.-Mazur.	14	159,6552	3 296	8	4	12	151,9572	3 056	95%	3	6,6663	21,4%	4,2%	
25.	Wrocław	39	301,3424	7 634	23	19	42	301,3424	7 634	100%			0,0%	0,0%	
26.	Zielona Góra		uregulowany												
	Ogółem	1 797	10 932,3279	2 522 114	734	299	1 033	6 677,8318	149265	61%	165	839,4014	9,2%	7,7%	

VII. UCHWAŁY SYSTEMOWE W SPRAWIE PROCEDUR DOT. LIKWIDACJI ROD

1. Informacja

W związku z wejściem w życie w dniu 19 stycznia 2014 r. ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, zaistniała konieczność dostosowania obecnie obowiązujących w PZD regulacji prawych w zakresie likwidacji ROD, do nowej sytuacji prawnej. W tym celu, w dniu 1 czerwca 2015 r., Prezydium KR PZD podjęło szereg uchwał systemowych odnoszących się do kwestii związanej z likwidacjami ROD.

Ustawa o ROD wskazuje, na jakie cele można dokonać likwidacji ogrodu. Zgodnie z ww. ustawą, likwidacja ROD może mieć miejsce na cel publiczny – w takiej sytuacji stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* z uwzględnieniem warunków określonych w art. 21, 22 i 24 ww. ustawy, oraz na cel niepubliczny. Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych*, do likwidacji ROD może dojść także w przypadku realizacji inwestycji drogowej.

Z uwagi, iż powyższe tryby likwidacji ROD w każdym przypadku winny przebiegać odmiennie, Prezydium KR PZD przyjęło odrębne uchwały, które w sposób kompleksowy regulują ww. zagadnienia. Są to następujące uchwały:

- Uchwała nr **136/2015** Prezydium KR PZD z dnia 1 czerwca 2015 r., w *sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych na cel publiczny*;
- Uchwała nr **137/2015** Prezydium KR PZD z dnia 1 czerwca 2015 r., w *sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych*

na cel niepubliczny;

- Uchwała nr **138/2015** Prezydium KR PZD z dnia 1 czerwca 2015 r., w *sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych* – odnosząca się do likwidacji ROD z zastosowaniem przepisów **specustawy drogowej, jądrowej i wałowej**.

Bardzo często przez ogrody działkowe realizowane są także inwestycje, które nie wiążą się z likwidacją ROD, jednak powodują konieczność zajęcia przez inwestora części ogrodu, celem wykonania określonych inwestycji celu publicznego. Aby powyższe czasowe zajęcie terenu odbyło się zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym, a także z poszanowaniem praw działkowców i Związku, Prezydium KR PZD podjęło w dniu 1 czerwca 2015 r. uchwałę nr **139/2015** w *sprawie czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych*.

Ponadto, aktualizacji wymagała uchwała nr 14/2011 Prezydium KR PZD z dnia 2 lutego 2011 r. w *sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych*, która została zastąpiona uchwałą nr **140/2015** Prezydium KR PZD z dnia 1 czerwca 2015 r.

Poniżej zamieszczamy treść wszystkich uchwał systemowych odnoszących się do tematu likwidacji i czasowego zajęcia terenu ROD.

(AR)

2. Uchwały

UCHWAŁA NR 136/2015 PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 1 czerwca 2015 r.

w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych na cel publiczny

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie statutu Polskiego Związku Działkowców, wprowadza jednolite zasady i

tryb postępowania organów PZD w zakresie likwidacji ROD dokonywanych na cel publiczny.

§ 1.

1. Ilekroć w uchwale jest mowa o :

- 1) likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części zwanej dalej likwidacją ROD – należy przez to rozumieć zbycie lub wygaśnięcie praw przysługujących PZD do nieruchomości zajmowanej przez ROD lub jego część oraz wydanie tej nieruchomości przez PZD.
- 2) podmiocie likwidującym - należy przez to rozumieć właściciela nieruchomości, na której zlokalizowany jest ROD podlegający likwidacji lub podmiot, który nabywa własność tej nieruchomości wskutek wywłaszczenia.
- 3) rokowaniach – należy przez to rozumieć niesformalizowane i niemające prawnie wiążącego charakteru negocjacje, zmierzające do uzgodnienia przede wszystkim niezbędnych postanowień umowy, jak również tych wszystkich przyszłych jej postanowień, które strony uznają za wymagające uzgodnienia. Rokowania prowadzone są między starostą, wykonującym zadanie z zakresu administracji rządowej, lub wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta, zarządem powiatu bądź zarządem województwa, zwanych dalej łącznie organami administracji publicznej, a PZD;
- 4) umowie o zbycie praw do nieruchomości – należy przez to rozumieć umowę zmierzającą do pozbawienia lub ograniczenia prawa własności, prawa użyt-

kowania wieczystego lub innego prawa rzeczowego na nieruchomości (w tym prawa użytkowania) zawierającą wszystkie istotne postanowienia uzgodnione w trakcie rokowań pomiędzy OZ PZD a starostą lub organem wykonawczym jednostki samorządu terytorialnego;

- 5) kosztach odtworzenia – należy przez to rozumieć koszty odtworzenia infrastruktury ogrodowej ustalone na dzień likwidacji ROD. Do kosztów odtworzenia zalicza się również nakłady poniesione na wybudowanie urządzeń towarzyszących, koszty przygotowania terenu, opracowania dokumentacji projektowej i nadzoru budowlanego;
- 6) małej likwidacji ROD – należy przez to rozumieć likwidację części ROD, obejmującą nie więcej niż 10% jego powierzchni ROD i nie więcej niż 10 działek.

§ 2.

Organem PZD uprawnionym do zatwierdzania warunków likwidacji ROD ustalonych w drodze rokowań, poprzedzających procedurę wywłaszczenia, jak również zatwierdzania likwidacji i dokonywania zmian w Rejestrze ROD w związku z wywłaszczeniem ROD jest Prezydium KR PZD.

§ 3.

Organem PZD uprawnionym do prowadzenia na każdym etapie procesu likwidacji ROD jest właściwy OZ PZD.

I. Likwidacje ROD na cel publiczny w drodze rokowań:

§ 4.

Do likwidacji ROD na cel publiczny stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, dotyczące wywłaszczenia nieruchomości, z uwzględnieniem warunków określonych w art. 21, 22 i 24 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych.

§ 5.

1. OZ PZD zobowiązany jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o zbycie praw do nieruchomości zajętej przez ROD lub jego część, przekazać jego kopię do KR PZD, w tym wystąpić o udzielenie pełnomocnictwa dla osób, które będą reprezentować PZD w postępowaniu.
2. OZ PZD zobowiązany jest do aktywnego uczestniczenia w rokowaniach o zbycie w drodze umowy praw do nieruchomości, na której funkcjonuje ROD, prowadzonych z organami administracji publicznej.
3. W szczególności do OZ PZD należy:
  - 1) zbadanie właściwej reprezentacji wnioskodawcy;
  - 2) zbadanie zgodności celu likwidacji ROD z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub z przeznaczeniem terenu likwidowanego w

miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami lub określonymi w odrębnych ustawach;

- 3) zbadanie skutków likwidacji dla ROD i działkowców;
- 4) powiadomienie w formie pisemnej o treści wniosku zarząd ROD;
- 5) negocjowanie warunków likwidacji ROD, tak aby w pełni gwarantowały realizację obowiązków określonych w art. 21 i 22 ustawy o ROD tj.:
  - a) zapewnienia tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej;
  - b) założenia przez podmiot likwidujący nowego ROD i odtworzenia urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom likwidowanego ROD;
  - c) wypłaty przez podmiot likwidujący odszkodowań działkowcom;
  - d) wypłaty przez podmiot likwidujący odszkodowania dla PZD;
  - e) zrekompensowania przez podmiot likwidujący kosztów i strat poniesionych przez PZD w związ-

ku z likwidacją;

- f) w przypadku likwidacji ROD poza okresem 1 listopada – 31 marca – zapewnienia działkowcom przez podmiot likwidujący dodatkowego odszkodowania w wysokości wartości przewidywanych plonów;
- g) w przypadku likwidacji części ROD, zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania pozostałej części ROD, w tym w szczególności w trakcie realizacji inwestycji;
- 6) wprowadzenia do umowy o zbycie praw do nieruchomości klauzuli o wejściu w życie po zatwierdzeniu warunków przez Prezydium KR PZD;
- 7) ustalenia z podmiotem likwidującym terminu do zawarcia umowy o zbycie praw do nieruchomości likwidowanej, który umożliwi uprzednie zatwierdzenie powyższych warunków przez Prezydium KR PZD;
- 8) ustalenia z podmiotem likwidującym terminu do wydania nieruchomości likwidowanej, który umożliwi wydanie przez KR PZD pełnomocnictwa do zbycia ww. prawa.

§ 6

W przypadku małej likwidacji ROD, stosuje się procedurę likwidacyjną opisaną w niniejszej uchwale z następującymi wyjątkami:

- 1) za zgodą PZD, w miejsce realizacji obowiązków związanych z zapewnieniem nieruchomości zamiennej i odtworzeniem ROD, podmiot likwidujący może zagwarantować wypłatę na rzecz PZD, kwotę odszkodowania stanowiącą równowartość szacunkowych kosztów tych obowiązków, a na rzecz działkowca – prawa do działki;
- 2) zgoda, o której mowa w pkt 1 wyrażana jest przez Prezydium KR PZD w formie uchwały, o której mowa w § 8 ust. 2, na podstawie uchwały Prezydium OZ PZD, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 4);
- 3) w przypadku, gdy w ROD objętym częściową likwidacją liczba działek, co do których nie ustanowiono prawa do działki, na terenie nie podlegającym likwidacji jest co najmniej równa liczbie działek na części mającej ulec likwidacji, zgoda, o której mowa w pkt 1), nie jest wymagana.
- 4) kwota stanowiąca równowartość szacunkowych kosztów zakupu nieruchomości zamiennej winna być wypłacona bezpośrednio na konto Funduszu Obrony ROD, chyba że OZ PZD będzie odtwarzał likwidowaną część ROD. W takiej sytuacji zobowiązanie OZ PZD o zakupie gruntu i odtworzeniu części ROD winno być zawarte w uchwale Prezydium OZ PZD.

§ 7

1. W przypadku ustalenia w trakcie rokowań wszelkich warunków likwidacji, o których mowa w art.

21 i 22 ustawy o ROD, OZ PZD winien zwrócić się do właściwego zarządu ROD o pisemną opinię dotyczącą projektu umowy zbycia praw do nieruchomości.

2. Po uzyskaniu opinii zarządu ROD, OZ PZD zobowiązany jest do przedstawienia sprawy na posiedzeniu Prezydium OZ PZD, a następnie do podpisania umowy o zbycie praw do nieruchomości zajętej przez ROD.

§ 8

1. Po podpisaniu umowy o zbycie praw do nieruchomości zajętej przez ROD, OZ PZD przekazuje jej kopię wraz z następującymi dokumentami do KR PZD:

- 1) kopię decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub zaświadczenie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z którego będzie wynikać, iż likwidowany teren przeznaczony jest na cele publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
  - 2) wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej oraz odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości, zawierający numery i powierzchnię działek ewidencyjnych ulegających likwidacji;
  - 3) opinię zarządu ROD, o której mowa w § 7. ust. 1;
  - 4) uchwałę Prezydium OZ PZD zawierającą opinię dotyczącą warunków likwidacji zawartych w umowie o zbycie praw do nieruchomości, jak również zawierającą takie informacje jak:
    - a) numery i powierzchnie działek ewidencyjnych ulegających likwidacji;
    - b) liczba działek rodzinnych w ROD ogółem, w tym liczba działek niezagospodarowanych, w przypadku małej likwidacji ROD;
    - c) liczba działek rodzinnych ulegająca likwidacji, wraz ze wskazaniem, czy likwidacja obejmuje całe działki, czy ich części;
  - 5) informację o likwidowanym ROD, w tym dane dotyczące zagospodarowania i wyposażenia ROD;
  - 6) dokumenty formalno – prawne dotyczące terenu zamiennego, które będą potwierdzały, iż teren ten odpowiada warunkom określonym w art. 21 pkt 1 ustawy o ROD tj.: wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej, odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości oraz zaświadczenie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazujące na przeznaczenie ww. terenu.
2. W oparciu o wymienione w ust. 1 uchwały dokumenty, Prezydium KR PZD podejmuje uchwałę w sprawie likwidacji ROD i wydaje pełnomocnictwo dla osób wskazanych przez OZ PZD do zbycia prawa przysługującego PZD do nieruchomości zajmowanej

przez ROD na rzecz podmiotu likwidującego.

§ 9

OZ PZD może przystąpić do realizacji procesu likwidacji po otrzymaniu uchwały Prezydium KR PZD, o której mowa w § 8 ust. 2.

§ 10

Podmiot likwidujący może dokonać wypłaty odszkodowań na rzecz działkowców:

- 1) za pośrednictwem OZ PZD;
- 2) bezpośrednio działkowcom – w takim wypadku zobowiązany jest przedstawić OZ PZD pisemne potwierdzenie zrealizowania wypłat odszkodowań na rzecz wszystkich działkowców.

§ 11

1. W celu zawarcia umowy dotyczącej nabycia przez PZD tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej, OZ PZD zobowiązany jest do przesłania do KR PZD następujących dokumentów umożliwiających wydanie stosownego pełnomocnictwa:

- 1) uchwały Prezydium OZ PZD wskazującej osoby, na rzecz których należy wydać pełnomocnictwo;
- 2) informację dotyczącą zagospodarowania nowego ROD na tym terenie (m.in. ilość działek rodzinnych, infrastruktura ROD, która zostanie odtworzona na powyższej nieruchomości).

§ 12

1. Po wypełnieniu przez podmiot likwidujący wszystkich warunków ustalonych w umowie o zbycie praw do nieruchomości, OZ PZD składa do KR PZD sprawozdanie obejmujące zakres rzeczowo - finansowy z procesu likwidacji ROD.

2. W przypadku małej likwidacji ROD, OZ PZD przesyła dowód wpłaty na konto Funduszu Obrony ROD lub potwierdzenie realizacji przez OZ PZD zobowiązania, o którym mowa w § 6 pkt 4.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 winno zawierać:

- 1) uchwałę Prezydium OZ PZD obejmującą m.in. informację o spełnieniu wszystkich warunków likwidacji oraz wniosek o dokonanie zmian w Rejestrze ROD, bądź o skreślenie ROD z Rejestru ROD (w przypadku likwidacji całego ROD);
- 2) pisemne potwierdzenie od podmiotu likwidującego o wypłacie odszkodowań na rzecz działkowców z likwidowanego terenu;
- 3) rozliczenie środków finansowych pochodzących z

likwidacji ROD, wskazujące na wpłatę na Fundusz Rozwoju ROD OZ PZD odszkodowań w związku z likwidacją ROD;

- 4) wyciągi z operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego, określające wartość odszkodowania za składniki majątkowe stanowiące własność PZD, a nie podlegające odtworzeniu;
  - 5) dokumenty formalno – prawne w sprawie ustanowienia na rzecz PZD tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej;
  - 6) dokumenty potwierdzające założenie przez podmiot likwidujący nowego ROD i odtworzenie urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom likwidowanego ROD wykonanych zgodnie ze sztuką budowlaną, wraz z opinią zarządu ROD o zrealizowaniu ww. robót;
  - 7) pisemną informację dotyczącą zagwarantowania działkowcom z likwidowanego terenu, działek zamiannych;
4. Dokumenty wymienione w ust. 2 stanowią podstawę do dokonania zmian w Rejestrze ROD.

§ 13

W przypadku likwidacji całego ROD:

- 1) Zarząd likwidowanego ROD zobowiązany jest do rozwiązania wszelkich umów z kontrahentami zewnętrznymi, zawieranych przez ten ROD.
- 2) Zarząd likwidowanego ROD sporządza na dzień zakończenia likwidacji ROD sprawozdanie finansowe, które zatwierdza Prezydium OZ PZD. OZ PZD przejmuje aktywa i pasywa zlikwidowanego ROD oraz pełną dokumentację, w tym archiwalną.
- 3) Zarząd likwidowanego ROD przed zakończeniem likwidacji powinien uregulować wszelkie zobowiązania wynikające z kodeksu pracy w stosunku do zatrudnionych osób.
- 4) Po zakończeniu likwidacji ustaje byt prawny ROD oraz wygasają mandaty członków organów PZD w ROD. Wygaśnięcie mandatów członków organów ROD stwierdza odpowiednio Prezydium OZ PZD i okręgowa komisja rewizyjna.
- 5) OZ PZD zobowiązany jest wystąpić do KR PZD z wnioskiem o wykreślenie ROD z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej – REGON.

II. Likwidacje ROD na cel publiczny w drodze wyłączenia:

§ 14.

1. W przypadku wszczęcia postępowania wyłączeniowego z uwagi na brak zawarcia umowy o zbycie prawa, OZ PZD reprezentuje PZD w postępowaniu.
2. OZ PZD reprezentując PZD w postępowaniu, obo-

wiązany jest w szczególności do ustalenia:

- 1) czy cel likwidacji jest zgodny z art. 18 ust. 1 ustawy o ROD;
- 2) czy decyzja o wyłączeniu odpowiada wymogom wynikającym z art. 18 ust. 2.

3. W przypadku, gdy decyzja o wywłaszczeniu nie spełnia wymogów wynikających z art. 18 ust. 2, OZ PZD zobowiązany jest do złożenia w tej kwestii odwołania.
4. OZ PZD odpowiada za:
  - 1) rozpatrzenie konieczności wystąpienia z żądaniem zawartym w art. 113 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
  - 2) egzekwowanie uprawnień z art. 18 ust. 3 ustawy o ROD.

§ 15.

Do likwidacji na cel publiczny nie stosuje się przepisu warunkującego wydanie nieruchomości na rzecz podmiotu likwidującego, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 21 i art. 22 ustawy o ROD tj. dotyczących zawarcia umowy dającej PZD tytuł prawny do nieruchomości zamiennej i założeniu nowego ROD oraz odtworzeniu urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom likwidowanego ROD, jak również wypłat odszkodowań na rzecz działkowców i PZD za składniki majątkowe stanowiące ich własność.

§ 16.

1. Po wydaniu decyzji wywłaszczeniowej oraz po spełnieniu przez podmiot likwidujący wszystkich warunków likwidacji określonych w ww. decyzji, OZ PZD przesyła do KR PZD dokumentację niezbędną do podjęcia w tej sprawie uchwały.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 uchwały, winna zawierać:
  - 1) ostateczną decyzję wywłaszczeniową;
  - 2) wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej oraz odpis z księgi wieczystej prowadzonej

dla danej nieruchomości, zawierający numery i powierzchnię działek ewidencyjnych ulegających likwidacji;

- 3) uchwałę Prezydium OZ PZD wnioskującą do Prezydium KR PZD o stwierdzenie faktycznej likwidacji części lub całości ROD, wraz z uzasadnieniem, jak również zawierającą takie informacje jak:
  - a) informację o spełnieniu wszystkich warunków likwidacji;
  - b) numery i powierzchnie działek ewidencyjnych, które uległy likwidacji;
  - c) liczba działek w ROD ogółem, w tym liczba działek niezagospodarowanych, w przypadku małej likwidacji ROD;
  - d) liczba działek rodzinnych, które uległy likwidacji, wraz ze wskazaniem, czy likwidacja objęła całą działkę czy, ich części;
  - e) wniosek o dokonanie zmian w Rejestrze ROD.
- 4) informację o likwidowanym ROD, w tym dane dotyczące zagospodarowania i wyposażenia likwidowanego ROD.
- 5) Zapisy § 12. ust. 2 i ust. 3 pkt 2) – 7) stosuje się odpowiednio.

§ 17.

Do zawarcia z podmiotem likwidującym umowy dającej stowarzyszeniu ogrodowemu tytuł prawny do nieruchomości zamiennej, § 11 stosuje się odpowiednio.

§ 18.

W przypadku likwidacji całego ROD art. 13. stosuje się odpowiednio.

§ 19.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

I WICEPREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015 r.

UCHWAŁA NR 137/2015
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 1 czerwca 2015 r.
w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych na cel niepubliczny

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie statutu Polskiego Związku Działkowców, wprowadza jednolite zasady i tryb postępowania organów PZD w zakresie likwidacji

ROD dokonywanych na cel niepubliczny.

§ 1.

1. Ilekroć w uchwale jest mowa o :
  - 1.) likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego lub jego

- części zwanej dalej likwidacją ROD - należy przez to rozumieć zbycie lub wygaśnięcie praw przysługujących PZD do nieruchomości zajmowanej przez ROD lub jego część oraz wydanie tej nieruchomości przez PZD,
- 2.) podmiocie likwidującym - należy przez to rozumieć właściciela nieruchomości, na której zlokalizowany jest ROD podlegający likwidacji lub podmiot, który nabywa własność tej nieruchomości wskutek wyłączenia,
  - 3.) zgodzie 2/3 działkowców na zawarcie umowy – należy przez to rozumieć pisemne oświadczenia działkowców, które będą zawierać takie informacje jak:
    - a) dane działkowca zawierające imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer działki rodzinnej, podpis oraz datę złożenia podpisu;
    - b) wskazanie projektu umowy, której zgoda dotyczy;
    - c) zgoda działkowca, na projekt umowy;
    - d) nazwa ROD, którego zgoda dotyczy;
    - e) numer konta bankowego, na który należy przekazać odszkodowanie.
  - 4.) kosztach odtworzenia – należy przez to rozumieć koszty odtworzenia infrastruktury ogrodowej ustalone na dzień likwidacji ROD. Do kosztów odtworzenia zalicza się również nakłady poniesione na wybudowanie urządzeń towarzyszących, koszty przygotowania terenu, opracowania dokumentacji projektowej i nadzoru budowlanego,
  - 5.) małej likwidacji ROD – należy przez to rozumieć likwidację części ROD, obejmującej nie więcej niż 10% jego powierzchni ROD i nie więcej niż 10 działek.

§ 2.

Organem PZD uprawnionym do zatwierdzania projektu umowy i wyrażania zgody na likwidację ROD jest Prezydium KR PZD.

§ 3.

Organem PZD uprawnionym do prowadzenia na każdym etapie procesu likwidacji ROD jest właściwy OZ PZD.

§ 4.

1. Likwidacja ROD na cel niepubliczny możliwa jest w przypadku zaistnienia łącznie następujących przesłanek:
  - 1) prawo do nieruchomości, na której znajduje się ROD, zostało nabyte przez PZD nieodpłatnie;
  - 2) funkcjonowanie ROD jest sprzeczne z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
  - 3) właściciel nieruchomości zajmowanej przez ROD przedstawi w umowie propozycję ustanowienia na rzecz PZD tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej nie mniejszej od powierzchni likwidowanego ROD, w miejscu odpowiednim do potrzeb i funkcjonowania nowego ROD, odpowiadającego

- tytułowi prawnemu, który posiadało PZD do nieruchomości zajmowanej przez likwidowany ROD;
- 4) w umowie, o której mowa w pkt 3, właściciel nieruchomości zagwarantuje realizację obowiązków określonych w art. 21 i art. 22 ustawy o ROD tj.:
    - a) założenia nowego ROD i odtworzenia urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom likwidowanego ROD;
    - b) wypłatę odszkodowań na rzecz działkowców za składniki majątkowe znajdujące się na działkach, a stanowiące ich własność oraz za prawo do działki w ROD, pomniejszone o wartość prawa do działki przyznanego w nowopowstałym ROD;
    - c) wypłatę odszkodowania na rzecz PZD, według kosztów odtworzenia, za składniki majątkowe stanowiące jego własność, a niepodlegające odtworzeniu;
    - d) zrekompensowania kosztów i strat poniesionych przez PZD w związku z likwidacją.
  - 5) zgodę na propozycję umowy, o której mowa w pkt 3 i 4, wyrazi 2/3 działkowców z likwidowanego ROD (terenu).
  2. W przypadku likwidacji ROD poza okresem 1 listopada - 31 marca – właściciel nieruchomości zajmowanej przez ROD zobowiązany jest do zapewnienia działkowcom dodatkowego odszkodowania w wysokości wartości przewidywanych plonów.

§ 5.

1. OZ PZD zobowiązany jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania, od właściciela nieruchomości, na której znajduje się likwidowany ROD, wniosku w sprawie likwidacji ROD, przekazać jego kopię do KR PZD, w tym wystąpić o udzielenie pełnomocnictwa dla osób, które będą reprezentować PZD w postępowaniu.
2. OZ PZD zobowiązany jest także do:
  - 1) aktywnego uczestniczenia w procesie likwidacji ROD;
  - 2) zbadania właściwej reprezentacji wnioskodawcy;
  - 3) zbadania czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 19 ust. 2 ustawy o ROD;
  - 4) zbadania skutków likwidacji ROD dla ROD i działkowców;
  - 5) negocjowania warunków likwidacji ROD, tak aby w pełni gwarantowały realizację obowiązków określonych w art. 21 i 22 ustawy o ROD;
  - 6) zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania pozostałej części ROD - przy likwidacji części ROD – w tym w szczególności w trakcie realizacji inwestycji;
  - 7) wprowadzenia do umowy klauzuli o jej wejściu w życie po wyrażeniu zgody przez Prezydium KR PZD oraz działkowców zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o ROD;
  - 8) reprezentowania PZD przed sądem, w przypadku wy-

- toczenia powództwa, o którym mowa w § 10 ust. 4.
3. Po ustaleniu warunków likwidacji ROD w projekcie umowy, Prezydium OZ PZD podejmuje uchwałę w przedmiocie akceptacji warunków likwidacji zawartych w projekcie umowy.
  4. Uchwała, o której mowa w ust. 3 winna zawierać również informacje o:
    - 1) numerach i powierzchni działek ewidencyjnych, które ulegną likwidacji;
    - 2) liczbie działek rodzinnych w ROD ogółem, w tym liczbie działek niezagospodarowanych, w przypadku małej likwidacji ROD;
    - 3) liczbie działek rodzinnych, która ulegnie likwidacji, wraz ze wskazaniem, czy likwidacja obejmie całe działki, czy ich części;
    - 4) likwidowanym ROD, w tym dane dotyczące zagospodarowania i wyposażenia ROD.
  5. Niezwłocznie po podjęciu przez Prezydium OZ PZD uchwały, o której mowa w ust. 3, OZ PZD przesyła ją do KR PZD wraz z projektem umowy oraz następującymi dokumentami:
    - 1) wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej oraz odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości, zawierający numery i powierzchnię działek ewidencyjnych ulegających likwidacji;
    - 2) zaświadczenie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazujące na przeznaczenie ww. terenu. Z powyższego dokumentu musi wynikać, iż funkcjonowanie ROD jest sprzeczne z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
    - 3) dokumenty formalno – prawne dotyczące terenu zamiennego, które będą potwierdzały, iż teren ten odpowiada warunkom określonym w art. 21 pkt 1 ustawy o ROD tj.: wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej, odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości oraz wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazujący na przeznaczenie ww. terenu.
  6. W oparciu o wymienione w ust. 5 dokumenty, Prezydium KR PZD podejmuje uchwałę akceptującą warunki projektu umowy i przekazuje ją do OZ PZD, celem przedstawienia projektu umowy działkowcom.

§ 6

1. Przed podpisaniem umowy, niezbędne jest uzyskanie pisemnej zgody 2/3 działkowców z likwidowanego ROD / likwidowanej części ROD.
2. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Po wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 1, Prezydium OZ PZD podejmuje uchwałę, w której stwier-

dza spełnienie powyższego obowiązku.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, winna wskazywać ile działek jest w ROD, ilu działkowców było uprawnionych do wyrażenia zgody na podpisanie umowy oraz ilu działkowców tę zgodę wyraziło.

§ 7

1. Po podpisaniu umowy, OZ PZD przekazuje do KR PZD wnioski o wyrażenie zgody na likwidację ROD, załączając do niego:
  - 1) kopię umowy zawartej między OZ PZD a właścicielem nieruchomości;
  - 2) uchwałę Prezydium OZ PZD, o której mowa w § 6 ust. 3;celem wyrażenia zgody na powyższą likwidację.
2. W oparciu o wymienione w ust. 1 dokumenty Prezydium KR PZD podejmuje uchwałę w sprawie likwidacji ROD i przekazuje ją do wykonania Prezydium OZ PZD.

§ 8

1. OZ PZD może przystąpić do realizacji procesu likwidacji ROD dopiero po otrzymaniu uchwały Prezydium KR PZD.
2. Ustalenie wysokości odszkodowań następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego w formie operatu szacunkowego. Koszty sporządzenia opinii ponosi podmiot likwidujący.
3. Działkowiec ma prawo brać udział w procedurze likwidacyjnej w zakresie w jakim dotyczy ona bezpośrednio jego działki, a w szczególności uczestniczyć w inwentaryzacji swojej działki rodzinnej, akceptować wysokość przyznanego mu odszkodowania, jak również złożyć wniosek o dokonanie oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego określającego wartość przysługującego mu odszkodowania.

§ 9.

Podmiot likwidujący może dokonać wypłaty odszkodowań na rzecz działkowców:

- 1) za pośrednictwem OZ PZD;
- 2) bezpośrednio działkowcom – w takim wypadku zobowiązany jest przedstawić OZ PZD pisemne potwierdzenie zrealizowania wypłat odszkodowań na rzecz wszystkich działkowców.

§ 10.

1. W przypadku braku zgody działkowców, o której mowa w § 6, Prezydium OZ PZD stwierdza ten fakt w uchwale, wskazując jednocześnie ile działek jest w ROD, ilu działkowców było uprawnionych do wyrażenia zgody na podpisanie umowy, oraz ilu działkowców wyraziło zgodę na zawarcie umowy.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, stanowią podstawę do podjęcia uchwały przez Prezydium KR PZD.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 2, stanowi dokument umożliwiający poinformowanie przez OZ PZD właściciela nieruchomości, o decyzji działkowców.
4. Właściciel nieruchomości może wytoczyć powództwo o uznanie odmowy za bezzasadną, w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia odmowy. Rozpatrując sprawę sąd bada zgodność proponowanej umowy z przepisami ustawy. Orzeczenie sądu stwierdzające bezzasadność odmowy zastępuje oświadczenie PZD w przedmiocie zgody na likwidację.
5. Data wydania prawomocnego orzeczenia stanowi datę zawarcia umowy o likwidację ROD.
6. Po wykonaniu umowy, o której mowa w ust. 5, przepisy § 11 i następane stosuje się odpowiednio.

§ 11

W celu zawarcia umowy w przedmiocie ustanowienia na rzecz PZD tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej, OZ PZD zobowiązany jest do przesłania do KR PZD następujących dokumentów umożliwiających wydanie stosownego pełnomocnictwa:

- 1) uchwałę Prezydium OZ PZD wskazującą osoby, na rzecz których należy wydać pełnomocnictwo;
- 2) informację dotyczącą zagospodarowania nowego ROD na tym terenie (m.in. ilość działek rodzinnych, infrastruktura ROD, która zostanie odtworzona na powyższej nieruchomości).

§ 12

1. Po spełnieniu przez podmiot likwidujący wszystkich warunków likwidacji określonych w umowie, OZ PZD składa do KR PZD sprawozdanie obejmujące zakres rzeczowo-finansowy z procesu likwidacji ROD.
2. Wykaz dokumentów, które winno zawierać sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, stanowią podstawę do wydania pełnomocnictwa do czynności koniecznych dla wygaszenia prawa do nieruchomości i wydania przez PZD nieruchomości zajmowanej przez likwidowany ROD.
4. Dokumenty potwierdzające wygaszenie prawa do nieruchomości stanowią podstawę do dokonania zmian w Rejestrze ROD i wystąpienia przez OZ PZD do KR PZD z wnioskiem o wykreślenie ROD z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej - REGON.

§ 13

1. W przypadku likwidacji całego ROD:
  - 1) Zarząd likwidowanego ROD zobowiązany jest do rozwiązania wszelkich umów ROD z kontrahentami zewnętrznymi.
  - 2) Zarząd likwidowanego ROD sporządza na dzień za-

kończenia likwidacji ROD sprawozdanie finansowe, które zatwierdza prezydium OZ PZD. OZ PZD przejmuje również aktywa i pasywa zlikwidowanego ROD oraz pełną dokumentację, w tym archiwalną.

- 3) Zarząd likwidowanego ROD przed zakończeniem likwidacji powinien uregulować wszelkie zobowiązania wynikające z kodeksu pracy w stosunku do osób zatrudnionych w ROD.
2. Po zakończeniu likwidacji ustaje byt prawny ROD oraz wygasają mandaty członków organów PZD w ROD. Wygaśnięcie mandatów członków organów ROD stwierdza odpowiednio Prezydium OZ PZD i okręgowa komisja rewizyjna.

§ 14

1. W przypadku małej likwidacji ROD, stosuje się odpowiednio procedurę opisaną powyżej. Za zgodą PZD, umowa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, w miejsce obowiązku zapewnienia nieruchomości zamiennej i odtworzenia ROD, może przewidywać wypłatę na rzecz PZD kwoty odszkodowania stanowiącej równowartość szacunkowych kosztów tych obowiązków, a na rzecz działkowca – prawa do działki;
2. Postanowienia ust. 1, stosuje się również w przypadku, gdy w ROD objętym likwidacją liczba działek, co do których nie ustanowiono prawa do działki, na terenie nie podlegającym likwidacji jest co najmniej równa liczbie działek na części mającej ulec likwidacji, przy czym zgoda o której mowa w ust. 1), nie jest wymagana.
3. Kwota stanowiąca równowartość szacunkowych kosztów zakupu nieruchomości zamiennej winna być wypłacona bezpośrednio na konto Funduszu Obrony ROD, chyba że OZ PZD będzie odtwarzała likwidowaną część ROD. W takiej sytuacji zobowiązanie OZ PZD do zakupu gruntu i odtworzenia części ROD winno być zawarte w uchwale Prezydium OZ PZD.

§ 15

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc następujące uchwały:

- 1) uchwała nr 92/2007 Prezydium KR PZD z dnia 16.05.2007 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji ROD oraz czasowego zajęcia terenu;
- 2) uchwała nr 56/2012 Prezydium KR PZD z dnia 14.03.2012 r. w sprawie zmiany Instrukcji stanowiącej załącznik do uchwały nr 132/2007 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 22.08.2007 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

§ 16

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015 r.

.....
(miejsowość, data)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(adres zamieszkania)

.....

.....
(nr działki rodzinnej)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że:

1. zostałem poinformowany/na o warunkach likwidacji ROD zawartych w art. 19-24 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, które mają zastosowanie do likwidacji ROD .....
urządzonego na nieruchomości oznaczonej jako działka nr ..... o powierzchni .....

2. zapoznałem/łam się z treścią projektu umowy, którą otrzymałem/łam, w sprawie warunków likwidacji ROD
.....

3. wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody * na zawarcie umowy, o której mowa w pkt 2 w sprawie warunków likwidacji ROD .....

Odszkodowanie za składniki majątkowe znajdujące się na działce rodzinnej nr ....., a stanowiące moją własność proszę przekazać na nw. numer konta bankowego:

Nazwa banku .....

Nr konta .....

.....
(czytelny podpis)

*- niepotrzebne skreślić

Wykaz dokumentów, które składa OZ PZD do KR PZD, celem wydania przez KR PZD pełnomocnictwa do czynności koniecznych dla wygaszenia prawa do nieruchomości i wydania przez PZD nieruchomości zajmowanej przez likwidowany ROD.

- 1) uchwała Prezydium OZ PZD obejmująca m.in. informację o spełnieniu wszystkich warunków likwidacji, wraz z wnioskiem o wydanie pełnomocnictwa do czynności koniecznych do wygaszenia prawa do nieruchomości;
- 2) pisemne potwierdzenie od właściciela nieruchomości o wypłacie odszkodowań na rzecz działkowców z likwidowanego terenu;
- 3) wyciągi z operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego, określające wartość odszkodowania za składniki majątkowe stanowiące własność PZD, a nie podlegające odtworzeniu;
- 4) rozliczenie środków finansowych pochodzących z likwidacji ROD, wskazujące na wpłatę na Fundusz Rozwoju ROD OZ PZD odszkodowań w związku z

likwidacją ROD;

- 5) w przypadku małej likwidacji ROD, o której mowa w § 14., informację, iż kwota stanowiąca równowartość szacunkowych kosztów zakupu nieruchomości zamiennej została wypłacona bezpośrednio na konto Funduszu Obrony ROD, chyba że OZ PZD będzie odtwarzał likwidowaną część ROD. W takiej sytuacji zobowiązanie OZ PZD o zakupie gruntu i odtworzeniu części ROD winno być zawarte w uchwale Prezydium OZ PZD;
- 6) dokumenty potwierdzające ustanowienie na rzecz PZD tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej;
- 7) dokumenty potwierdzające założenie przez właściciela nieruchomości nowego ROD i odtworzenie urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom likwidowanego ROD wykonanych zgodnie ze sztuką budowlaną, wraz z opinią zarządu ROD o zrealizowaniu ww. robót;
- 8) pisemną informację dotyczącą zagwarantowania działkowcom z likwidowanego terenu, działek zamiennych;

UCHWAŁA NR 138/2015
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 1 czerwca 2015 r.

w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie Statutu PZD, postanawia wprowadzić jednolite zasady i tryb postępowania organów PZD w zakresie likwidacji ROD realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych, zwanej dalej „specustawą drogową”.

§ 1

1. Kwestia likwidacji ROD w trybie specustawy na cele inwestycji drogowych jest jednym z zasadniczych zagadnień z punktu widzenia gwarancji ochrony praw i interesów działkowców i PZD. Na mocy art.

11j tej ustawy do nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe objętych decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nie stosuje się przepisów art. 18-24 ustawy z dnia 13 grudnia 2013r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

2. Organem właściwym dla postępowań i wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w trybie specustawy drogowej jest odpowiednio wojewoda w odniesieniu do dróg krajowych i wojewódzkich, zaś w stosunku do dróg powiatowych i gminnych – odpowiednio starosta. Te same organy wydają decyzję ustalającą wysokość przysługującego działkowcom i PZD odszkodowania.

3. Organem PZD właściwym do udziału w postępowaniach, o których mowa w ust. 2 oraz czuwania nad prawidłową realizacją wynikających ze specustawy drogowej obowiązków jest odpowiedni OZ PZD.

4. Organem PZD uprawnionym do dokonania zmian/skreślenia ROD z Rejestru w związku z realizacją inwestycji drogowej jest Prezydium KR PZD.

I. Postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

§ 2

1. Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zwana dalej „decyzją ZRID” wydawana jest przez właściwy organ w ciągu 90 dni od dnia złożenia wniosku przez zarządcę drogi.
2. Zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji ZRID wysyła się wyłącznie do właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości, których dotyczyć ma postępowanie. Zawiadomienia wysyła się na adresy wskazane w ewidencji gruntów, ze skutkiem doręczenia. We wszystkich pozostałych przypadkach strony zawiadamiane są jedynie w formie obwieszczeń, wywieszanych odpowiednio w urzędach wojewódzkich, starostwach powiatowych bądź urzędach gmin, na ich stronach internetowych oraz w lokalnej prasie. Oznacza to bezwzględny obowiązek uaktualniania i uzupełniania przez OZ PZD danych adresowych podawanych do ewidencji gruntów, a także kontrolowania i monitorowania w/w źródeł informacji, celem niezwłocznego zapewnienia PZD możliwości uczestniczenia w toczących się postępowaniach.
3. OZ PZD zobowiązane są do utrzymywania stałych kontaktów z zarządami ROD, w celu otrzymywania aktualnych informacji z ogrodu o ewentualnych, planowanych inwestycjach w zakresie realizacji inwestycji drogowych.

§ 3.

Niezwłocznie po powzięciu informacji o postępowaniu toczącym się w trybie specustawy drogowej, OZ PZD zobowiązane są:

- 1) wystąpić do KR PZD o udzielenie pełnomocnictwa dla osób, które reprezentować będą PZD w danym postępowaniu;
- 2) zawiadomić właściwy organ o sposobie reprezentacji PZD wraz z przedłożeniem powyższych pełnomocnictw;
- 3) zapoznać się z warunkami planowanego przebiegu inwestycji drogowej w części dotyczącej terenu zajmowanego przez ROD, dokładnie je przeanalizować i ocenić ich skutki dla ROD;
- 4) skierować do właściwego organu odpowiednie wnioski w przypadku ewentualnej groźby naruszenia z powodu przebiegu inwestycji, interesów działkowców - podmiot realizujący inwestycję podejmuje bowiem działania wyłączeniowe i

odszkodowawcze jedynie w linii rozgraniczającej teren inwestycji - może zatem okazać się, że w ich wyniku dojdzie do likwidacji jedynie części ogrodu, zaś funkcjonowanie pozostałej części zostanie w znaczny sposób utrudnione bądź nawet uniemożliwione. W myśl art. 11f ust. 1 pkt 4, decyzja ZRID powinna zawierać wymagania dotyczące uzasadnionych interesów osób trzecich - do OZ PZD należy więc zgłaszanie w toku postępowania odpowiednich wniosków, zmierzających do wskazania właściwego przebiegu inwestycji tak, aby zabezpieczyć wszystkich działkowców i PZD przed jej ewentualnymi negatywnymi skutkami; jedynie wniosek zainicjowany przez OZ PZD może bowiem być podstawą do przedsięwzięcia przez organ odpowiednich działań w celu uwzględnienia w ostatecznej decyzji słusznych postulatów działkowców;

- 5) w przypadku, gdy część nieruchomości, na której znajduje się ROD zostanie przejęta pod realizację inwestycji drogowej, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, OZ PZD winien złożyć wniosek do właściwego zarządcy drogi o nabycie w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, tej części nieruchomości.
- 6) w sytuacji, o której mowa w pkt 5), należy zawrzeć porozumienie określające warunki zbycia. Czynność ta podlega akceptacji przez Prezydium KR PZD;
- 7) zawiadomić właściwy zarząd ROD i działkowców o planowanej inwestycji drogowej, która będzie wiązała się z likwidacją części/całości ROD;
- 8) na bieżąco informować KR PZD o toczącym się postępowaniu oraz działaniach podejmowanych przez OZ PZD.

§ 4.

1. Postępowanie przed właściwym organem kończy się wydaniem decyzji ZRID. Jej treść doręczana jest jedynie wnioskodawcy tj. zarządcy drogi.
2. Zawiadomienie o wydaniu decyzji ZRID wysyłane jest dotychczasowemu właścicielowi i użytkownikowi wieczystemu na adres wskazany w katastrze nieruchomości.
3. Pozostałe strony postępowania zawiadamiane są w drodze obwieszczeń, odpowiednio w urzędzie wojewódzkim lub starostwie powiatowym oraz w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg

- drogi, na stronach internetowych tych gmin, a także w lokalnej prasie.
4. Obowiązek monitorowania informacji, o których mowa w ust. 3, spoczywa na OZ PZD.
  5. OZ PZD zobowiązany jest do uzyskania kopii decyzji ZRID, oraz dokładnego zapoznania się z jej warunkami, jak również wpływem na dalsze funkcjonowanie ROD.
  6. W przypadku uznania, że decyzja narusza interesy działkowców lub PZD, OZ PZD powinien niezwłocznie złożyć odwołanie do organu wyższego stopnia.
  7. Odwołanie od decyzji składa się odpowiednio do wojewody (gdy decyzję wydał starosta) bądź Ministra Infrastruktury i Rozwoju (gdy decyzję wydał wojewoda), a właściwy organ winien je rozpatrzyć w ciągu 30 dni.
  8. Na OZ PZD spoczywa obowiązek dopilnowania ustawowego terminu do odwołania. Należy zwrócić uwagę, aby argumentacja zawarta w uzasadnieniach ewentualnych odwołań była wyczerpująca.

II. Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania w trybie specustawy drogowej

§ 7

OZ PZD zobowiązany jest do aktywnego uczestniczenia w postępowaniu odszkodowawczym ustalającym należne odszkodowanie na rzecz PZD.

§ 8

1. Na podstawie art. 12 ust. 4b specustawy drogowej w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja ZRID stała się ostateczna, właściwy organ wydaje decyzję ustalającą wysokość odszkodowania. Decyzję tę wydaje ten sam organ, który wydał decyzję ZRID.
2. Na podstawie art. 18 ust. 1g specustawy drogowej, podmiot, w którego interesie nastąpi likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części, zobowiązany jest:
  - 1) wypłacić działkowcom – odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach;
  - 2) wypłacić PZD – odszkodowanie za stanowiące jego własność urządzenia, budynki i budowle rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu;
  - 3) zapewnić grunty zastępcze na odtworzenie ROD.
3. Obowiązki określone w ust. 2 ustalane są w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez organ, który wydał decyzję ZRID.
4. Organ prowadzący postępowanie odszkodowawcze, winien zapewnić stronom czynny udział w postępo-

§ 5.

1. W myśl art. 12 ust. 4 specustawy drogowej w momencie, w którym decyzja ZRID staje się ostateczna – wygasa z mocy prawa dotychczasowe prawo własności i prawo użytkowania wieczystego, zaś nieruchomości staje się własnością odpowiednio Skarbu Państwa bądź właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Podobnie wygasają też wszelkie ustanowione na nieruchomości ograniczone prawa rzeczowe, czyli także użytkowanie.
2. Decyzja ZRID stanowi podstawę do dokonania zmian w księgach wieczystych oraz w katastrze nieruchomości.

§ 6.

W sytuacji, gdy decyzji ZRID nadano rygor natychmiastowej wykonalności, który wiąże się z bezzwłocznym usunięciem właścicieli i użytkowników wieczystych z ich dotychczasowej nieruchomości, OZ PZD winien dopilnować, aby przed wydaniem nieruchomości dokonano spisu infrastruktury, która znajduje się na terenie likwidowanego ROD, celem umożliwienia w terminie późniejszym dokonania wyceny nieruchomości.

waniu.

5. Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o ROD właścicielami urządzeń, nasadzeń i obiektów znajdujących się na działkach są działkowcy, zatem mają prawo uczestniczyć w procedurze odszkodowawczej w zakresie w jakim dotyczy ona bezpośrednio ich działki, decydować o zaakceptowaniu wysokości przysługującego im odszkodowania, jak również złożyć wniosek o dokonanie oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego określającego wartość przysługującego im odszkodowania.

§ 9

1. Wysokość odszkodowania ustala się według stanu nieruchomości określonego na dzień wydania decyzji ZRID i według wartości nieruchomości na dzień wydania decyzji o odszkodowaniu. Ustalenie wysokości odszkodowania następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego, określającej wartość nieruchomości. W operacie szacunkowym musi znaleźć się także wycena nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działkach i stanowiących własność działkowców, za które przysługuje im odszkodowanie.
2. OZ PZD zobowiązany jest do zapoznania się z operatem szacunkowym określającym wartość odszkodowania przysługującego PZD, a w przypadku uznania, iż wycena nie została przeprowadzona właściwie, OZ PZD winien zgłosić stosowne uwagi.

§ 10

1. W sytuacji realizacji przez podmiot likwidujący art. 18 ust. 1g pkt 3 specustawy drogowej, Prezydium OZ PZD winno zaakceptować teren zamienny w formie uchwały.
2. Szczegółowe ustalenia dotyczące przekazania terenu zamiennego winny zostać uregulowane między podmiotem likwidującym a OZ PZD w odrębnym porozumieniu, które następnie podlega akceptacji przez Prezydium KR PZD.

§ 11

1. W celu zawarcia umowy dającej PZD tytuł prawny do nieruchomości zamiennej, OZ PZD zobowiązany jest do przesłania następujących dokumentów umożliwiających wydanie stosownego pełnomocnictwa przez KR PZD:
  - 1) uchwały Prezydium OZ PZD akceptującej teren zamienny oraz wskazującej osoby, na rzecz których należy wydać pełnomocnictwo;
  - 2) kopię porozumienia, o którym mowa w § 10 ust. 2;
  - 3) wypis z ewidencji gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej oraz odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości, zawierający numery i powierzchnię działek ewidencyjnych stanowiących teren zamienny;
  - 4) zaświadczenie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazujące na przeznaczenie ww. terenu;
  - 5) informację dotyczącą zagospodarowania nowego ROD na tym terenie (m.in. ilość działek rodzinnych, infrastruktura ROD, która zostanie odtworzona na powyższej nieruchomości).

§ 12

1. W sytuacji, gdy PZD jako właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją ZRID, wyda tę nieruchomość nie później niż w terminie 30 dni od dnia:
  - 1) doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności;
  - 2) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności albo
  - 3) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostatecznawysokość odszkodowania jest powiększana o 5% wartości tego prawa.
2. W sytuacji, gdy nieruchomość podlegająca likwidacji jest niezagospodarowana przez ROD, spis infrastruktury został już dokonany, bądź zachodzi inna przesłanka umożliwiająca skorzystanie z ust. 1, OZ PZD winien wydać teren w terminie wskazanym powyżej, celem uzyskania większego odszkodowania na rzecz PZD.

§ 13

1. Kwota odszkodowania wynikająca z decyzji winna zostać wypłacona w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość odszkodowania stała się ostateczna.
2. W przypadku, gdy z decyzji odszkodowawczej nie wynika wprost, jaka część odszkodowania stanowi odszkodowanie za utratę prawa PZD do gruntu likwidowanego ROD, a jaka za składniki majątkowe stanowiące własność PZD, OZ PZD winien uzyskać kopie wyciągów z operatów szacunkowych, w których powyższe składniki odszkodowania będą wyszczególnione.
3. Gdy OZ PZD nie odtwarza ogrodu, odszkodowanie za prawo PZD do gruntu likwidowanego ROD winno zostać wpłacone na konto Funduszu Obrony ROD.
4. W sytuacji, o której mowa w ust. 3, OZ PZD zobowiązany jest do poinformowania właściwego organu, który dokonuje wypłaty odszkodowania, o konieczności przekazania odszkodowania z tytułu utraty prawa PZD do gruntu likwidowanego ROD, na konto Funduszu Obrony ROD.
5. Ustalona w decyzji kwota odszkodowania podlega waloryzacji od dnia wydania decyzji do dnia zapłaty, według wskaźników zmian cen nieruchomości ogłaszanych przez Prezesa GUS w drodze obwieszczeń.
6. Kwota odszkodowania za nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach, a stanowiące własność działkowców wypłacana jest działkowcom bezpośrednio bądź za pośrednictwem OZ PZD.
7. OZ PZD ma obowiązek wyegzekwowania od właściwego organu pisemnego potwierdzenia zrealizowania wypłat odszkodowań na rzecz wszystkich działkowców.
8. W przypadku naruszenia 14-dniowego terminu do wypłaty odszkodowania przez właściwy organ, OZ PZD powinien dochodzić stosownych roszczeń za opóźnienie w wykonaniu świadczenia, stosownie do przepisów Kodeksu cywilnego.

§ 14

1. Postępowanie w sprawie likwidacji ROD w trybie specustawy faktycznie kończy się opuszczeniem terenu przez PZD i wydaniem nieruchomości. Termin ten nie może być krótszy niż 120 dni od dnia, w którym decyzja ZRID stała się ostateczna.
2. Przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, OZ PZD powinien dopilnować, aby wszystkie obowiązki podmiotu likwidującego względem PZD i działkowców wynikające ze specustawy drogowej zostały zrealizowane bądź zabezpieczone.
3. W sytuacji, gdy likwidacją objęta jest tylko część

ROD, OZ PZD winien zobowiązać podmiot likwidujący do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowa-

nia pozostałej części ROD zarówno w trakcie prowadzonej inwestycji, jak i po jej zakończeniu.

III. Postępowanie wewnętrzne po faktycznej likwidacji ROD w trybie specustawy drogowej

§ 15

1. Po zakończeniu likwidacji ROD w trybie specustawy drogowej, wypłacie odszkodowań wszystkim działkowcom oraz PZD i zapewnieniu terenu zamiennego, Prezydium OZ podejmuje uchwałę o stwierdzeniu faktycznej likwidacji całości lub części ROD. Następnie przekazuje sprawę do Krajowej Rady PZD wraz z wnioskiem o wykreślenie ogrodu z Rejestru ROD (w przypadku likwidacji całkowitej) lub wniosek o korektę powierzchni (w przypadku likwidacji częściowej), wraz z następującymi dokumentami:
  - 1) ostateczna decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej;
  - 2) decyzja ustalająca wysokość odszkodowania;
  - 3) w sytuacji, gdy w decyzji odszkodowawczej nie jest wyszczególnione jaka kwota jest z tytułu utraty prawa PZD do gruntu likwidowanego ROD, a jaka za składniki majątkowe stanowiące własność PZD, - wyciągi z operatów szacunkowych;
  - 4) uchwała Prezydium OZ PZD w sprawie stwierdzenia faktycznej likwidacji ROD lub jego części wraz z uzasadnieniem;
  - 5) sprawozdanie z likwidacji obejmujące: prowadzone postępowania administracyjne, przebieg likwidacji, realizację odszkodowań oraz sposób wydania terenu;
  - 6) informacja o realizacji obowiązku w zakresie zapewnienia na rzecz PZD gruntu zastępczego;
  - 7) sprawozdanie finansowe z uzyskanych odszkodowań;
  - 8) w przypadku nie odtwarzania ROD – informację o wypłacie odszkodowania za prawo PZD do gruntu likwidowanego ROD na konto Funduszu Obrony ROD;
  - 9) w przypadku odtwarzania ROD – uchwałę Prezydium OZ PZD, która będzie uzasadniała wpływ środków za prawo PZD do gruntu likwidowanego ROD na konto Funduszu Rozwoju ROD OZ PZD;
  - 10) pisemne potwierdzenie wypłaty odszkodowań na rzecz wszystkich uprawnionych działkowców, w przypadku wypłaty bezpośrednio na rzecz działkowców z pominięciem PZD;
  - 11) dokument określający nazwy likwidowanych ROD wraz ze specyfikacją działek ewidencyjnych i ich powierzchnią, w tym aktualny odpis z księgi wieczystej;
  - 12) informacja o ilości zlikwidowanych działek rodzinnych w całości lub części;

2. W oparciu o dokumenty wymienione w ust. 1, Prezydium KR PZD podejmuje uchwałę o dokonaniu zmian w Rejestrze ROD.

§ 16

1. W przypadku odtwarzania ogrodu ze środków uzyskanych z odszkodowania za prawo PZD do gruntu likwidowanego ROD, poza uchwałą Prezydium OZ PZD, o której mowa w § 15 ust. 1 pkt 9), OZ PZD winien przesłać następujące dokumenty umożliwiające wydanie stosownego pełnomocnictwa przez KR PZD:
  - 1) wypis z ewidencji gruntów i wrys z mapy ewidencyjnej oraz odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla danej nieruchomości, zawierający numery i powierzchnię działek ewidencyjnych, które okręgowy zarząd PZD zamierza nabyć, celem odtworzenia ROD;
  - 2) zaświadczenie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazujące na przeznaczenie ww. terenu;
  - 3) informację dotyczącą zagospodarowania nowego ROD na tym terenie (m.in. ilość działek rodzinnych, infrastruktura ROD, która zostanie odtworzona na powyższej nieruchomości).
2. Po odtworzeniu ROD, OZ PZD składa do KR PZD sprawozdanie z wykonania powyższego obowiązku.

§ 17

1. W przypadku likwidacji całości ROD:
  - 1) Zarząd likwidowanego ROD zobowiązany jest do rozwiązania wszelkich umów z kontrahentami zewnętrznymi, zawieranych przez ten zarząd.
  - 2) Zarząd likwidowanego ROD sporządza na dzień zakończenia likwidacji ogrodu sprawozdanie finansowe, które zatwierdza prezydium OZ PZD. OZ PZD przejmuje również aktywa i pasywa zlikwidowanego ogrodu działkowego oraz pełną dokumentację, w tym archiwalną.
  - 3) Zarząd likwidowanego ROD przed zakończeniem likwidacji powinien uregulować wszelkie zobowiązania wynikające z kodeksu pracy w stosunku do zatrudnionych osób.
2. Po zakończeniu likwidacji ustaje byt prawny ROD oraz wygasają mandaty członków organów PZD w ROD. Wygaśnięcie mandatów członków organów ROD stwierdza odpowiednio Prezydium OZ PZD i okręgowa komisja rewizyjna.
3. OZ PZD zobowiązany jest wystąpić do KR PZD z wnioskiem o wykreślenie ROD z Krajowego Reje-

stru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej – REGON.

§ 18

Do likwidacji prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, oraz ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, przepisy niniejszej uchwały stosuje się odpowiednio.

§ 19

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc następujące uchwały:

1) uchwała nr 215/2008 Prezydium KR PZD z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie zasad i trybu likwidacji ROD realizowanych na podstawie zmiany ustawy z dnia 10.04.2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych;

2) uchwała nr 48/2010 Prezydium KR PZD z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie czynnego udziału Okręgowych Zarządów PZD w postępowaniach związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji w zakresie dróg publicznych, dotyczących terenów Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

§ 20

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015 r.

UCHWAŁA NR 139/2015
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 1 czerwca 2015 r.

w sprawie czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie statutu PZD, wprowadza jednolite zasady i tryb postępowania organów PZD w zakresie czasowego zajęcia terenu ROD.

§ 1

Przez czasowe zajęcie terenu rozumie się wyłączenie części ogrodu na określony czas na wniosek inwestora, w oparciu o decyzję samorządu terytorialnego lub obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, celem wykonania określonych inwestycji celu publicznego nieprzewidujących likwidacji części ogrodu w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

§ 2

Organem PZD uprawnionym do prowadzenia na każdym etapie procesu czasowego zajęcia terenu ROD jest właściwy OZ PZD w porozumieniu z właściwym zarządem ROD.

§ 3

1. OZ PZD zobowiązany jest do aktywnego uczestniczenia w całej procedurze dotyczącej czasowego za-

jęcia terenu począwszy od wszczęcia postępowania administracyjnego zmierzającego do wydania decyzji w zakresie realizacji inwestycji (przebiegającej przez teren ROD) aż do przywrócenia terenu ROD do dotychczasowego stanu.

2. Otrzymując zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego zmierzającego do wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji, OZ PZD zobowiązany jest do zbadania w szczególności:

- 1) jak realizacja powyższej inwestycji wpłynie na funkcjonujący na danym terenie ROD;
  - 2) jaki teren ROD będzie wymagał czasowego zajęcia;
  - 3) czy czasowe zajęcie terenu obejmie teren ogólny czy też indywidualne działki rodzinne;
  - 4) czy możliwe będzie prawidłowe funkcjonowanie ROD w trakcie realizacji inwestycji, jak i po jej zakończeniu.
3. O planowanym czasowym zajęciu terenu, OZ PZD winien niezwłocznie zawiadomić zarząd ROD i uzyskać jego opinię.

§ 4

1. Po wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji lub zamiarze przystąpienia do realizacji zapisów obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, OZ PZD zawiera z inwestorem umowę, która winna w szczególności regulować:
  - 1) odszkodowania związane z czasowym zajęciem terenu;
  - 2) sposób wprowadzenia inwestora na teren ROD oraz jego zwrotu po zakończeniu inwestycji;
  - 3) obowiązek zabezpieczenia przez inwestora wykonania inwentaryzacji terenu podlegającego czasowemu zajęciu, przez rzeczoznawcę majątkowego;
  - 4) okres czasowego zajęcia terenu;
  - 5) kary umowne.
2. W skład odszkodowań pokrywanych przez inwestora, o których mowa w ust. 1 pkt 1), wchodzi między innymi:
  - 1) odszkodowanie dla działkowców za zniszczone mienie niepodlegające odtworzeniu, zgodnie z wyceną sporządzoną przez rzeczoznawcę majątkowego,
  - 2) odszkodowanie dla działkowców za utracone plony,
  - 3) odszkodowanie dla PZD za zniszczone mienie,
  - 4) rekompensata dla PZD za udostępnienie terenu.
3. Wysokość odszkodowania za udostępnienie terenu ROD, ustala Prezydium OZ PZD biorąc pod uwagę obszar i czas zajęcia terenu.
4. Wszystkie koszty wynikłe w trakcie czasowego zajęcia terenu a nieprzewidziane w ust. 2, ponosi inwestor.
5. W przypadku, gdy czasowemu zajęciu terenu ROD podlegają będą indywidualne działki, działkowiec ma prawo uczestniczyć w inwentaryzacji, o której mowa w ust. 1 pkt 3).

§ 5

Przed podpisaniem umowy, o której mowa w § 4, Prezydium OZ PZD akceptuje warunki i wyraża zgodę na czasowe zajęcie terenu w formie uchwały, jak również zawiadamia właściwy zarząd ROD.

§ 6

1. Wprowadzenie inwestora na teren ROD następuje na podstawie podpisanego przez strony stosownego protokołu.
2. Po zakończeniu inwestycji oraz wypełnieniu przez inwestora wszelkich zobowiązań wynikających w podpisanej umowie, następuje odbiór terenu podlegającego czasowemu zajęciu terenu na podstawie protokołu odbioru.
3. Po zrealizowaniu zadania inwestycyjnego, OZ PZD ma obowiązek uzyskać od inwestora dokumentację powykonawczą (inwentaryzację wykonanej inwestycji).

§ 7

Działkowiec ma prawo brać udział w procedurze dotyczącej ustalania odszkodowania za zniszczone mienie i utracone plony znajdujące się na terenie jego działki.

§ 8

1. W przypadku, gdy czasowe zajęcie terenu ROD wiązać się będzie z koniecznością ustanowienia służebności przesyłu, zgodę na powyższą czynność wyraża Prezydium KR PZD.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, należy postępować zgodnie z procedurą określoną w uchwale nr 54/2012 Prezydium KR PZD z dnia 14 marca 2012 r., w sprawie zasad i trybu obciążania majątku trwałego PZD poprzez ustanowienie służebności przesyłu.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015 r.

UCHWAŁA NR 140/2015

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 1 czerwca 2015 r.

w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie Statutu PZD wprowadza następujące zasady dysponowania, wykorzystania i rozliczania środków finan-

sowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych:

§ 1

Środki finansowe pochodzące z likwidacji całości lub części ROD oraz z tytułu czasowego zajęcia terenu, w tym za ustanowienie służebności, gromadzone są na okręgowym Funduszu Rozwoju ROD właściwego OZ PZD i znajdują się na wydzielonym koncie bankowym tego funduszu, za wyjątkiem przypadków określonych w § 4 niniejszej uchwały.

§ 2

1. Środki finansowe zgromadzone na okręgowym Funduszu Rozwoju ROD pochodzące z likwidacji ROD lub jego części, przeznaczone są w pierwszej kolejności na odtworzenie rodzinnego ogrodu działkowego, z zastrzeżeniem § 4 lit. d.
2. Jeżeli nie jest odtwarzany ROD, środki o których mowa w ust. 1, przeznaczone są na:
  - a) pokrycie opłaty ogrodowej w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej wpłacanej jednorazowo przez nowych działkowców za działkowców, którzy otrzymują działki zastępcze w istniejących ROD,
  - b) budowę, modernizację i remonty infrastruktury, służącej do wspólnego użytkowania przez działkowców, w tym w pierwszej kolejności dla tych ROD, w których działkowcy otrzymali działki zastępcze.
3. Budowa, modernizacja i remonty budynków i budowli oraz infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez działkowców, odbywa się z zachowaniem norm i przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów i procedur obowiązujących w tym względzie w Polskim Związku Działkowców.
4. Środki finansowe otrzymane przez ROD, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt.b podlegają rozliczeniu przez OZ PZD w trybie i na zasadach, mających miejsce przy rozliczeniu dotacji.
5. Środki finansowe zgromadzone na okręgowym Funduszu Rozwoju ROD pochodzące z czasowego zajęcia terenu ROD, w tym za ustanowienie służebności, przeznaczone są w pierwszej kolejności na uzasadnione potrzeby tego ROD, w zakresie budowy, modernizacji i remontów budynków i budowli oraz infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez działkowców.

§ 3

Opłaty ogrodowe w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej wpłacane jednorazowo przez nowych działkowców za działkowców, którzy otrzymują działki zamienne w istniejących ROD, pokrywane są z okręgowego Funduszu Rozwoju ROD przez okręgowy zarząd właściwy miejscowo dla ROD, którego likwidacja dotyczy.

§ 4

Nie stanowią przychodu okręgowego Funduszu Rozwoju ROD uzyskane i wynegocjowane środki finansowe z tytułu likwidacji całości lub części oraz czasowego zajęcia terenu przeznaczone na:

- a) wypłaty odszkodowań dla działkowców za składniki majątkowe znajdujące się na działkach, a stanowiące ich własność oraz za prawa do działki w ROD, pomniejszone o wartość prawa do działki, przyznanego w nowopowstałym ROD, a także wypłaty dodatkowych odszkodowań w wysokości wartości przewidywanych plonów, o których mowa w art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Środki te wpływają na rachunek bieżący okręgowego zarządu PZD i są księgowane na kontach rozrachunkowych, zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD.
- b) wypłaty odszkodowań i odpraw dla osób zatrudnionych na umowę o pracę w ROD z uwagi na likwidację miejsca pracy. Środki te wpływają na rachunek bieżący okręgowego zarządu PZD i są księgowane na kontach rozrachunkowych, zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD.
- c) refundacje kosztów administracyjnych poniesionych przez OZ PZD w procesie likwidacji lub czasowego zajęcia terenu ROD. Środki te wpływają na rachunek bieżący OZ PZD i są księgowane na pozostałych przychodach zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD.
- d) odszkodowania należne PZD za prawo PZD do gruntu z tytułu likwidacji ROD lub jego części w przypadku braku odtwarzania ROD lub jego części przez PZD. Środki, w których przekazaniu pośrednikiem jest OZ PZD, ewidencjonowane są na kontach rozrachunkowych. Wszystkie środki pośrednio lub bezpośrednio uzyskane z tego tytułu wpływają na rachunek bankowy Funduszu Obrony ROD.

§ 5

1. Rozliczenie wydatków ze środków finansowych pochodzących z likwidacji ROD lub jego części oraz czasowego zajęcia terenu ROD dokonuje corocznie (na dzień 31 grudnia) OZ PZD do czasu ostatecznego rozliczenia całego procesu likwidacji.
2. Rozliczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Załącznik o którym mowa w ust. 2, przedstawia się łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym z Funduszu Rozwoju ROD, sporządzanym przez OZ PZD.

§ 6

Środki finansowe pochodzące z likwidacji ROD, jego

części lub czasowego zajęcia terenu wydatkowane niezgodnie z obowiązującymi przepisami podlegają zwrotowi na okręgowy Fundusz Rozwoju ROD.

§ 7

Jednostki organizacyjne PZD obowiązane są przecho-
wywać środki Funduszu Rozwoju na odrębnych kontach
bankowych zgodnie z uchwałą nr 3/XXIV/2015 Krajowej
Rady PZD z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie zasad funk-
cjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów
Działkowych w Polskim Związku Działkowców.

§ 8

Do przeznaczania i rozliczania środków finansowych

związanych z ustanowieniem służebności, w tym służeb-
ności przesyłu na gruntach ROD przepisy niniejszej
uchwały stosuje się odpowiednio.

§ 9

Traci moc uchwała nr 14/2011 Prezydium Krajowej
Rady PZD z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie przeznacza-
nia i rozliczania środków finansowych pochodzących z
likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogro-
dów działkowych.

§ 10

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK

/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015 r.

ROZLICZENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH POCHODZĄCYCH Z LIKWIDACJI LUB CZASOWEGO ZAJĘCIA TERENU RODZINNEGO OGRODU DZIAŁKOWEGO

ROD.....

(nazwa i miejscowość)

Nr Rejestru ROD.....

Uchwała.....nr .....data.....

(nazwa organu PZD)

dotyczy: wpływów i wydatków środków finansowych pochodzących z :

- likwidacji całości/części ROD*
- czasowego zajęcia terenu *
- służebności *

Lp.	TREŚĆ	Kwota w zł
1	Wartość otrzymanego odszkodowania ogółem	
a	Odszkodowanie dla działkowców za ich majątek, prawo do działki oraz przewidywane plony	
b	Odszkodowanie należne PZD za infrastrukturę ogrodową	
c	Odszkodowanie należne PZD za prawo do gruntu (w przypadku odtwarzania ROD przez PZD)	
d	Odszkodowanie należne PZD za prawo do gruntu (w przypadku braku odtwarzania ROD przez PZD)	
e	Odszkodowanie na odprawy dla osób zatrudnionych w ROD na umowę o pracę	
f	Refundacja kosztów administracyjnych poniesionych przez OZ PZD	
2	Wykorzystanie odszkodowania ogółem na:	
a	odszkodowania dla działkowców	
b	odtworzenie ogrodu (zakup gruntu i odtworzenie infrastruktury)	
c	odszkodowanie należne PZD za prawo do gruntu na FO ROD (w przypadku braku odtwarzania ROD przez PZD)	
d	odszkodowania i odprawy dla pracowników ROD z uwagi na likwidację miejsca pracy	
e	Opłaty ogrodowe w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej wpłacane jednorazowo przez nowych działkowców za działkowców, którzy otrzymują działki zamienne w istniejących ROD	
f	Finansowanie inwestycji i remontów	
g	koszty administracyjne poniesione przez OZ PZD	
3	Środki z likwidacji/czasowego zajęcia terenu do dalszego wykorzystania pozostające na:	
a	Funduszu Rozwoju ROD	
b	środkach statutowych	

*niepotrzebne skreślić

GŁÓWNY KSIĘGOWY

.....

(podpis)

SKARBNIK

.....

(podpis)

PREZES

.....

(podpis)

OZ PZD.....

(miejscowość, data)

VIII. REALIZACJA PLANÓW INWESTYCJI I REMONTÓW W ROD W 2014 R.

1. Informacja

Zgodnie z uchwałą nr 44/2011 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD, okręgowe zarządy PZD zobowiązane były do przekazania do Krajowej Rady PZD sprawozdań w zakresie wykonania przez rodzinne ogrody działkowe przyjętych planów inwestycji i remontów w 2014 roku.

Większość okręgowych zarządów PZD przekazało powyższe sprawozdania w wyznaczonym terminie tj. do 30 kwietnia 2015 r. Jedynie okręgowe zarządy PZD: w Gdańsku (13.05), w Gorzowie Wlkp. (14.05) i Toruńsko-Włocławski (15.05.) przesłały swoje informacje po telefonicznych ponagleniach. Natomiast OZ PZD w Zielonej Górze przesłał do KR PZD informację, iż z uwagi na specyficzną sytuację w PZD, w 2014 roku nie przyjęto planu inwestycji i remontów na 2014 rok, a więc i nie dokonywano badania jego wykonania.

Zgodnie z § 1 ust. 3 uchwały nr 44/2011, w przypadku włączenia do planu nowych inwestycji lub remontów, okręgi zostały zobowiązane do przesyłania zaktualizowanych danych. Powyższe aktualizacje przesłały następujące okręgowe zarządy PZD: w Koszalinie, w Legnicy, w Lublinie, Mazowiecki, Podlaski i w Szczecinie.

Po zaktualizowaniu planów inwestycji i remontów przez część okręgowych zarządów PZD należy stwierdzić, iż **planami inwestycji i remontów zostało objętych 1 380 ogrodów, co stanowiło 28% wszystkich ROD w Polsce.** Łącznie zaplanowano **2 007 zadań inwestycyjno-remon-**

towych.

Z powyższych zaplanowanych zadań rodzinne ogrody działkowe wykonały 1 734 zadań inwestycyjno - remontowych w 1 335 rodzinnych ogrodach działkowych. Łącznie rodzinne ogrody działkowe zrealizowały zadania w 28 % ROD zlokalizowanych na terenie Polski o łącznej wartości 24 150 761 zł.

Największy procent ogrodów, w których przeprowadzono zadania remontowo – inwestycyjne w stosunku do liczby ROD w danym OZ PZD funkcjonuje w okręgu:

- częstochowskim - 59% (na 59 ROD zadania zrealizowano w 35 ROD);
- warmińsko – mazurskim – 61% (na 173 ROD zadania zrealizowano w 106 ROD);
- wrocławskim – 70% - (na 226 ROD zadania zrealizowano w 158 ROD);

Z kolei najmniejszy procent ogrodów, w których zrealizowano prace w stosunku do liczby ROD w danym OZ PZD, znajduje się w okręgu:

- gdańskim – 16% (na 237 ROD zadania zrealizowano w 37 ROD);
- lubelskim - 14% (na 174 ROD zadania zrealizowano w 25 ROD);
- małopolskim – 3 % (na 261 ROD zadania zrealizowano w 9 ROD);
- mazowieckim – 17% (na 483 ROD zadania zrealizowano w 81 ROD);

BUDOWA NOWEJ INFRASTRUKTURY W ROD W 2014 ROKU.

W zakresie budowy nowej infrastruktury o łącznej wartości 9 497 424 zł, rodzinne ogrody działkowe wykonały następujące zadania:

➤ **W zakresie ogrodzeń wykonano:**

- 12 267 m² ogrodzenia;
- 45 bram;
- 41 furtek;

Łączny koszt ww. zadań wyniósł 852 545 zł.

➤ **W zakresie sieci wodociągowej wykonano m.in.:**

- 2 szt. hydroforni;
- 24 pompy wodne;
- 5 szt. innych urządzeń hydroforni;
- 539 punktów czerpalnych wody;
- 11 573 mb sieci wodociągowej.

Łączny koszt – 1 327 459 zł.

➤ 41 815 mb sieci energetycznej na kwotę 2 907 866 zł.

➤ **W zakresie domów działkowca i innych budynków wybudowano m.in.:**

- 650 m² biur;
  - 1 206 m² świetlic;
  - 171 m² budynków gospodarczych;
- Łączny koszt – 1 469 350 zł.

➤ **W zakresie ochrony środowiska wykonano m.in.:**

- 854 m² pasów zieleni;
- 5 562 mb. kanalizacji sanitarnej;
- 5 sanitariatów.

Łączny koszt – 1 654 873 zł.

➤ **W zakresie dróg i alej ogrodowych wykonano m.in.:**

- 8 293 m² dróg i alej;

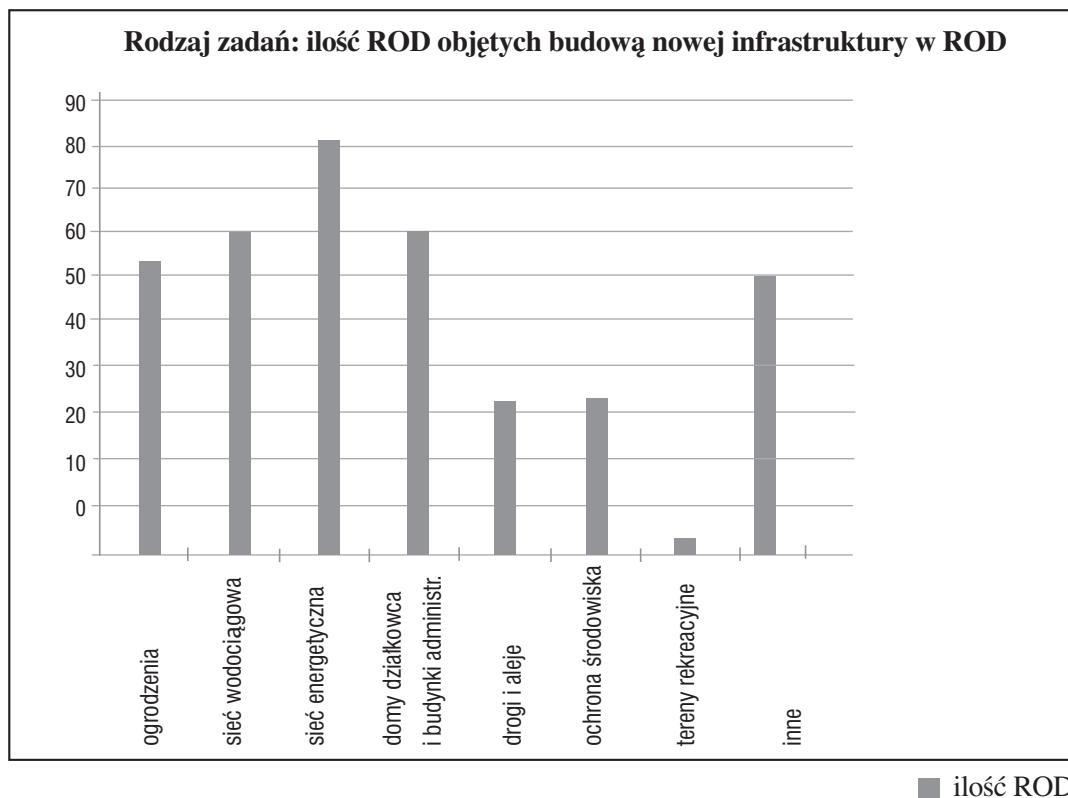
– 2 702 m² parkingów;
 Łączny koszt – 124 620 zł.

➤ W zakresie **terenów rekreacyjnych** wykonano 1 083 m² placów zabaw. Łączny koszt – 55 410 zł.

Ponadto, wykonano szereg innych zadań inwestycyjnych, takich jak nowe tablice informacyjne, plany zagospodarowania ogrodów, budowa wiat, rowów odwadniających

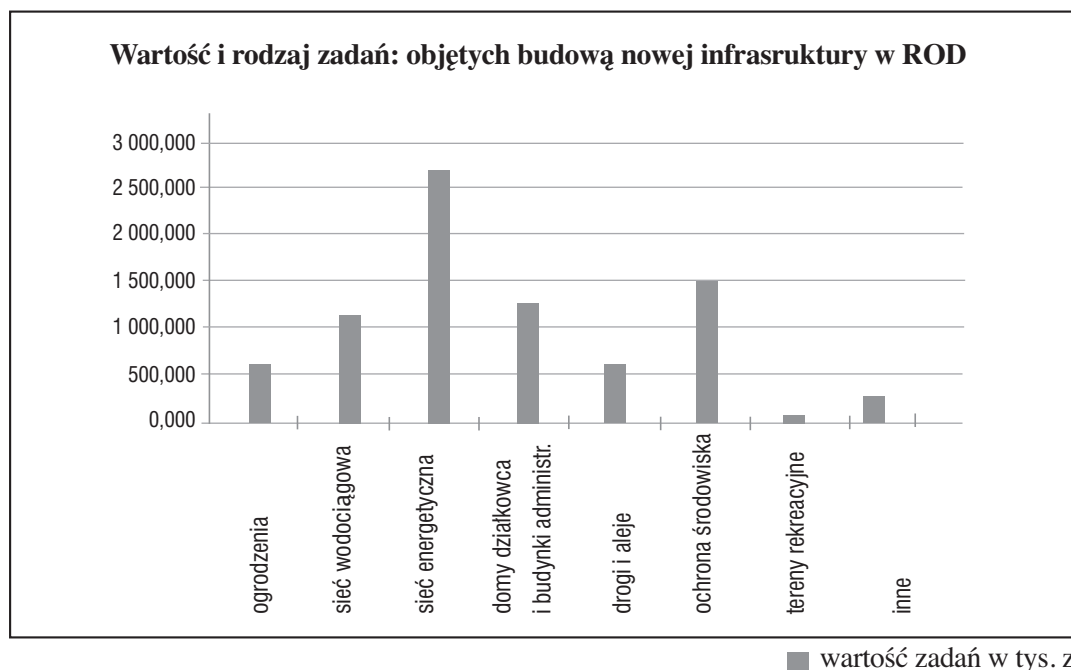
czyli monitoring.

Analizując kwestię ilości ROD, w których przeprowadzono ww. prace, należy stwierdzić, iż najczęściej zadań związanych było z budową nowych sieci energetycznych (w 88 ROD). Natomiast najmniej zadań dotyczyło terenów rekreacyjnych. Szczegółowy wykres przedstawia się następująco:

Również najdroższymi zadaniami były prace przy budowie sieci energetycznych. Pochłonęły bowiem aż 30%

wszystkich środków przeznaczonych na budowę infrastruktury w ROD.

REMONTY I MODERNIZACJE ISTNIEJĄCEJ INFRASTRUKTURY W ROD W 2014 ROKU

W badanym okresie rodzinne ogrody działkowe wykonały w zakresie remontów i modernizacji zadania o łącznej wartości 14 653 337 zł. Rodzaje zadań:

➤ **W zakresie ogrodzeń wyremontowano lub zmodernizowano na łączną kwotę 3 427 627 zł, m.in.:**

- 66 202 m² ogrodzeń;
- 145 bram;
- 162 furtki;

➤ **W zakresie sieci wodociągowej - na kwotę 3 377 146 zł - wyremontowano lub zmodernizowano:**

- 23 szt. hydroforni;
- 76 pomp wodnych;
- 24 inne urządzenia hydroforni;
- 2 234 punktów czerpalnych wody;
- 47 037 mb sieci wodociągowej.

➤ **Wyremontowano 30 703 mb sieci energetycznej na kwotę 2 494 174 zł.**

➤ **W zakresie domów działkowca i innych budynków na kwotę 3 385 586 zł zmodernizowano m.in.:**

- 1 608 m² biur;
- 7 196 m² świetlic;
- 496 m² budynków gospodarczych.

➤ **W zakresie ochrony środowiska - na kwotę 327 863 zł - wyremontowano:**

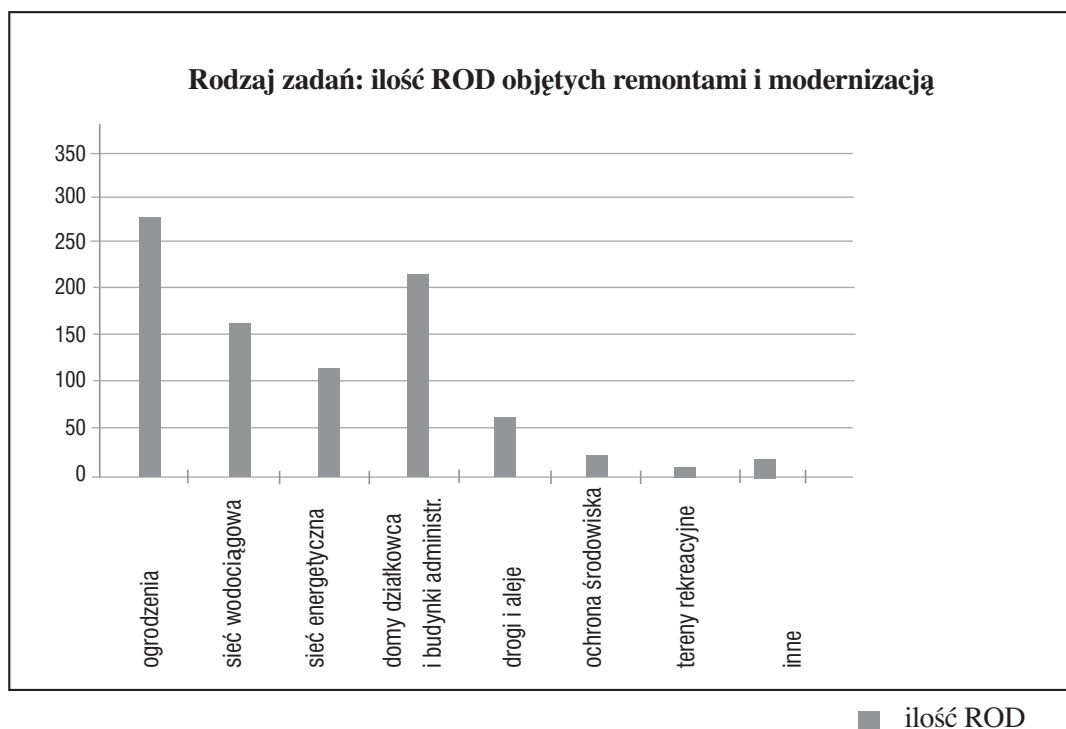
- 900 m² pasów zieleni;
- 127 mb kanalizacji sanitarnej;
- 6 szt. sanitariatów.

➤ **W zakresie dróg i alej - na kwotę 1 163 409 zł - zmodernizowano:**

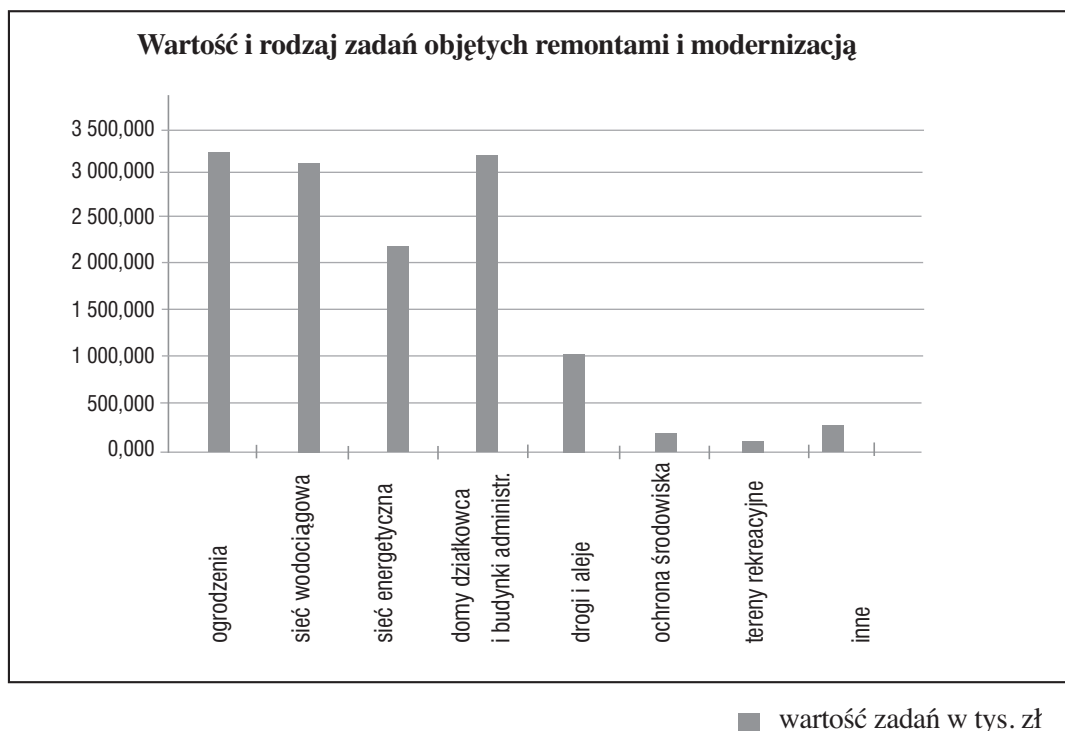
- 39 499 m² dróg i alej ogrodowych;
- 1 967 m² parkingów;

➤ **W zakresie terenów rekreacyjnych wyremontowano 99 m² placów zabaw i wykonano inne prace modernizacyjne na kwotę 422 121 zł.**

W zakresie remontów i modernizacji ROD, najczęściej zadań dotyczyło ogrodzeń (308 ROD) i domów działkowca i budynków administracyjnych (241 ROD). Z kolei najmniej prac dotyczyło terenów rekreacyjnych.

Wartość poszczególnych zadań remontowo-modernizacyjnych dla wszystkich ROD przedstawia się następująco:

Powyższy wykres wskazuje, iż najdroższymi zadaniami były prace przy remontach ogrodzeń, sieci wodociągowej

i domach działkowca.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I REMONTOWYCH W ROD.

W 2014 roku rodzinne ogrody działkowe zaplanowały wydatki na łączną kwotę **33 120 483 zł**. Natomiast wykonanie tych zadań wyniosło **24 150 761 zł**.

Najbliżej realnego oszacowania zaplanowanych zadań były rodzinne ogrody działkowe położone na terenie OZ PZD: w Legnicy (91%), w Lublinie (105%), Warmińsko – Mazurskiego (96%), w Pile (100%), w Poznaniu (105%) i Sudeckiego (101%).

Z informacji przekazanych przez okręgowe zarządy PZD wynika, iż

18 651 428 zł stanowiły środki własne ROD. Jest to kwota stanowiąca **77 %** wszystkich źródeł finansowania. Największy procent pokrycia zadań inwestycyjno-remontowych ze środków własnych ROD wystąpił w ogrodach położonych na terenie funkcjonowania OZ PZD: w Częstochowie (99%), w Gorzowie Wlkp. (100%), Łódzkim (97%), w Pile (100%) i w Poznaniu (96%).

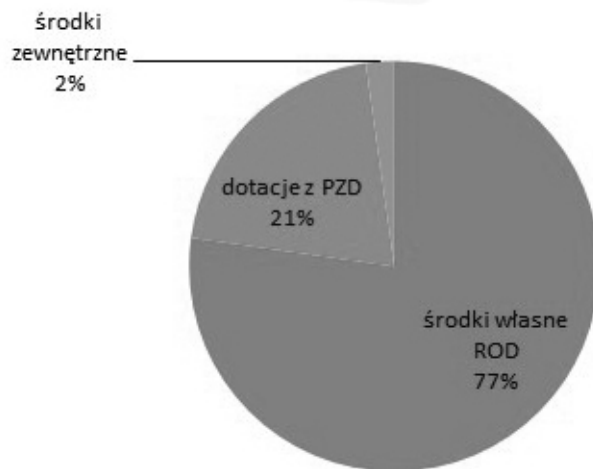
Kwota **4 960 325 zł** pochodziła z wypłaconych dotacji przyznanych przez okręgowe zarządy PZD oraz Krajową Radę PZD. Stanowiło to **21 %** wszystkich środków przeznaczonych na inwestycje i remonty w ROD w 2014 roku. Największy procent pokrycia kosztów prac z dotacji PZD w stosunku do wartości zadań ogółem w danym OZ PZD, wystąpił w okręgu: elbląskim (29%), koszalińskim (25%), lubelskim (25%), warmińsko-mazurskim (29%), podla-

skim (59%), słupeckim (33%), śląskim (34%), toruńsko-włocławskim (50%) i wrocławskim (33%). Natomiast ogrody z OZ PZD w Gorzowie Wlkp. i w Pile nie otrzymały żadnych dotacji na zadania inwestycyjno – remontowe w ROD.

Ostatnim źródłem finansowania inwestycji i remontów w ROD były środki zewnętrzne, w skład których wchodzi m.in. dotacje z jednostek samorządów terytorialnych i Skarbu Państwa. Z przekazanych przez okręgowe zarządy PZD informacji wynika, iż zaledwie **2% środków pochodziło z zewnętrznych źródeł (tj. 539 008 zł)**. Największy procent finansowania robót remontowo – inwestycyjnych z tzw. środków zewnętrznych wystąpił w OZ PZD: w Kaliszu (9%), w Podkarpackim (14%), Podlaskim (9%) oraz w Świętokrzyskim (30%). Z kolei takie okręgowe zarządy PZD jak: w Bydgoszczy, w Częstochowie, w Elblągu, w Gorzowie Wlkp., w Koszalinie, w Lublinie, Małopolski, Mazowiecki, Warmińsko – Mazurski, w Pile, w Słupsku, Sudecki, w Szczecinie, Śląski, Toruńsko – Włocławski i we Wrocławiu w ogóle nie otrzymały żadnego wsparcia z zewnątrz.

Poniższy wykres obrazuje poszczególne źródła finansowania i ich procent względem ogólnej wartości zadań inwestycyjno-remontowych w ROD w 2014 roku.

Źródła finansowania zadań inwestycyjno-remontowych w ROD

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Przeprowadzone badanie z zakresu realizacji inwestycji i remontów w ROD w 2014 roku ukazuje, iż ich ilość w dalszym ciągu jest niewystarczająca. Sygnałem alarmującym jest także fakt zmniejszenia zarówno liczby ROD, w których zrealizowano zadania, jak i ilość zadań, w których zrealizowano inwestycje i remonty w ogrodach w stosunku do 2013 roku. Bowiem w 2013 roku wykonano 2 097 zadań w 1 687 ROD, a w 2014 roku jedynie 1 734 zadań w 1 335 ROD. Również wartość zadań była znacznie niższa (w 2013 r. – 50 574 648 zł, a w 2014 r. – 24 150 761 zł). Powyższe dane winny zmobilizować wszystkie struktury Związku do wyteźonej pracy, która przełoży się w latach następnych na zwiększenie inwestycji i remontów w ROD.

Dlatego też konieczne jest, aby:

- dążyć do zwiększenia inicjowania zadań inwestycyjno – remontowych w ROD,
- kreować politykę inwestycyjną polegającą na stałym unowocześnianiu rodzinnych ogrodów działkowych i poprawie ich wizerunku poprzez ich wyposażanie w nowoczesne urządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem podstawowych elementów infrastruktury, mających wpływ na funkcjonalność ogrodów,

- aktywnie promować wśród działkowców konieczność prowadzenia inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych,
- podejmować temat inwestycji i remontów w ROD na naradach z zarządami ROD i na stronach internetowych okręgowych zarządów PZD i Krajowej Rady PZD,
- zwiększyć zaangażowanie inspektorów ds. inwestycji w organizowanie, prowadzenie i nadzór nad prowadzonymi w ROD inwestycjami i remontami,
- udzielać zarządom ROD pomocy, w celu przestrzegania procedur inwestycyjno – remontowych obowiązujących w Związku jak i przepisów powszechnie obowiązujących,
- korzystać z unormowań prawnych określonych w ustawie o ROD, dających podstawę prawną do udzielania wsparcia finansowego dla ROD z budżetu Państwa i budżetu gmin w zakresie składania stosownych wniosków na dofinansowanie realizowanych w ROD zadań na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, jeżeli wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnych do tych ROD.

opracował: WGG KR PZD
przyjęte przez Prezydium KR PZD
na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2015 r.

Realizacja planu inwestycji i remontów ROD za rok 2014

rodzaje zadań	inne	wielkość zadań	**	32			0				
		wartość zadań	tys.zł	31	569,149	104,520	673,669	444,734	422,121	866,855	
		ilość ROD	szł.	30	78	17	95	53	36	89	
	tereny rekreacyjne	wielkość zadań	**	29							
		wartość zadań	tys.zł.	28	192,4	19,5	211,900	124,620	55,410	180,03	
		ilość ROD	szł.	27	11	10	21	10	9	19	
	ochrona środowiska	wielkość zadań	**	26							
		wartość zadań	tys.zł	25	2 224,766	475,831	2 700,597	1 654,873	327,863	1 982,736	
		ilość ROD	szł.	24	48	61	109	32	44	76	
	drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23	21 922	44 450	66 372	9 817	31 422	41 239	
		wartość zadań	tys.zł	22	897,397	1 773,789	2 671,186	715,977	1 163,409	1 879,386	
		ilość ROD	szł.	21	49	143	192	31	92	123	
	domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	3 397	21 347	24 744	2 177	9 943	12 119	
		wartość zadań	tys.zł	19	1 826,275	5 435,981	7 262,256	1 469,350	3 385,586	4 854,936	
		ilość ROD	szł.	18	74	347	421	65	241	306	
	sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	47 672	58 264	105 936	41 815	30 703	72 518	
		wartość zadań	tys.zł.	16	4 146,065	4 560,356	8 706,421	2 907,866	2 494,174	5 402,040	
		ilość ROD	szł.	15	113	214	327	88	154	242	
	sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	20 053	94 996	115 049	11 573	47 037	58 610	
		wartość zadań	tys.zł	13	1 623,124	5 842,921	7 466,045	1 327,459	3 377,146	4 704,605	
		ilość ROD	szł.	12	73	249	322	66	191	257	
	ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	32 897,6	108 291,3	141 188,9	12 268	66 202	78 470	
		wartość zadań	tys.zł	10	1 844,387	5 631,187	7 475,574	852,545	3 427,627	4 280,172	
		ilość ROD	szł.	9	116	413	529	61	308	369	
	zakres zadania				8						
	finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys.zł	7			311,300			539,008
			dotacje PZD	tys.zł	6			6 935,712			4 960,325
		środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)		tys.zł	5			25 873,471			18 651,428
		wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tys.zł	4			33 120,483			24 150,761
	ilość zadań w planie inwestycji i remontów ogółem (liczba zadań nie musi być tożsama z ilością ROD objętych planem)			szł.	3			2 007			
% ROD, objętych planem inwestycji i remontów w stosunku do wszystkich ROD			%	2			28,00%				
ilość ROD objętych planem			szł.	1			1 380				
OZ PZD							WSZYSTKIE OZ PZD				
							PLANY	REALIZACJA			

Źródła finansowania zadań inwestycyjno-remontowych w ROD 2014

Okresowy Zarząd	Ilość ROD ogółem	Ilość ROD w których zaplanowano/zrealizowano inwestycje lub remonty	Ilość ROD w których zrealizowano zadania w stosunku do % ROD w których zaplanowano zadania	Ilość zadań w których zaplanowano/zrealizowano inwestycje lub remonty	% ROD w których zrealizowano zadania w stosunku do % ROD w których zaplanowano zadania	Ilość zadań w których zaplanowano/zrealizowano inwestycje lub remonty	% zadań wykonanych w stosunku do zaplanowanych	finansowanie zadań					
								wartość zadań ogółem	% wartości zadań do planu	środki własne ROD	% środków własnych w stosunku do wartości zadań ogółem	dotacje z PZD	% dotacji z PZD w stosunku do wartości zadań ogółem
	szk.	szk.	%	szk.	%	tys zł	%	tys zł	%	tys zł	%	tys zł	%
BYDGOSZCZ	218	43	100%	63	97%	1 513,300	69%	1 344,300	89%	169,000	11%	0,000	0%
	212	43		61		1 048,400		964,700	92%	83,700	8%	0,000	0%
CZĘSTOCHOWA	61	25	140%	57	100%	236,068	172%	230,568	98%	5,500	2%	0,000	0%
	59	35		57		407,100		401,600	99%	5,500	1%	0,000	0%
ELBLĄG	80	18	100%	19	111%	302,889	67%	251,889	83%	51,000	17%	0,000	0%
	80	18		21		201,696		142,496	71%	59,200	29%	0,000	0%
GDAŃSK	245	31	119%	43	100%	717,683	88%	407,683	57%	300,000	42%	10,000	1%
	237	37		43		634,538		526,248	83%	98,290	15%	10,000	2%
GORZÓW WLKP	71	35	77%	41	66%	453,100	52%	373,100	82%	80,000	18%	0,000	0%
	70	27		27		234,341		234,341	100%	0,000	0%	0,000	0%
KALISZ	138	51	65%	51	65%	718,690	62%	608,690	85%	98,000	14%	12,000	2%
	137	33		33		446,916		383,706	86%	21,360	5%	41,850	9%
KOSZALIN	91	12	150%	12	150%	328,413	111%	251,413	77%	77,000	23%	0,000	0%
	88	18		18		366,150		276,150	75%	90,000	25%	0,000	0%

LEGNICA	plan	167	49	78%	56	73%	733,000	91%	635,000	87%	49,000	7%	49,000	7%
	wykonanie	166	38		41		670,000		574,500	86%	75,900	11%	19,600	3%
LUBLIN	plan	179	26	96%	27	96%	199,000	105%	146,000	73%	53,000	27%	0,000	0%
	wykonanie	174	25		26		208,000		155,000	75%	53,000	25%	0,000	0%
ŁÓDZKI	plan	317	75	80%	93	74%	1 359,288	69%	1 306,088	96%	53,200	4%	0,000	0%
	wykonanie	314	60		69		939,912		908,554	97%	23,000	2%	8,358	1%
MAŁOPOLSKI	plan	271	39	23%	68	18%	1 018,065	19%	1 001,065	98%	17,000	2%	0,000	0%
	wykonanie	261	9		12		196,742		179,142	91%	17,600	9%	0,000	0%
MAZOWIECKI	plan	501	55	147%	79	172%	1 535,480	127%	1 087,920	71%	444,960	29%	2,600	0%
	wykonanie	483	81		136		1 945,250		1 470,960	76%	469,590	24%	4,700	0%
WARMIŃSKO- MAZURSKI	plan	176	100	106%	128	111%	1 833,200	96%	1 501,700	82%	331,500	18%	0,000	0%
	wykonanie	173	106		142		1 753,560		1 240,040	71%	513,520	29%	0,000	0%
OPOLSKI	plan	111	54	94%	113	73%	1 027,400	71%	876,000	85%	119,700	12%	31,700	3%
	wykonanie	105	51		83		729,200		678,700	93%	40,500	6%	10,000	1%
PIŁA	plan	83	23	100%	23	100%	192,760	100%	192,760	100%	0,000	0%	0,000	0%
	wykonanie	83	23		23		192,760		192,760	100%	0,000	0%	0,000	0%
PODLASKI	plan	104	55	89%	102	79%	1 240,000	83%	405,000	33%	827,000	67%	8,000	1%
	wykonanie	104	49		81		1 025,800		325,600	32%	607,100	59%	93,100	9%
POZNAŃ	plan	313	61	100%	83	100%	3 383,000	105%	3 203,000	95%	120,000	4%	60,000	2%
	wykonanie	312	61		83		3 565,000		3 424,800	96%	75,200	2%	65,000	2%
PODKARPACKI	plan	206	92	105%	92	105%	1 553,839	59%	1 395,839	90%	70,000	5%	88,000	6%
	wykonanie	206	97		97		916,767		685,467	75%	103,300	11%	128,000	14%
ŚLĄPSK	plan	25	10	100%	29	100%	169,000	176%	135,500	80%	33,500	20%	0,000	0%
	wykonanie	24	10		29		297,000		198,000	67%	99,000	33%	0,000	0%

SUDECKI	plan	143	42	102%	71	114%	369,300	101%	264,780	72%	104,520	28%	0,000	0%
	wykonanie	143	43		81		372,070		280,950	76%	91,120	24%	0,000	0%
SZCZECIN	plan	172	77	62%	142	44%	4 673,148	21%	4 570,336	98%	102,812	2%	0,000	0%
	wykonanie	173	48		63		969,203		866,391	89%	102,812	11%	0,000	0%
ŚLĄSKI	plan	627	171	104%	187	82%	5 337,600	90%	2 935,700	55%	2 401,900	45%	0,000	0%
	wykonanie	620	178		153		4 785,100		3 153,100	66%	1 632,000	34%	0,000	0%
ŚWIĘTOKRZYSKI	plan	79	36	106%	65	114%	625,960	84%	510,460	82%	65,500	10%	50,000	8%
	wykonanie	79	38		74		524,800		301,300	57%	67,000	13%	156,500	30%
TORUŃSKO- WŁOCŁAWSKI	plan	199	42	117%	70	73%	462,500	90%	356,000	77%	106,500	23%	0,000	0%
	wykonanie	195	49		51		417,000		209,000	50%	208,000	50%	0,000	0%
WROCLAW	plan	226	158	100%	293	99%	3 137,800	42%	1 882,680	60%	1 255,120	40%	0,000	0%
	wykonanie	226	158		291		1 303,456		877,923	67%	423,633	33%	1,900	0%
ZIELONA GÓRA	plan	123												
	wykonanie	122												
brak przyjętego planu														
brak realizacji planu														
RAZEM	plan	4 926	1 380	97%	2 007	86%	33 120,483	73%	25 873,471	78%	6 935,712	21%	311,300	1%
	wykonanie	4 846	1 335		1 734		24 150,761		18 651,428	77%	4 960,325	21%	539,008	2%

IX. W SPRAWIE REPRYWATYZACJI

1. Ustawa reprivatyzacyjna potrzebna, ale zablokowana

Na „dzikiej” reprivatyzacji fortuny robią nieliczni, majątek tracą państwo i zwykli obywatele, wśród nich tysiące działkowców. Społeczny sprzeciw narasta, ale politycy

zdają się nie widzieć problemu. Ustawy reprivatyzacyjnej, jak nie było, tak też i raczej nie będzie.

Tysiące działkowców na bruk?

Roszczenia do gruntów ROD to ogromny problem, z którym zmagają się ogrody, działkowcy i PZD. Obecnie obejmują one w całej Polsce 338 ogrodów, składających się z prawie 30 tysięcy działek, o powierzchni ponad 1211 ha. Występujący z roszczeniami to głównie osoby fizyczne, ale też firmy, związki wyznaniowe, a nawet agencje mienia wojskowego i rolnego. Obok żądań wydania tere-

nu, występują również z roszczeniami finansowymi. Ich wysokość już przekracza 33,5 mln złotych, choć dotyczą one zaledwie 75 ha terenów ogrodów. - Gdyby przyjąć, że roszczenia finansowe obejmą wszystkie roszczeniowe grunty ROD to dla Związku, ROD i działkowców będzie to „bankructwo” - zauważa Krajowa Rada PZD. Związku po prostu nie będzie bowiem stać na ich pokrycie.

Kara bez winy

Kto zatem ponosi winę za taki stan rzeczy? To państwo i urzędnicy, którzy przy pozyskiwaniu nieruchomości i przekazywaniu ich pod ogrody działkowe popełnili szereg błędów, a wręcz złamali prawo. Obecnie skutkuje to koniecznością zwrotu gruntów ROD na rzecz byłych właścicieli lub podmiotów, które wykupiły roszczenia. Niestety, w praktyce, choć winę za zaistnienie tego stanu rzeczy ponosi państwo, to odpowiedzialność spada na działkowców i ich organizację. Bezpośrednie i dotkliwe skutki roszczeń dotyczą bowiem Związek i jego użytkowników działek. Jest to spowodowane brakiem stosownych regulacji reprivatyzacyjnych.

Od lat w Polsce trwa dzika „reprivatyzacja”. Prowadzo-

na na drodze sądowej, w oparciu o ogólne reguły kodeksu cywilnego, nie uwzględnia specyfiki spraw reprivatyzacyjnych. Fakt, że przez dziesięciolecia nieruchomości były zagospodarowywane w dobrej wierze, np. przez mieszkańców odbudowanych kamienic, działkowców, czy szkoły publiczne, okazuje się nie mieć żadnego znaczenia. Przez brak specjalnych uregulowań dochodzi do absurdów i sytuacji wręcz skandalicznych. Nie tylko działkowcy, ale też lokatorzy, szkoły i inne instytucje publiczne, pozbawiane są swojego dobytku w mocy prawa. Co więcej, obecny system, sprowadzający się do „prostego” odwracania skutków nacjonalizacji, wręcz nierozzerwalnie wiąże się z nadużyciami i patologiami.

Odszkodowanie bez szkody

W powszechnym odczuciu społecznym tzw. „zwroty w naturze” zrodziły na styku władz urzędniczych i biznesu, system powiązań, których efektem jest zablokowanie odzyskania mienia przez osoby uprawnione. Faktycznymi beneficjentami „zwrotów” są firmy i osoby które wyspecjalizowały się w skupie roszczeń i „odzyskiwaniu” wywłaszczonych nieruchomości. Na problem uwagę zwracała Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Irena Lipowicz. Bez

pardonu mówi o zaangażowaniu w proceder grup przestępczych, wyłudających fortuny od gmin i państwa oraz bogacących się na krzywdzie nieświadomych zagrożenia użytkowników i lokatorów. RPO dobitnie piętnował zjawisko wątpliwych decyzji reprivatyzacyjnych, dostępnych dla wybranych i rodzących olbrzymie szkody w majątku publicznym, jak również krzywdę zwykłych obywateli.

RPO, PZD apeluje ...

Uwagę na problem zwróciła również Krajowa Rada PZD apelując o podjęcie prac nad kompleksową ustawą reprivatyzacyjną. W specjalnym stanowisku podkreśliła, że przez lata, setki tysięcy, a może nawet miliony osób, w do-

brej wierze i przekonaniu o ochronie swych praw, gospodarowały na majątku objętym dziś roszczeniami. Poczynione przez nich nakłady nierzadko wielokrotnie zwiększyły jego wartość. Dzisiaj fakt ten jest całkowicie

ignorowany. W efekcie działkowcy, tak jak lokatorzy, czy instytucje publiczne, szkoły, są „zwracani” wraz z nieruchomościami. Dlatego, dalsze uchylanie się państwa, od systemowego uregulowania kwestii reprivatyzacji, nie może mieć miejsca. Z tego względu - zdaniem KR PZD –

konieczna jest ustawa, która przywracanie sprawiedliwości oprze o zasadę solidarności, a zwrot mienia zastąpi prawem do odszkodowania, uwzględniającym możliwości ekonomiczne państwa.

... Parlament ignoruje

Powyższe inicjatywy RPO i PZD nie są jedynymi przejawami społecznego oburzenia brakiem ustawy, która wykluczyłaby patologie przy reprivatyzacji. W sytuacji zaskoczenia budzi brak reakcji ze strony władz, zwłaszcza ustawodawczej. W Sejmie złożono wprawdzie dwa projekty ustaw, jednak nadzieje na pozytywne zmiany, są raczej płonne. Projekt senacki dotyka problemu wyjątkowo powierzchownie. Obejmuje wyłącznie fragment zjawiska, niewielką część spraw z Warszawy. Ponadto, proponowane w nim rozwiązania mające blokować handel roszczeniami, będą prawdopodobnie bardzo łatwe do obejścia. Dużo bardziej kompleksowy i zgodny z oczekiwaniami

społecznymi, jest projekt posłów SLD. Zakłada on wykluczenie zwrotów w naturze i zastąpienie ich prawem do odszkodowania, którego wymiar byłby ograniczony. Jednak prace nad nim utknęły w miejscu. Złożony 24 października 2014r. jeszcze nie przeszedł nawet etapu pierwszego czytania. Do tego dochodzi koniec kadencji parlamentu - nieuchwalone projekty ustaw trafią do kosza. W nowym Sejmie będą wymagały rozpoczęcia procedowania od nowa. W efekcie kolejne kamienice, szkoły i ogrody będą miały „szansę” trafić do handlarzy roszczeniami. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedzią wydają się być sugestie zawarte w wystąpieniach RPO.

(AH)

2. Stanowiska OZ w sprawie reprivatyzacji

OZ w Koszalinie

Panie Marszałku.

Sprawa reprivatyzacji budzi w społeczeństwie wiele emocji i kontrowersji. Złożone w Sejmie dwa projekty ustaw reprivatyzacyjnych budzą nadzieję, że zostaną rozwiązane trudne problemy z tym związane. Warunkiem będzie jednak dobra ustawa reprivatyzacyjna, która problem reprivatyzacji musi zamknąć raz na zawsze. Tak ważki społecznie problem reprivatyzacji dotyczy również terenów, na których urządzone są rodzinne ogrody działkowe. Sprawy sądowe o odszkodowania za bezumowne korzystanie z terenów, na których funkcjonują rodzinne ogrody działkowe, są rozstrzygane na niekorzyść działkowców. Orzekane sumy odszkodowania przekraczają możliwości Związku i działkowców ich wypłaty.

Pan

Radosław Sikorski Marszałek Sejmu RP

Panie Marszałku.

Nie może być tak, że koszty ponoszone są przez działkowców, którzy nic nie zawinili, są jedynie ofiarami obowiązującego prawa. Dzięki inicjatywie obywatelskiej obowiązuje dobra ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych, która musi być wsparta innymi przepisami prawa - ustawą reprivatyzacyjną, która chronić będzie działkowców przed jawnie krzywdzącymi ich dotychczasowymi rozwiązaniami prawnymi.

Panie Marszałku.

Wyrażamy nadzieję, że Sejm jak najszybciej rozwiąże ten problem z uwzględnieniem interesu polskich działkowców.

V-ce Prezes PZD OZ w Koszalinie
/-/ Waldemar Grochulski

Prezes PZD OZ w Koszalinie
/-/Stanisław Suszek

Sekretarz OZPZD
/-/Marian Sekulski

V-ce Prezes OZPZD
/-/ Ryszard Nowak

Koszalin, dnia 1 czerwca 2015 r.

OZ w Legnicy

STANOWISKO

Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców w Legnicy

z dnia 18 maja 2015 r.

w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej

Ktoś kiedyś powiedział, że „Stare grzechy rzucają długie cień na rzeczywistość”.

Tak należy rozumieć postępowanie rządzących w sprawie „zwrotów w naturze” majątku dla domniemanych, a często podstawionych właścicieli. Faktem jest, że wiele osób doznało krzywd w przeszłości, utracili ruchomości i nieruchomości.

Ale historia pokazuje, że w dobrej wierze również działkowcy zagospodarowywali grunty zakładając ogrody działkowe, a to już ponad 70 lat, które tuż po II wojnie zostały znacjonalizowane.

Dziś działkowcy są w trudnej sytuacji, ich mienie ma być zwrócone bez odszkodowań, ponieważ działki rzekomo urządzili na bezprawnie użytkowanych ziemiach.

Jak się bronić, jak udowodnić, że poniesione nakłady przez użytkowników działek w ogrodach zarejestrowanych w KR PZD nie miały tytułu prawnego?

Jedynym lekiem na zmianę sytuacji i rozstrzygnięcie problemu z tytułu roszczeń osób fizycznych i prawnych jest sprawiedliwa i ludzka reprivatyzacja na szeroką skalę.

Nie można obarczać błędami z przeszłości obecnych obywateli, którym bez skrupułów zabiera się dobra osobiste, regulując w ten sposób zobowiązania Państwa wobec poszkodowanych.

Nie może być przyzwolenia w XXI wieku na tworzenie

nowej grupy skrzywdzonych dzięki cynicznemu podejściu do ochrony prawa własności. Własność jest święta, ale nabyta w sposób uczciwy i udokumentowana.

Czas najwyższy unicestwić powiązania urzędnicze z biznesmenami, którzy w sposób arogancki, bez ogródek zajmują się handlem roszczeniami przy niejednokrotnie aprobacie władzy sądowniczej.

„Syty głodnego nigdy nie zrozumie, a łaska pańska na pstrym koniu jedzie”. Bez właściwej diagnozy, nie ma właściwej kuracji.

Dlatego Sejm RP winien jak najszybciej uchwalić ustawę reprivatyzacyjną, której projekt jest na etapie opiniowania. Zatem jest czas, aby w tak ważnej sprawie wypowiedzieli się działkowcy, działacze, których los nie szczęśliwie w trakcie bezkrytycznego oddawania nieruchomości rzekomo prawowitym właścicielom, co ma miejsce w Krakowie, w Warszawie, w Lublinie i w wielu innych miastach, a urządzone rodzinne ogrody działkowe są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych.

Popieramy Stanowisko KR PZD z 20 marca 2015 r. i jesteśmy przekonani, że zostanie uwzględnione podczas dalszych prac nad sprawiedliwą społecznie, uwzględniającą kompleksowe rozwiązania ustawą o reprivatyzacji, a nie dla wybranych jak to się dziś dzieje.

Uczestnicy XV zebrania

Okręgowego Zarządu PZD w Legnicy

OZ w Szczecinie

Szanowny Panie Marszałku

W Sejmie złożone zostały dwa projekty w sprawie reprivatyzacji.

Zwracamy się do Pana o podjęcie stosownych działań, zgodnych z kompetencją Marszałka Sejmu, by przyspieszyć sprawę nad ustawą reprivatyzacyjną, która powinna rozwiązać nabrzmiałe i bolesne problemy. Jedynie dobra ustawa, może problem reprivatyzacji zamknąć raz na zawsze.

W problematykę reprivatyzacji wpisują się również grunty, na których od wielu, wielu lat funkcjonują ogrody działkowe. Procedury sądowe o odszkodowania, skutkują

Pan

Radosław Sikorski, Marszałek Sejmu RP.

często wyrokami zobowiązującymi działkowców, do opłat za bezumowne korzystanie z gruntów. Nas nie stać na wypłaty ogromnych pieniędzy, które nie zawsze trafiają nawet do kieszeni, kiedyś poszkodowanych osób.

Niezawinione sprawy odbijają się na działkowcach. Tak nie może być dalej. Musi nastąpić kres bardziej lub mniej sprawiedliwy, ale musi być czytelny i kończący te ciągłe podchody do rewindykacji.

Mamy dzisiaj, dzięki sejmowi RP i inicjatywie obywatelskiej, dobre prawo w postaci ustawy o ROD. Życie jednak wszystkiego nie przewiduje i pojawiają się sytuacje, zmierzające nie tylko do likwidacji ogrodów, ale jeszcze do eg-

zекwowania zasądzonych kwot.

Tych przykładów pojawia się coraz więcej, a cierpią przecież niewinni ludzie i nie najlepiej sytuowani materialnie.

Panie Marszałku,

Wierzymy, że Sejm ten problem rozwiąże, mając również na uwadze dobro środowiska działkowców.

Prezes OZ PZD w Szczecinie
/-/ mgr Tadeusz Jarzębak

Sekretarz OZ PZD w Szczecinie
/-/ Roman Krempski

OZ w Lublinie

Prezes Rady Ministrów RP
Pani Ewa Kopacz

STANOWISKO

Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców w Lublinie
z dnia 12 maja 2015 r.
w sprawie ustawy reprivatyzacyjnej

Członkowie Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców w Lublinie popierają inicjatywę Senatu RP dotyczącą ustawy reprivatyzacyjnej.

Praktyka pokazała, że ustawowego uregulowania wymaga nie tylko realizacja roszczeń reprivatyzacyjnych, ale również doprecyzowane powinno być grono osób, które posiada podstawy prawne do dochodzenia odszkodowania w trybie administracyjnym lub sądowym.

Obecny stan prawny stwarza pole do wielu nadużyć. Byli właściciele lub ich pełnomocnicy domagają się zwrotów nieruchomości „w naturze” i często w sądach wygrywają.

Dla ogrodnictwa działkowego w Polsce stwarza to

ogromne zagrożenie.

W chwili obecnej toczy się wiele procesów dotyczących zwrotu gruntów użytkowanych przez ogrody działkowe byłym właścicielom.

Zmiana przepisów zahamuje obecną rabunkową reprivatyzację.

Wierzymy, że Pani Premier dołoży wszelkich starań, by nowe regulacje weszły w życie tak szybko, jak to możliwe.

Mamy nadzieję, że nasz głos w tej sprawie zostanie zauważony i spowoduje pozytywne rozstrzygnięcia naszej sprawy.

Z działkowym pozdrowieniem
Okręgowy Zarząd w Lublinie

Lublin, dnia 12 maja 2015 r.

OZ Mazowiecki

STANOWISKO

Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD
ws. ustawy reprivatyzacyjnej

Członkowie OZ Mazowieckiego PZD wielokrotnie podkreślali, że problem roszczeń, jaki dotyka wiele ogrodów nie tylko w stolicy to wynik braku uregulowania tego problemu w obiecanej od wielu lat ustawie reprivatyzacyjnej. Niestety skutki roszczeń byłych właścicieli działkowcy odczuwają na własnej skórze, a władza od 25 lat nie kwapi się z wprowadzeniem systemowych przepisów, które

pozwoliłyby na jasne i precyzyjne rozwiązania trudnych, spornych kwestii. Skutki odczuwają zwykli, biedni obywatele, bowiem sądy w przeważającej większości przychylają się do licznych pozwów byłych właścicieli i ich spadkobierców, czy też osób wykupujących roszczenia, by w oczywisty sposób zbić na tym majątek. Ludzie są zgodni z literą prawa i majestacie sądu pozbawiani użytkowa-

nej od wielu lat ziemi, a koronnym argumentem jest wynagrodzenie krzywd minionego systemu. Tymczasem w ten sposób krzywdzeni są kolejni ludzie, którym odbiera się często sens życia i wieloletni wysiłek i pracę, jaką przez te lata wykonywali na powierzonej w ich użytkowanie ziemi. Obowiązujący w Warszawie dekret Bieruta odbija się czkawką po dziś dzień szkodząc i krzywdząc kolejne pokolenie i wywołując strach już nie tylko wśród działkowców, których także dotyka w dużej mierze ten akt minionej epoki.

Niezrozumiałe wydaje się więc, że sprawy, które dotyczą i samorządy i instytucje państwowe, a także wiele innych podmiotów, w tym działkowców, nie zostały dotąd rozwiązane w ustawie reprivatyzacyjnej, która pozwoliłaby zmniejszyć koszty, jakie dziś z tego tytułu ponoszą ww. podmioty. Wypłata odszkodowań wydaje się nieunikniona. Pozostaje jedynie pytanie jak rozwiązać sporne sytuacje i sprawić, by zostały one rozwiązane w sposób zadowalający obie strony. Jedynie w samej Warszawie kwota z tytułu niezaspokojonych roszczeń szacowana jest na ok. 28 miliardów złotych.

W obliczu toczących się spraw, które bezpośrednio dotyczą działkowców nie pozostajemy wobec tej sprawy obojętni. W naszej opinii jedynie szybkie uregulowanie kwestii reprivatyzacji pozwoli uniknąć kosztownych pozwów, wieloletnich spraw sądowych, a przede wszystkim krzywdy, jaka wyrządzana jest obywatelom przez brak tejże ustawy. Trzeba też jasno wskazać, że tego problemu nie da się zamieść pod dywan. Cieszą nas docierające informacje o pracach trwających nad przepisami ustawy reprivatyzacyjnej. W naszej opinii projektowana ustawa powinna rekompensować użytkownikom nieruchomości, w tym działkowcom, czy też instytucjom użyteczności publicz-

nej, ich straty z tytułu utraconego mienia na rzecz spadkobierców ubiegających się o ich zwrot. Pytaniem retorycznym jest także komu należy zwracać sporne nieruchomości. Czy bowiem podmioty skupujące roszczenia byłych właścicieli w celu osiągnięcia korzyści majątkowych poniosły tu jakąkolwiek krzywdę, która wymaga wynagrodzenia? Dziś sądy nie rozróżniają spraw prowadzonych przez takie podmioty od spraw, gdzie zwrotu nieruchomości żądają faktycznie poszkodowani przez system obywatele i ich spadkobiercy. Jak zauważył Prezes Sądu Najwyższego żadne normy międzynarodowe nie wprowadzają obowiązku restytuowania dawnych własności. Wydaje się oczywiste, że konieczne jest w tej sprawie prawne zrównoważenie konkurujących interesów indywidualnych i powszechnych. W chwili obecnej ta równowaga jest wysoce zaburzona, a orzeczenia sądów pozostawiają wiele do życzenia. Stąd też nie dziwią próby wyłudzenia nieruchomości, które są coraz bardziej nagminne i nachalne. Własność traktowana jako dobro naczelne pozwala sądom odbierać wieloletnim użytkownikom odbierać praktycznie każdą nieruchomość, o jaką upomną się spadkobiercy, czy też podmioty znajdujące takie sprawy dla zarobku. W ten sposób traci całe społeczeństwo, bo skutkiem takiego rozwiązywania roszczeń nikną kolejne ogrody, parki, kamienice, instytucje kulturalne i inne dobra uznawane za społeczne. Korzystają na tym inwestorzy, a głównie deweloperzy, którym nieustająco brakuje nowych terenów do budowy osiedli mieszkaniowych. Trwające prace nad ustawą reprivatyzacyjną niosą nadzieje, że problemy związane z roszczeniami zostaną w końcu po wielu latach odgórnie uregulowane, co pozwoli zminimalizować krzywdę i szkodę, jakie przez brak tej ustawy ponoszą od wielu lat obywatele, a także działkowcy warszawscy.

Okręgowy Zarząd Mazowiecki PZD

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2015 r.

X. INFORMACJE

1. Szykuje się gigantyczny przekręt w Warszawie?

Historia kompleksu pięciu ogrodów znajdujących się niemalże w samym centrum Warszawy, nieopodal Stadionu Narodowego pomiędzy Al. Waszyngtona, ulicą Kinową, Al. Stanów Zjednoczonych i Kanałem Wystawowym to jedna z głośniejszych i bardziej bulwersują-

cych spraw dotyczących realizacji dekretu o gruntach warszawskich.

Kiedy analizuje się historię nasuwa się wniosek, że celem działania lokalnych władz nie była obrona interesu miasta, ale oddawanie niezwykle cennej i wartościowej ziemi.

Można się zastanawiać czy żyjemy w państwie demokratycznym, czy może w państwie rządzone przez układy i kolesiostwo, gdzie prawo ma służyć interesom grup biznesowych, a nie obywatelom. Ilość błędów i zaniedbań popełnionych przez lokalne władze budzi przerażenie. Czy

ogromne tereny zielone, które od lat służą mieszkańcom Pragi, jak i całej Warszawy, napowietrzając zatrute spaliniami i ołowiem miasto, zostaną zagrabione przez dewelopera, a wszystko to przy poklasku władz Warszawy?

Pukając do bram Warszawy

25 października 1999r. w Urzędzie Dzielnicy Warszawa Centrum złożony został wniosek o wszczęcie postępowania „dekretowego” przez reaktywowaną po ponad 50 latach przedwojenną spółkę Nowe Dzielnice S.A.. Wskrzeszona spółka czym prędzej zbyła swoje prawa i roszczenia na rzecz nowo utworzonej spółki Projekt S Sp. z o.o., której przedmiotem działania miała być m.in. aktywność deweloperska. Ciąg dziwnych zbiegów okoliczności i zaniedbań rozpoczyna się już na tym wczesnym etapie. Być może, gdyby Warszawa wypełniała swoje obowiązki sumiennie i dogłębnie zbadała okoliczności reaktywowania spółki i ustanowienia zarządu, udałoby się uniknąć wieloletnich postępowań przed sądami i wielu błędów. Stało się jednak inaczej. Członkami założycielami „Projektu S” zostali dwaj członkowie zarządu reaktywowanych „Nowych Dzielnic” skupiając w ręku połowę udziałów nowej spółki. Mówiąc kolokwialnie sprzedali udziały sami sobie, bo zbywcą i nabywcą były de facto te same osoby.

Co więcej, jak wskazują dokumenty pozyskane przez prokuratora, odtworzenia spółki dokonały osoby, którym nie przysługiwały żadne prawa akcji. Przed sądem toczy-

ły się zatem dwubiegunowo sprawy o zasadność realizacji roszczeń dekretowych, kontrola legalności oraz zasadności wpisu odtworzonej spółki do KRS. Dokumenty pozyskane przez Prokuraturę Rejonową Śródmieście dowodzą, że reaktywowana spółka Nowe Dzielnice S.A., która odsprzedała swoje teoretyczne prawa do roszczeń, w rzeczywistości została spleciona na przełomie lat 60. i 70. na mocy porozumienia polsko-belgijskiego, w wyniku czego 100% akcji tego podmiotu przekazano władzom PRL.

Dodatkowo smaczku dodaje fakt, że wśród udziałowców nabywcy roszczeń „Projekt S” znajdował się urzędnik warszawski, który kierował „referatem regulacji prawnych nieruchomości” jednej z dzielnic Warszawy. Dziś zawodowo zajmuje się wyszukiwaniem i odzyskiwaniem majątków roszczeniowych. Największą zaś kontrowersją wydaje się informacja dotycząca aspektu finansowego całej sprawy. Spółka „Projekt S” odkupiła od „Nowych Dzielnic” prawa do roszczeń wartych ponad setki milionów złotych za zaledwie milion złotych! Dlaczego żadne instytucje kontrolne nie zainteresowały się rażąco niską ceną sprzedaży roszczeń?

Wątpliwości się mnożą

W 2000 roku spółka Projekt S Sp. z o.o. przekazała Miastu dokumenty mające potwierdzić przysługujące jej do nieruchomości prawa. Dokumenty wątpliwe i niepełne, bowiem potwierdzające prawa do gruntu księgi wieczyste były niekompletne, poniszczone i miały powyrywane strony w najistotniejszych miejscach.

Pozostaje zatem zapytać warszawskie władze, dlaczego dokumentów tych w ogóle nie zweryfikowano i bez zastrzeżeń przekazano warty fortunę grunt działającą na szkodę zarówno miasta, jak i jego mieszkańców, w tym działkowców? Dlaczego władze Warszawy pozwoliły na to, by mapę spornego gruntu, z nie do końca potwierdzonymi granicami przedwojennej działki Nowych Dzielnic, sporządził do celów prawnych geodeta opłacony i wskazany przez „Projekt S”? Nie dziwi zatem, że istnieją wątpliwości co do rzetelności i wiarygodności tej opinii geodezyjnej, a zatem granic spornego terenu.

Faktem bezsprzecznym jest to, że w 2002 r. Warszawa zaczęła przygotowywać się do oddania cennej ziemi spółce „Projekt S”. W tym celu teren kompleksu ROD Waszyngtona podzielono na kilka części i wyodrębniono

działkę o powierzchni 32,085 ha. Nastąpiło to bez wskazania z czego wynika wniosek, że dekretowy dotyczy powstałej w ten sposób działki. Za skandaliczne należy uznać zatem, że opierając się na znikomych przesłankach i polegając na domniemaniu własności spółki Nowe dzielnice S.A. wyodrębniono działkę, a pomimo tego, że decyzja Prezydenta Warszawy o uznaniu roszczenia została uchylona, nadal nie sprostowano tego faktu. Rodzi to niebezpieczne obawy, że spółka Nowe Dzielnice S.A. w dalszym ciągu będzie próbowała wskrzesić roszczenia dekretowe.

17 września 2003 r. nie bacząc na szereg wątpliwości prawnych i faktycznych, opierając się na odnalezionych szczątkowych i niepełnych aktach własności dotyczących tej nieruchomości, Warszawa wydała decyzję o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego na 99 lat do gruntu o pow. 32,0850 ha na rzecz spółki Projekt S Sp. z o.o., za symboliczną opłatą 426 tys. zł.

Decyzja ta była skrajnie niekorzystna dla urzędujących na tym terenie działkowców, gdyż całkowicie ignorowała obowiązującą wówczas ustawę z 6 maja 1981r., z zapisów której jasno wynikało, że „likwidacja ogrodów może nastą-

pić jedynie w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi potrzebami gospodarczymi lub społecznymi za zgodą PZD”. Decyzja ta skazywała użytkowników

działek na wieloletnie, kosztowne procesy sądowe w celu dochodzenia odszkodowań za nasadzenia i naniesienia znajdujące się na działkach.

Błędna decyzja

Rzekomym powodem wydania decyzji było spełnienie przesłanek potwierdzających prawo do ustanowienia użytkownika wieczystego przez dotychczasowego właściciela oraz zgodność działalności następcy prawnego byłego właściciela z przeznaczeniem gruntu w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Obie te przesłanki okazały się zwyczajną fikcją. Zastrzeżenia w tej sprawie wykazała Prokuratura, która wniosła skargę na ww. decyzję uwłasczeniową jasno wskazując, że została wydana z naruszeniem prawa. Wykazała, że wniosek został przedwcześnie uwzględniony, bowiem nie zgromadzono niezbędnej dokumentacji wskazującej na posiadanie przez ww. spółkę tytułu prawnego do nieruchomości. Zdziwiła więc wszystkich znikające i pojawiające się dokumen-

ty, które miały wskazać granice spornego gruntu. Decyzja Prezydenta sprawiła, że posypały się gromy i ostra krytyka na działanie Miasta. Odpowiedzialny za podpisanie się pod decyzją o zwrocie 32 hektarów działek Marek Kolarzski, dyrektor Biura Gospodarki Nieruchomościami, Geodezji i Katastru miasta st. Warszawy został zwolniony, zaś wydaną przez niego decyzję ówczesny Prezydent Lech Kaczyński próbował unieważnić, co jednak z przyczyn proceduralnych okazało się niemożliwe. Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) wpłynęła skarga od spółki „Projekt S”, która nie zgodziła się na unieważnienie wydanej decyzji o zwrocie gruntu. Na szczęście w sprawę zaangażował się prokurator, który dzięki interwencji PZD, zwrócił uwagę na liczne nieprawidłowości.

Wątek belgijski

Okazało się, że Prokuratura wykonała pracę, jaką winni byli wykonać urzędnicy M. St. Warszawy. Dość istotny w sprawie okazał się bowiem wątek belgijski. Próba zbadania historii i legalności roszczeń spółki „Nowe Dzielnice” zaprowadziła do księstwa Belgii, gdzie przez II wojnę światową zostały złożone w depozycie Banque de la Societe Generale de Belgique wszystkie akcje tejże spółki. Przesłane z Belgii dokumenty okazały się nader interesujące. Odpisy protokołów zgromadzeń akcjonariuszy wykazały, że jedynym majątkiem Nowych Dzielnic S.A. były grunty objęte wnioskiem z „dekretu Bieruta”. Początkowo było to 97,5 ha, ale część terenów sprzedano w 1940r. i w rękach spółki pozostało jedynie 76,8 ha. Od 1951r. wobec faktu przejęcia przez Warszawę majątku spółki wstrzymano jej działalność. Następne lata to próby dochodzenia odszkodowania za utracone tereny i tu niespodzianka – zakończone zostały sukcesem. W 1963 roku zawarto porozumienie pomiędzy PRL a Belgią, na mocy którego kilka lat później wypłacono odszkodowanie za utracone dobra. Spółka „Nowe Dzielnice” należąca w całości do belgijskiego właściciela Tramways Suburbains et Vicinaus de Varsovie, a znacjonalizowana przez PRL zakwalifikowała się do odszkodowań, a zatem została całkowicie spłaconą przez państwo polskie jeszcze w czasach minionego systemu ko-

munistycznego.

Informacje te potwierdziła w jednym z wywiadów prokurator Agata Nowak, mówiąc, że „istnieją dokumenty, które dowodzą, że spółka „Nowe Dzielnice” uzyskała spore odszkodowanie za odebrany grunt. Prokurator Nowak potwierdziła także, że „przedwojenne „Nowe Dzielnice” były spółką belgijską i na mocy porozumienia polsko-belgijskiego otrzymały w 1975 r. spore odszkodowanie za utraconą nieruchomość”.

Wydaje się więc, że owa dokumentacja nie powinna pozostawiać żadnych wątpliwości. Zgodnie z zawartym porozumieniem polsko-belgijskim zdeponowane w Belgii akcje spółki Nowe Dzielnice S.A. przekazano z depozytu władzom polskim. W obliczu niepodważalnych faktów staje się oczywiste, że reaktywacja spółki Nowe Dzielnice S.A. była bezprawna, a dokumenty przedstawione w sądzie mogły być sfabrykowane lub posiadano je nielegalnie. Tam, gdzie w grę wchodzi duże pieniądze, cel uświęca środki. Jednak w tym wypadku oczywistym wydaje się, że skoro Nowe Dzielnice S.A. nie miały prawa do reaktywacji, to osoby występujące w jej imieniu nie miały też żadnego prawa sprzedawać roszczeń, które notabene zostały spłacone. Umowa zawarta z Projekt S Sp. z o.o. nie mogła wywołać żadnych skutków prawnych.

Warszawa się podkłada

Drugim argumentem stołecznych urzędników, który przemawiał za wydaniem decyzji uwłasczeniowej, był plan zagospodarowania przestrzennego miasta. Wedle przekazanych przez M. St. Warszawa informacji za odda-

niem gruntu wnioskodawcom przemawiało to, iż jego przeznaczenie było zgodne z działalnością ubiegającego się o teren podmiotu. Tymczasem dokumenty wskazują, że i w tym względzie mogło dojść do nadużycia, lub może

świadomego pomijania niewygodnych faktów. Plan zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy z określeniem ustaleń wiążących gminy warszawskie przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, który przyjęła Rada Warszawy 9 lipca 2001 r., wskazywał, że teren ogrodów działkowych znajdujących się w kompleksie Waszyngtona ma być przekształcony w zieleń miejską, a nie w strefę mieszkaniowo-usłu-

gową, jak sugerują to urzędnicy ratusza. Ewidentnie zatem przywoływano wybiórczo i niezgodnie z obowiązującymi przepisami ustalenia, które były korzystne dla dewelopera, na rzecz którego ustanowiono prawo wieczystego użytkowania. Zbieg okoliczności? Podkreślić przy tym należy, że czynili to urzędnicy miejscy, których celem powinna być obrona terenu przed wykraczającymi poza prawo działaniami.

Przepychanki sądowe

Decyzja z 17 września 2003 r. ustanawiająca prawo użytkowania wieczystego spornego terenu na rzecz następców prawnych „Nowych Dzielnic” - spółki „Projekt S”, po kilkuletnich sądowych bojach prokuratury, została w końcu ostatecznie uchylona wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 października 2009 r. Wspomnieć jednak należy o wielce bulwersującym fakcie. Mianowicie początkowo pełnomocnik kolejnego Prezydenta m.st. Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz zaskarżył orzeczenie korzystne z punktu widzenia interesu majątkowego miasta. Wyrok WSA pozwalał bowiem zachować wartość kilkaset milionów nieruchomości, wolną od obciążeń użytkowaniem wieczystym na rzecz prywatnej spółki. Tymczasem ku wielkiemu zdziwieniu wyrok ten nie spodobał się miastu. W czym zatem interesie były podjęte te działania? Być może obawa przed konsekwencją działania na szkodę miasta spowodowała, że pełnomocnik Pani Prezydent ostatecznie wycofał się ze swej skargi.

Spółka Projekt S Sp. z o.o. próbowała uchylić wyrok składając skargę kasacyjną, jednak została ona przez NSA oddalona. W efekcie władze Warszawy powinny kolejny raz rozpoznać wniosek z 10.02.1949 r. Zarządu Nowe Dzielnice S.A. Ponieważ w toku postępowaniu udowodniono, że reaktywacja spółki była bezprawna, to de facto zakończenie tej sprawy wydaje się oczywiste – skoro nie ma podmiotu uprawnionego do występowania z roszczeniem, to jego rozpoznanie jest bezzasadne i miasto winno taką decyzję wydać.

Niestety od 6 lat organy administracji samorządowej nie chcą ostatecznie zakończyć sprawy. Czyżby jej zakończe-

nie – korzystne dla miasta – było sprzeczne z czyimś intere-
resem i dlatego jest wstrzymywane? Jak pokazują ostatnie doniesienia medialne – wszystko wskazuje na to, że urzędnicy Ratusza przygotowują się do wydania gruntu. Czyżby szykowało się gigantyczne oszustwo urzędników Prezydent Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz?

PZD o sprawie nie jest na bieżąco informowane, bo „nie jest stroną”. Co więcej warszawscy urzędnicy prawdopodobnie celowo starali się wprowadzić działkowców w błąd, gdyż w odpowiedzi na skierowane do nich listy sugerowali, że właścicielem spornego gruntu pozostaje „Projekt S”, podczas gdy de facto decyzja ta została uchylona już wcześniej przez NSA. Dlaczego? Wybiórczy sposób udzielania informacji przez stołecznych urzędników budzi niepokój działkowców kompleksu ROD Waszyngtona. Biorąc pod uwagę dotychczas ujawnione w tej sprawie fakty i okoliczności, jak również doniesienia mediów, które sugerują jakoby deweloper czekał już tylko na wydanie decyzji przez miasto, oczywistym staje się, że wbrew wszelkim dokumentom i okolicznościom może mieć miejsce gigantyczny przekręt, a działkowcy wbrew prawu zostaną wyrzuceni na bruk. Czy zatem postępowanie to nie powinno być objęte nadzorem prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta? Okoliczności towarzyszące sprawie uzasadniają też konieczność zbadania, czy nie występują tu przypadki konfliktu interesów. Olbrzymia wartość nieruchomości nie pozostawia bowiem złudzeń, że ten bój wygrany jest wciąż tylko pozornie. Czy największym wrogiem, jak na ironię, okaże się właściciel tego terenu – miasto Warszawa? Dotychczas był on elementem najmniej przewidywalnym.

(AH)

2. Działkowcy i urzędnicy

Rodzinne ogrody działkowe to jedne z najpiękniejszych zakątków każdego miasta. Ukwiecone, pełne zielonych krzewów i warzywnych grządek. Są miejscem odpoczynku zarówno dla seniorów, jak i dla rodzin z dziećmi. Mimo to niektóre władze miast negują ich społeczną przydatność. Ogrody nie przynoszą przecież pieniędzy do miejskiej kasy, więc w opinii urzędników

należy je zlikwidować. Tu jednak powstaje problem olbrzymich kosztów związanych z odszkodowaniami dla działkowców i znalezienia im nowego terenu na urządzenie ogrodu, ale i na to miejskie władze znalazły rozwiązanie. Postanowiły obejść prawo, przekształcając ogrody w osiedla domów jednorodzinnych. Tak stało się już w Chojnicach. Wszystko wskazuje na to, że ich

Śladem chcą także pójść urzędnicy z Bydgoszczy.

Uchwalona 13 grudnia 2013 roku ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych dokładnie określa w jakich okolicznościach i na jakich warunkach można zlikwidować ogród. Likwidacja może nastąpić tylko ze względu na ważny cel publiczny, do którego zalicza się m.in. budowę dróg, lotni-

ska czy budynków administracji publicznej. Ogród może być także zlikwidowany, gdy obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje inne przeznaczenie terenu zajmowanego przez ROD. Likwidacja nie następuje jednak automatycznie.

Kiedy można zlikwidować ogród?

W większości przypadków ogrody należące do Polskiego Związku Działkowców zajmują teren, który jest powierzony PZD w użytkowaniu wieczystym, a więc jego prawnym właścicielem jest Skarb Państwa. W związku z tym w przypadku decyzji władz samorządowych o likwidacji ogrodu, muszą one na to uzyskać zgodę PZD, ale i 2/3 działkowców likwidowanego ROD. Kolejnym krokiem jest wskazanie nowego miejsca na urządzenie ogrodu w dogodnej lokalizacji i o nie mniejszej powierzchni

niż ten likwidowany. Co więcej, Polski Związek Działkowców musi otrzymać taki sam tytuł prawny do gruntu, jaki miał do poprzedniego terenu. Likwidator musi się także zobowiązać do odtworzenia infrastruktury ogrodu, m.in. budynków, ogrodzenia czy sieci energetycznej i wodociągowej. To jednak nie wszystko. Likwidator ma także wypłacić działkowcom i PZD odszkodowania za nasadzenia i naniesienia. Łatwo można wywnioskować, że koszty likwidacji ogrodu dla miasta są bardzo wysokie.

Początek końca ogrodu

Doskonałym przykładem tego jak można obejść przepisy o likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych jest historia ROD „Metalowiec” w Chojnicach w województwie pomorskim. Ogród, który zlokalizowany był w sąsiedztwie Borów Tucholskich i wielu jezior, użytkowało 412 działkowców i ich rodzin. Działkowcy stworzyli tam zielone zacisze, które służyło im nie tylko jako miejsce uprawy

warzyw i owoców, ale też wypoczynku. Niestety 30 maja 2014 roku stał się początkiem końca ogrodu. Tego dnia odłączył się on od PZD, a miasto podjęło działania w kierunku przekształcenia ogrodu w osiedle mieszkaniowe. Dla zwykłych działkowców oznaczało to bezpowrotną utratę swoich działek.

Prawo tylko dla wybranych

Można odnieść wrażenie, że użytkownikom działek w ogrodzie odpowiadał taki stan rzeczy, a to Polski Związek Działkowców nie wykazał wobec nich odpowiedniej troski, skoro zdecydowali się opuścić jego struktury. Nic bardziej mylnego.

Wszystko sprowadza się do zapisów nowej ustawy regulującej wymiary altan, która weszła w życie z końcem kwietnia. Zgodnie z nią, w rodzinnych ogrodach działkowych mogą znajdować się altany o powierzchni nie większej niż 35 m² i o maksymalnej wysokości do 5 m. Wszystkie altany, które nie spełniają tych kryteriów muszą zostać rozebrane. Co ważne, nigdy w żadnych przepisach, ani wśród władz Polskiego Związku Działkowców, nie było zgody na budowę altan ponadnormatywnych. Wręcz przeciwnie, Związek ciągle podejmował działania, aby temu zapobiec, a nowa ustawa nałożyła na PZD obowiązek zgłaszania przypadków ponadnormatywnych altan.

Sytuacja robi się jasna, kiedy weźmiemy pod uwagę, że w ROD „Metalowiec” w Chojnicach znajduje się aż 160 takich altan, co więcej... przez lata do ich budowy zachęcały działkowców miejscowe władze (!).

Determinacja, z jaką część działkowców dążyła do zmian stanu prawnego terenów ROD „Metalowiec” jest w takim razie zrozumiała. Część z nich zapewne świadomie łamała

prawo, budując ponadwymiarowe altany i licząc, że „jakoś to będzie”. Inni uwierzyli lokalnej władzy – przecież sama zachęcała do działania na własną rękę, skoro legalizowała inne wykorzystywanie działek ogrodowych, meldując tam całe rodziny... Perspektywa rozbiórki tego, co zbudowano niemalym kosztem i wysiłkiem, a przede wszystkim perspektywa utraty dachu nad głową, najlepiej mobilizowała ich do działania. Tylko w realizacji planów miasta widzieli szansę na zachowanie swoich altan - domów.

- To nie było tak, że powstawały samowolki budowlane. To działo się z aprobatą władz gminy - burmistrz zachęcał, mówił: „bierzcie sprawy w swoje ręce”. Ludzie byli w ten sposób kuszeni, a jednocześnie nie było problemu z zameldowaniem się na działkach, choć wszyscy wiedzieli, że łamanie jest prawo – opowiada Wacław Kamiński wieloletni były prezes ogrodu.

Dziś władze Chojnic dają przyzwolenie na łamanie prawa, akceptując fakt wybudowania zbyt dużych altan niezgodnych z zapisami ustawy. Zamiast zdecydowanej reakcji urzędników na to bezprawie, przekształcono ogród w osiedle, zmieniając status altan w obiekty mieszkaniowe. Można powiedzieć, że problem rozwiązał się sam, ale wrzenie nieetycznej postawy chojnickich władz pozostało niezatarte.

Intratny interes

Po przekształceniu ogrodu w osiedle domków jednorodzinnych, miasto nie musiało już formalnie go likwidować, a w związku z tym ponosić kosztów odszkodowań i szukać zamiennego terenu na jego odtwarzanie. W zamian zaproponowało działkowcom wykup gruntów dawnego ogrodu. Co mają jednak zrobić ci, których zwyczajnie na to nie stać? Mogą pozostać na swoich działkach jako dzierżawcy. Nie można mieć jednak złudzeń. Taka sytuacja może potrwać zaledwie chwilę. Nie ma szans, aby w samym środku osiedla w symbiozie istniały działki ogrodnicze i domy mieszkalne.

Z kolei miastu opłaca się ta sytuacja nie tylko z powodu ominięcia przepisów o likwidacji ogrodu, które obciążąby jego budżet dużymi kosztami. Drugim dnem tej historii jest fakt, że miasto przekształcając ogród w osiedle zyskało dostęp do sąsiedniej bardzo atrakcyjnej działki, do której wcześniej nie można było doprowadzić infrastruktury, ani nie było dogodnej drogi dojazdowej.

- Nie było zainteresowania tą działką, w przetargu nikt jej

nie chciał, mimo fantastycznego położenia 4 km od Chojnic i 3 km do Charzyków. Na tych 15 ha może swobodnie być 100 kolejnych działek budowlanych. To będą najlepsze działki w mieście, ale trzeba do nich doprowadzić infrastrukturę. Otwarcie "Metalowca" daje szansę na przebicie się do tych 15 ha z uzbrojeniem komunalnym - instalacją wodociągową i kanalizacją - mówił burmistrz Chojnic Arseniusz Finster niespełna miesiąc po wyroku chojnickiego sądu, który wygasił prawo wieczystej dzierżawy przez PZD do ROD „Metalowiec”, co otworzyło miastu drogę do przekształcenia ogrodu w osiedle. Jednocześnie absurdalnym jest, że do wygaszenia tego prawa doszło ze względu na obecność ponadnormatywnych altan w ogrodzie.

Choć miasto obiecało, że pieniądze ze sprzedaży gruntów dawnym działkowcom zainwestuje w dostosowanie terenów do nowych potrzeb, to trudno ukryć, że fundusze pozyskane ze sprzedaży tej drugiej działki trafią wprost do budżetu miasta.

Obiecanki cacanki

Burmistrz Chojnic Arseniusz Finster wiele obiecuje: że przy wycenie działek gmina weźmie pod uwagę, że działkowcy wnoszą „w posagu” wart 2 mln zł wodociąg i infrastrukturę energetyczną. Obiecuje też legalizację już zbudowanych domów, parkingi na obrzeżach nowego osiedla, budowę kanalizacji. Tylko według niego działkowcy nie muszą się martwić o poważniejsze uszczuplenie powierzchni niektórych działek, bo przecież ogrodowe alejki trzeba będzie przerobić na osiedlowe uliczki. Choć w planach są jednokierunkowe, muszą być szersze od obec-

nych alejek.

- Ludzie tracą nie tylko część działek, ale w pasie dróg mają różne urządzenia, np. skrzynki energetyczne, które trzeba będzie na własny koszt rozebrać, postawić w innym miejscu. Usytuowanie terenu wskazuje, że potrzebna będzie przepompownia ścieków, a to jest koszt ok. miliona złotych - Jerzy Megger, przewodniczący Kolegium Prezesów Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Chojnicach, wylicza wydatki, jakie czekają działkowców.

Biednemu zawsze wiatr w oczy wieje

Najbardziej poszkodowanymi działaniami władz Chojnic są zwykli działkowcy. Ci, którzy od lat uczciwie uprawiali swoje działki, są właścicielami zgodnych z prawem altan, ale dziś ... nie posiadają środków finansowych na wykup gruntów od miasta. Polski Związek Działkowców otrzymuje od nich sygnały o ich fatalnym położeniu. Jednak przez decyzję miasta i dawnych użytkowników działek, którzy łamali prawo, ma związane ręce. To smutne, że

władze miasta opowiedziały się przeciwko własnym mieszkańcom. Zamiast bronić uczciwych obywateli, postanowiły kierować się własnym interesem i tych, którzy postępują wbrew prawu. Tym bardziej, że wygaszając prawo wieczystego użytkowania PZD do terenów ogrodu, odebrały działkowcom ich opiekuna i ostatnią deskę ratunku. Czy nie taki był jednak plan władz Chojnic?

PZD ponad podziałami

W podobnej sytuacji, jak ROD „Metalowiec” w Chojnicach, był ogród im. Tadeusza Kościuszki w Gdyni. Działkowcy z tego ogrodu chcieli przekształcenia go w osiedle mieszkaniowe, gdyż jako taki funkcjonował praktycznie od samego początku jego istnienia. Było to zatem jedynie rzeczywiste usankcjonowanie faktycznego stanu rzeczy, a

nie sankcjonowanie łamania prawa i nagradzanie za jego nieprzestrzeżenie.

Działkowcy z tego ogrodu zwrócili się z prośbą do Polskiego Związku Działkowców o pomoc. Mając na uwadze dobro działkowców i ogrodu, PZD przychylił się do prośby o przekształcenie ogrodu i jako liczący się w rozmo-

wach partner – rozpoczął rozmowy z miastem i wynegocjował korzystne dla działkowców rozwiązanie. Udało się doprowadzić do podpisania porozumienia w sprawie likwidacji ogrodu. Osoby, które były zainteresowane wykupem gruntu bądź dzierżawą mogły już podpisać indywidualną umowę z miastem. Tylko dzięki działaniom Związku również zwykli działkowcy zostali zabezpieczeni i mogli ubiegać się o odszkodowanie i nową działkę w ROD. Takich dobrych warunków nie udałoby się jednak uzyskać, gdyby działkowcy działali na własną rękę.

Co ważne, PZD nie osiągnął żadnych korzyści z tego tytułu, a wręcz odniósł straty, bo utracił jeden z ogrodów.

Nauka nie poszła w las

Podobną zaradnością jak władze Chojnic chcą się także wykazać bydgoscy urzędnicy. Wydział Administracji Budowlanej w Bydgoszczy opracował dokument „Aktualna sytuacja rodzinnych ogrodów działkowych i możliwości ich rozwoju”, w którym wskazuje na potrzebę likwidacji aż ośmiu ROD: „Kolejarz”, „Chemik”, „Spartakus”, „Pod Topolami”, „Słonecznik”, „Radość”, „Jedność” i „Swoboda”. Gra jest warta świeczki bowiem ogrody te zajmują łącznie ponad 50 ha.

Bydgoskie władze realizacją tych śmiałych planów skrzywdzą aż 1137 działkowych rodzin, które jednocześnie są przecież mieszkańcami Bydgoszczy. Urzędnicy tłumaczą, że jest to cena za rozwój miasta, jednak nie wyjaśniają już dlaczego ma się on odbywać kosztem jego mieszkańców.

- Miasto rozwija się powoli, rolę urzędników jest przy-

Związek wzniosł się jednak ponad podziałami i kierował się wolą użytkowników ogrodu. Ten przykład świetnie pokazuje, że warto współpracować z Polskim Związkiem Działkowców, a nie odwracać się od niego plecami.

Działkowcy muszą jednak pamiętać, że decydując się na przekształcenie ogrodu w osiedle mieszkaniowe tracą wszystkie przywileje wynikające w ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Od dnia utraty statusu ogrodu są zobowiązani do ponoszenia opłat od nieruchomości, gruntów, kosztów dzierżawy lub wykupu, a to dopiero wierzchołek góry lodowej.

gotowanie planów, które pozwolą w przyszłości zrealizować założone strategie. Tak jest z ROD, które będą terenami osadnictwa jednorodzinne. Czy tak się stanie zależy od wielu czynników, m.in. od tempa w jakim będzie rozwijała się Bydgoszcz, czy będzie zapotrzebowanie na tego typu działki – mówi Katarzyna Łaskrzewska – Karczmarz dyrektor Wydziału Administracji Budowlanej w Bydgoszczy dla jednej z lokalnych gazet.

- Widocznie miasto jest bardzo bogate, skoro chce likwidować aż osiem ogrodów. Wszystkie wymienione na liście to stare ogrody z pełną infrastrukturą. O likwidacji niektórych, na przykład „Jedności”, mówi się od ponad 20 lat, więc nie wiem czy to znowu straszenie działkowców, aktualizacja planów czy poważne zamiary – mówi Barbara Kokot prezes Okręgowego Zarządu w Bydgoszczy.

Urzędnicze absurdy

Likwidacja ogrodów nie jest jednak taka prosta. Jednym z jej warunków jest zaoferowanie działkowcom terenu zamiennego na urządzenie ogrodu, a już teraz wiadomo, że władze Bydgoszczy takim nie dysponują. Powód jest prosty: w miejscowych planach zagospodarowania nie ma terenów, na których mogłyby powstać ogrody. Nie jest to jednak problemem dla bydgoskich urzędników. Rozważają oni przekształcenie ogrodów w osiedla mieszkaniowe. Tym samym, biorąc przykład z władz w Chojnicach, chcą zalegalizować samowole budowlane. Takim sposobem zamiast respektować przepisy prawa, przykładają rękę do ich łamania. Wieloletnie przyzwalanie na rozbudowywanie al-

tan i brak pomocy dla Polskiego Związku Działkowców w zwalczaniu tego zjawiska, wygląda jak dobrze przemyślany plan. Teraz to właśnie istnienie tych ponadnormatywnych altan w ogrodach jest argumentem za przekształceniem ogrodów w osiedla.

- Coraz częściej spotykamy się z sytuacją, że ROD zamieszkiwane są przez cały rok. Niektóre altany to w praktyce domy. Samych działkowców trudno dyslokować, bo stoją za nimi mocne przepisy. Dopuszczamy więc możliwość akceptacji stanu obecnego - potwierdza Katarzyna Łaskrzewska – Karczmarz dyrektor Wydziału Administracji Budowlanej w Bydgoszczy.

Nie taki diabeł straszny, jak go malują

Władze miast starają się przekonać lokalną społeczność, że to ogrody są przeszkodą w rozwoju miast, a ich likwidacja otworzyłaby przed miastem nowe możliwości. Szkoda jednak, że urzędnicy nie dostrzegają faktu, że dziś ogrody są otwarte i swój czas w nich może spędzać każdy z miesz-

kańców. Natomiast zabetonowanie tego terenu, wybudowanie olbrzymich, zamkniętych osiedli pozbawi mieszkańców miasta możliwości korzystania z tych terenów.

Urzędników szczególnie uwierają działania Polskiego Związku Działkowców, który od kilkudziesięciu lat stoi na

straży interesów działkowców. Nie pozwala on likwidować ogrody pod deweloperskie inwestycje, bądź w interesie miasta. Trudno bowiem uznać blokowisko za cel publiczny. Co innego jednak, gdy likwidacja ogrodu ma faktycznie przysłużyć się użytkownikom działek. Tak było w przypadku, gdy miasto chciało na terenie jednego z bydgoskich ogrodów zbudować bibliotekę Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Wtedy Związek, ani działkowcy nie robili żadnych problemów. Co ważne, otrzymali jednak stosowne odszkodowania i teren na urządzenie nowego ogrodu.

Likwidacja ogrodu jest możliwa, ale powinna mieścić się w granicach zdrowego rozsądku, ponieważ ogrody to nie tylko ziemia, ale przede wszystkim ludzie. PZD broni tych uczciwych działkowców, którzy przestrzegają prawa i z oddaniem chcą uprawiać swoje działki. I to dla nich warto odpierać naciski władz miasta, które tereny ogrodów już dawno by przejęły, podzieliły i sprzedały. Dlatego Związek nieustannie podejmuje działania, aby ocalić ogrody przed likwidacją, a gdy jest to niemożliwe dba o wypłatę odszkodowań dla działkowców.

(AD)

3. Rzeszowscy działkowcy muszą walczyć o odszkodowania za likwidację ogrodów

Prezydent Rzeszowa od kilku lat odmawia działkowcom ze zlikwidowanego ogrodu należnego im odszkodowania. To nie pierwszy przypadek, gdy najwyższy rangą urzędnik samorządowy w tym mieście neguje obowiązujące w Polsce prawo. By prawda wreszcie zatriumfowała, urzędnicy muszą tracić swój autorytet, działkowcy nerwy i pieniądze, a sądy cenny czas.

Konflikt działkowców z rzeszowskiego ROD „Energetyk 1” z władzami miasta zapoczątkował wniosek Prezydenta Rzeszowa z 28 lutego 2011 roku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej na terenie miasta. Chodziło o wybudowanie nowej drogi łączącej ulicę Rejtana z ulicą Ciepłowniczą, która umożliwiłaby dojazd do projektowanego miejskiego targowiska. Polski Związek Działkowców, a także sami użytkownicy działek nigdy nie protestowali przeciw likwidacji ogrodów, jeżeli służyło to celom publicznym. W tym wypadku opór byłby

tym bardziej bezzasadny, gdyż ma tu zastosowanie tzw. specustawa drogowa z 10 kwietnia 2003 roku, o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Upraszcza ona procedurę wywłaszczenia właścicieli i użytkowników gruntów, na których ma być realizowana taka inwestycja.

Budowa nowej drogi dojazdowej do targowiska oznaczała konieczność likwidacji Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Energetyk 1”. Swoje ogrody, które w sumie zajmowały 2,67 ha, straciło 58 działkowców. Wydawało się, że bolesny dla nich proces likwidacji, zakończy się w miarę dobrze. Tylko w miarę, bo przecież wielu z nich uprawiało swoje działki niemal od początku istnienia ogrodu, a zatem od ponad pół wieku i porzucenie ziemi, w którą przez lata włożyli tyle pracy, serca i własnych pieniędzy, nie było dla nikogo łatwe.

Co poszło nie tak?

Gdy decyzja o realizacji inwestycji drogowych dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych, wspomniana specustawa drogowa stanowi, że podmiot, w interesie którego nastąpi likwidacja ogrodu lub jego części, zobowiązany jest: 1) wypłacić członkom Polskiego Związku Działkowców odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty na działkach; 2) wypłacić Polskiemu Związkowi Działkowców odszkodowanie za stanowiące jego własność urządzenia, budynki i budowle w ROD przeznaczone do wspólnego korzystania i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu; 3) zapewnić grunty zastępcze na odtworzenie ROD.

Przepisy specustawy w żaden sposób nie uzależniają wypłaty odszkodowania od rodzaju tytułu prawnego, który przysługuje PZD do gruntów ogrodu. Tymczasem Prezydent Rzeszowa odmawiał wypłaty odszkodowania, powołując się na fakt, że Związek nie miał prawa wieczystego

użytkowania terenów ROD „Energetyk 1”. Lokalizację tego ogrodu ustalała jednak jeszcze decyzja Miejskiej Rady Narodowej z 16 kwietnia 1956 roku. Gdy w życie weszła ustawa z 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych, Związek nabył tytuł prawny do tych gruntów (prawo użytkowania – ograniczone prawo rzeczowe określone w przepisach Kodeksu Cywilnego). A wspomniana specustawa mówi przecież, że: „Odszkodowanie za nieruchomości (...) przysługuje dotychczasowym właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe”.

Wobec niechęci rzeszowskiego urzędu do spełnienia wymogów ustawy, Polski Związek Działkowców upomniął się o prawa użytkowników działek w ROD „Energetyk 1” i zażądał powołania biegłego rzeczoznawcy, który dokona wyceny majątku, pozostawianego w zlikwidowanym ogro-

dzie. Domagał się także zapewnienia terenu zastępczego i odtworzenia na nim ogrodu działkowego.

Jeszcze w maju 2011 roku Miejski Zarząd Dróg, w gestii którego znalazła się już wówczas sprawa przygotowania terenu pod budowę drogi, uspokoił działkowców informując ich, że „przejęcie terenu działek nastąpi z poszanowaniem wszystkich przepisów specustawy drogowej z 10 kwietnia 2003 r.” W kwestii odtworzenia ogrodu na innym terenie działkowców i Związek odsyłano jednak do Prezydenta Rzeszowa i Biura Gospodarki Mieniem.

Nie wie lewica, co czyni prawica – tak chyba wypada podsumować działania poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego. Na listy PZD kierowane do Prezydenta Miasta nie było odpowiedzi, za to w czerwcu 2013 roku MZD zażądał pełnego wydania działek i – w razie niespeł-

nienia tego żądania – zagroził wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Urzędników nie przekonał nawet korzystny dla działkowców wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego wydany w identycznym sporze między reprezentującym działkowców Polskim Związkiem Działkowców a Gminą Wodzisław Śląski, która odmawiała wykonania przepisów specustawy drogowej w zakresie wypłacenia odszkodowania i wskazania terenu pod odtworzenie likwidowanych ogrodów. Nie przekonał ich także argument, że pełne wydanie terenu ROD bez przeprowadzenia inwentaryzacji majątku działkowców uniemożliwi wypełnienie przepisów zawartych w specustawie. Rozpoczęcie robót budowlanych doprowadzi przecież do zniszczenia tego majątku, a jego wycena stanie się niemożliwa – wnosili przedstawiciele PZD.

Związek swoje, urzędnicy swoje

Rzeszowski UM nie zamierzał wywiązać się z obowiązku wypłacenia odszkodowań, podobnie jak nie zamierzał opóźniać budowy nowej drogi. Ostateczny termin opuszczenia działek ROD „Energetyk 1” wyznaczono na 17 czerwca 2013 r. Po negocjacjach „eksmisję” odroczone do końca października. Zastępca Prezydenta Miasta w piśmie do PZD z 18 lipca 2013 roku wyjaśnił wreszcie, dlaczego miasto nie realizuje warunków ustawy. Twierdzi, że ich spełnienie ma charakter cywilno-prawny i nie podlega rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej, dlatego też może być dochodzone wyłącznie w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym. Zgodnie z tą interpretacją, zapisy specustawy są ważne i obligują władze samorządowe dopiero wówczas, gdy potwierdzi to sąd...

W ten sposób władze Rzeszowa doprowadziły do niebezpiecznego precedensu - pierwszego w Polsce przypadku, gdy po likwidacji ogrodu działkowcy nie otrzymują ani odszkodowania, ani terenu zamiennego. Działkowcom nie pozostało nic innego, jak w indywidualnie składanych pozwach przed sądem rejonowym domagać się odszkodowania za utracone mienie. Pierwsze wnioski o przyznanie odszko-

dowań w kwocie od 10 do 40 tys. zł zostały złożone niepełna 2 lata temu. Każdy z sędziów jest niezawisły, trudno więc dziś szacować, jakimi wyrokami skończą się poszczególne rozprawy. Wiadomo za to, że w jednej ze spraw sąd odrzucił już pozew działkowca o wypłatę odszkodowania. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy pisze: „Skoro ustawodawca nałożył w art. 18 ust. h specustawy drogowej na podmiot, w którego interesie następuje likwidacja ROD lub jego części, obowiązek wydania decyzji administracyjnej, wyrokowanie w tym samym przedmiocie przez sąd powszechny stało się niedopuszczalne. (...) Zasada jest, iż w sytuacji gdy dany stosunek prawny jest rozstrzygany w drodze decyzji administracyjnej, droga sądowa jest niedopuszczalna”. Sąd Rejonowy w Rzeszowie podzielił więc opinię Polskiego Związku Działkowców, a podważył wykładnię prawa stosowaną przez Urząd Miejski w tym mieście. Zatem koło się zamknęło, a działkowcy i Związek nadal pozostają bez należnych odszkodowań za mienie przejęte pod realizację inwestycji drogowej. Oczywiście Związek nadal będzie dochodził od Prezydenta Rzeszowa wypełnienia warunków ustawowych, tylko po co ta walka?

Niech prawo będzie prawem?

Co ciekawe, sprawa ROD „Energetyk 1” to nie pierwszy przypadek, gdy Prezydent Rzeszowa zamiast stosować się do obowiązującego prawa, woli poczekać, czy odpowiednie instancje odwoławcze na pewno podzielą zdanie upominających się o swoje prawa działkowców. Tak stało się także w sprawie o nabyciu przez PZD prawa użytkowania jednej z działek innego rzeszowskiego ROD. Postępowanie Prezydenta Miasta Rzeszowa o wydanie w trybie art.76 ustawy o ROD decyzji potwierdzającej nabycie prawa użytkowania działki o pow. 0,2654 ha było kilkakrotnie przedłużane. Wspomniana działka była w gestii PZD co najmniej od 1981 r., co przesądziło o spełnieniu prze-

słanki z art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13.12.2013 r. o ROD. Ostatecznie Prezydent Miasta Rzeszowa w listopadzie 2014 roku wydał decyzję orzekającą o nabyciu przez PZD prawa użytkowania tej działki, ale... za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 28 368 zł. Na tę decyzję Prezydenta Okręgowy Zarząd Podkarpacki PZD złożył odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które uchyliło ją w całości. Orzeczenie SKO stało się innym precedensem w skali całego kraju. Po raz pierwszy zdarzyło się bowiem, że nabycie prawa użytkowania nastąpiło w trybie odwoławczym od decyzji jednostki samorządu terytorialnego jako organu I instancji.

Wcześniej jeszcze nigdzie organ odwoławczy nie wydał decyzji stwierdzającej nabycie prawa użytkowania nieruchomości w trybie art. 76 ustawy o ROD.

Jak widać, Prezydent Rzeszowa wierzy w prawo, ale chyba nie ufa jego interpretacji w wykonaniu zatrudnianych przez Urząd Miasta prawników. W każdym bowiem wy-

padku, by prawo było przestrzegane, niezbędne jest potwierdzenie, że „białe jest białe, a czarne jest czarne”. Szkoda tylko, że przez takie działania sprawiedliwość czasem się spóźnia, a autorytet samorządowych urzędników każdego szczebla wystawiany jest na szwank. Pozostaje też pytanie, dlaczego odbywa się to kosztem działkowców i PZD?
(AP)

4. Ustawa reprivatyzacyjna – dlaczego wciąż jej nie ma?

Roszczenia do gruntów ROD to ogromny problem, z którym zmagają się działkowcy i ich organizacja, Polski Związek Działkowców. Obecnie obejmują one w całej Polsce 338 ROD składających się z prawie 30 tysięcy działek o powierzchni ponad 1211 ha.

Dominują roszczenia osób fizycznych, ale wśród zgłaszających roszczenia znajdują się też związki wyznaniowe, samorządy terytorialne, agencje mienia wojskowego i rolnego. Obok żądań wydania gruntów, zostały zgłoszone również roszczenia finansowe o tzw. bezumowne korzystanie z gruntów. Dzisiaj ich wartość to już ponad 33,5 mln złotych. - Gdyby przyjąć, że roszczenia finansowe obejmą wszystkie roszczeniowe grunty ROD, to dla Związku, ROD i działkowców będzie to „bankructwo” - zauważa Krajowa Rada PZD. Związkowi nie będzie bowiem stać na pokrycie wszystkich zgłoszonych roszczeń finansowych. PZD, a wraz z nim wszystkie ogrody będą musiały zaprzestać działalności. Kto zatem ponosi odpowiedzialność za taki stan

rzeczy? Odpowiedź nie nastęcza wiele trudności. To państwo i urzędnicy, którzy przy pozyskiwaniu nieruchomości i przekazywaniu ich pod ogrody działkowe dokonywali szeregu błędów urzędniczych czy też złamali prawo, co obecnie skutkuje koniecznością zwrotu gruntów ROD na rzecz ich właścicieli lub podmiotów, które wykupiły roszczenia. Niestety, bezpośrednio i dotkliwie skutki roszczeń, jakie dotyczą Związek i jego członków, spowodowane są również brakiem stosownych regulacji reprivatyzacyjnych. Zastanawia jedynie, czy taki stan rzeczy nie jest wielce wygodny dla władz. Obecnie bowiem konieczność wydania gruntów ROD, jak również zapłaty wielomilionowych odszkodowań z tytułu rzekomego bezumownego korzystania z gruntu, obciążają budżet PZD i działkowców. Długoletnie procesy sądowe pochłaniają ogromne koszty i wymuszają na PZD nieustającą mobilizację i wysiłki, by bronić obywatela tam, gdzie zawodzi państwo.

Systemowe zawieruchy

Ustawa reprivatyzacyjna powinna być wprowadzona razem ze zmianą systemową w 1989 roku. Wszak to władze PRL-u odpowiadają za gigantyczny problem, który nieustająco powraca od dwóch dekad. Tworzono dekryty i ustawy, by zgodnie z literą prawa zabrać ludziom ich własność. Mając za nic obywatela i szacunek dla prywatnej własności, bezkarnie odbierano ludziom domy i grunty. Dziś na odebranych terenach od wielu lat funkcjonują szkoły, przedszkola, instytucje, ogrody działkowe, biblioteki, domy kultury, szpitale i wiele innych społecznych, administracyjnych i państwowych instytucji. Niestety samorządowe budżety nie są w stanie udźwignąć kosztów odkupienia tych obiektów od byłych właścicieli, ich spadkobierców lub osób, które najzwyczajniej wykupiły ich prawa.

Resort skarbu w 2001 roku oszacował wartość przejętych dóbr na blisko 190 mld zł. Zakładano wówczas, że reprivatyzacja będzie kosztowała jedynie ok. 43 mld zł. Te optymi-

styczne wyliczenia to efekt założeń, które przewidywały, iż ok. 30% byłych właścicieli nie będzie w stanie udowodnić swoich praw własności, zaś ci, którzy udowodnią dostaną tylko połowę. Niestety mimo wielokrotnych prób podejmowanych w celu uchwalenia ustawy reprivatyzacyjnej, nie uchwalono jej do dnia dzisiejszego. To, że tak ważnej i potrzebnej ustawy wciąż nie ma jest bez wątpienia karygodnym zaniedbaniem ze strony polskich władz. Kolejne rządy w rozwiązaniu tej sprawy widzą raczej ogromny ciężar dla budżetu, a nie koniec „wolnej amerykanki”, z jaką mamy do czynienia teraz. Z pewnością nie bez winy są też byli właściciele, którzy dopuszczają tylko jedno rozwiązanie - zwrot mienia w naturze, a jeśli jest to niemożliwe, wówczas żądali stuprocentowej rekompensaty. Jediną platformą porozumienia w tym temacie był termin wypłaty odszkodowań. Niestety - do porozumienia nie doszło, a byli właściciele żyjąc w poczuciu krzywdy i bezsilności lawinowo zaczęli składać pozwy do sądu.

ROD im. 23 Lutego w Poznaniu

Sprawa zrobiła się nośna, bowiem sądy w obliczu zmiany systemowej pochyliły się nad skrzywdzonymi przez miniony system obywatelami i wykazały dużą dozę przychylności. Odebrane w PRL-u majątki zaczęto oddawać w ręce byłych właścicieli, a liczba chętnych zaczęła rosnąć. Jak grzyby po deszczu wyrosły również kancelarie specjalizujące się w pozyskiwaniu i skupowaniu roszczeń od byłych właścicieli i ich spadkobierców. W końcu nie każdy miał siły i pieniądze na długi proces sądowy i udowadnianie swoich praw do ziemi. Poniekąd hasłem przewodnim orzecznictwa sądowego ws. roszczeń stało się: „wynagradzamy za krzywdy minionego systemu”. - Odzyskiwanie roszczeń latami przez najbardziej wytrwałych zamienia się dziś w taśmową działalność sądu i rutynową pracę adwokatów. Wobec takiej specjalizacji na rynku reprivatyzacyjnym ciężar spadający na samorządy będzie coraz większy. Kształtuje się „przemysł reprivatyzacyjny” - ostrzegła w jednym z wywiadów dla ogólnopolskiego dziennika prof. Irena Lipowicz. Rzecznik Praw Obywatelskich poszła o krok dalej widząc też problem tzw. „łowców roszczeń”, którzy z zaangażowaniem wertują księgi wieczyste i dokumenty, by wyłowić swoje „ofiary”. To właśnie te osoby - skrzywdzone przez poprzedni system - posiadają klucz do milionowych odszkodowań i nie zdejście sobie z tego sprawy, odstępują go za przysłowiowy grosz wykwalifikowanym, czy też podstawionym osobom, które de facto nie miały ze sprawą wyłączenia w PRL

-u nic wspólnego. Patrząc z punktu widzenia zwykłego człowieka - nie należy im się żadne zadośćuczynienie. Głośna jest sprawa poznańskiego ROD im. 23 Lutego przy ul. Lechickiej, gdzie Beata N. nabyła od spadkobierców byłych właścicieli tych ziem prawa spadkowe za kwotę 80 tys. zł. Następnie wykorzystując przychylność sądów i luki prawne po 14 latach bojów sądowych z PZD uzyskała korzystne dla siebie orzeczenia, zyskując majątek idący w miliony złotych od użytkujących tę ziemię działkowców i ich organizacji oraz kolejne 11 milionów złotych od Skarbu Państwa i Miasta Poznań. Jakby było tego mało to w dalszym ciągu walczy o kolejne pieniądze. Oficjalnie nie ma nic - a sąd zwalnia ją z kosztów prowadzenia sprawy, bo dla „ubogich” sądy są jak widać wyjątkowo łaskawe. W obliczu tej i wielu podobnych spraw, zasadne staje się pytanie, komu należy zwracać sporne nieruchomości. Czy tzw. „kuratorom” wyszukującym dawnych właścicieli z nieznanym adresem? Wnioski o ustanowienie kuratora dla takiej osoby są całkowicie fikcyjne. Sądy nie zachowują należytej staranności, skutkiem tego dochodzi do absurdów jak ustanowienie kuratora dla osoby, która gdyby żyła, miałaby 130 lat. Sądy takich informacji nie sprawdzają, a „kuratorzy” korzystają. Domagają się zwrotów nieruchomości, aby przejąć nad nimi opiekę i czerpać profity. To oczywiste nadużycia i wyłudzenia, ale jak pokazuje historia, te przypadki nie są wcale odosobnione.

Sprzedają nawet z lokatorami

Podobne rzeczy dzieją się w całej Polsce. Wszyscy słyszeliśmy o poznańskich i łódzkich czyszcicielach kamienic. Brak odgórných uregulowań powoduje absurd i sytuacje wręcz skandaliczne. Coraz częściej sprzedawane są mieszkania i grunty razem z lokatorami. Ludzie wyrzucani są na bruk, pozbawiani dobytku. Czy tak powinna wyglądać sprawiedliwość i wynagradzanie krzywd PRL-u? W identycznej sytuacji znajdują się obecnie działkowcy użytkujący swoje działki na gruntach należących do Skarbu Państwa, a znajdujących się w użytkowaniu wieczystym Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. w Jastrzębiu Zdroju oraz Mszanie. Na tych terenach funkcjonuje ok. 1000 działek użytkowanych przez jastrzębskich działkowców, z których wielu było pracownikami pobliskich kopalni. Spółka JSW ogłosiła niedawno przetarg na sprzedaż prawa do terenów ROD. Tu nie liczy się człowiek, ale pieniądź. Całkowicie pominięto chęć nabycia tego prawa i propozycję, jaką wyraził PZD, który ze wszystkich sił próbuje bronić znajdujących się tam działkowców i ich wieloletni majątek. Dzięki zaangażowaniu związkowych prawników udało się

już ocalić działkowców z Jastrzębia przed bezwzględną próbą obciążenia opłatami na rzecz JSW za bezumowne korzystanie z ziemi. Niestety spółka wciąż podejmuje kolejne próby, by na przejętych ogrodach zarobić tyle, ile się da. Nie ma ustawy reprivatyzacyjnej, więc nie ma uregulowań wskazujących, że podmioty użytkujące daną nieruchomość miałyby prawo pierwokupu. Tymczasem dla jastrzębskich działkowców ogrody te mają niebagatelne znaczenie - to nie tylko materialne wsparcie i często dorobek i wieloletnia ciężka praca, ale też jedyna forma wypoczynku. Ogłoszony przez JSW przetarg całkowicie pomija kwestię nakładów poniesionych na infrastrukturę ogrodową, a także majątek, jaki zgromadzili na swoich działkach działkowcy (altany i nasadzenia). Działkowcy nie chcą znaleźć się na lodzie, pozbawieni wszystkiego i to bez żadnych odszkodowań. - To obraża poczucie społecznej sprawiedliwości - uważa prof. Irena Lipowicz Rzecznik Praw Obywatelskich i zauważa, że niekontrolowana reprivatyzacja bez ustawy rodzi nierówności.

Tonąca stolica

Jednak bezapelacyjnie w najtrudniejszej sytuacji znajduje się stolica, gdzie wciąż obowiązuje nieszczęsny dekret Bieruta, przez który niezaspokojonych pozostaje ok. 12 tysięcy roszczeń szacowanych na kwotę 28 miliardów złotych. Dotyka też warszawskich ogrodów działkowych. Aż 69 ROD w Warszawie może trafić pod młotek i zostać zlikwidowanych. Mowa o blisko 411 ha ziemi, które użytkuje aż 18 tysięcy działkowców i ich rodzin. Zrzeszenie „Dekretowiec”, które skupia osoby poszkodowane skutkami dekretu Bieruta, postuluje całkowitą likwidację warszawskich ogrodów działkowych i przekazanie tych terenów na rekompensaty z dekretu Bieruta. Zatem proponowane zmiany mające rzekomo uzdrowić trudną sytuację stolicy sprowadzają się do tego, że wszelkie roszczenia z dekretu Bieruta miałyby w pierwszej kolejności być zaspokajane kosztem działkowców. Skala procederu i patologia przy handlu roszczeniami sprawiły, że prof. Irena Lipowicz podejrzewa wręcz zaangażowanie grup przestępczych w proceder pozyskiwania roszczeń. Nic dziwnego - w mętnej wodzie dzięki reprivatyzacji można wyłudzić fortunę od gmin i państwa oraz wzbogacić się kosztem nieświadomych użytkowników i lokatorów. Jedną z bardziej bulwersujących spraw jest tu próba przejęcia ponad 40-hektarowego terenu zajmowanego przez warszawskie ogrody zwane kompleksem Waszyngtona. Teren ten usytuowany niemalże w centrum miasta pomiędzy A1. Waszyngtona i A1. Stanów Zjednoczonych pozostaje we władaniu PZD i zajmowany jest przez 5 ROD: ROD „Energetyk - Górnik – Nauczyciel”, ROD „Kinowa”, ROD „Kolejarz”, ROD „XXV-le-cia PRL” i ROD „Waszyngtona”. W 2003 r. roszczenie dekretowe od spółki „Nowe Dzielnice” S.A. do tego terenu, znajdującego się na warszawskiej Pradze Południe kupiła spółka „Projekt S”. Nie bacząc na szereg wątpliwości prawnych i faktycznych, dotyczących reaktywowania po ponad 50 latach spółki „Nowe Dzielnice” S.A., Prezydent m.st. Warszawy rozpoznał jej wniosek z 10.02.1949 r. o przyznanie za czynszem symbolicznym prawa własności czasowej. W sprawę zaangażował się PZD, choć zgodnie z niekorzystną interpretacją prawa, nie był stroną tego postępowania i nie miał prawa zabierania głosu. Gdyby nie PZD, kompleks Waszyngtona były już tylko wspomnieniem. Związek wykorzystał wszelkie prawne możliwości i doprowadził do ponownego zbadania sprawy przez Prezydenta m.st. Warszawy Lecha Kaczyńskiego oraz Prokuraturę Okręgową w Warszawie. W toku postępowań sądy zwracały uwagę na szereg nieprawidłowości, w szczególności na brak rozważenia czy możliwe było skuteczne wznowienie działalności spółki „Nowe Dzielnice” S.A. oraz na fakt, iż założycielami i udziałowcami „Projekt S” sp. z o.o. były te same osoby, które przy sprzedaży roszczeń dekretowych reprezentowały spółkę „Nowe Dzielnice” S.A. jako członkowie zarządu. Uzasadnione podejrzenia budziła też rażąco niska cena sprzedaży. Ponadto nie można było pominąć okoliczności, iż przedwojenne Nowe Dzielnice S.A. były spółką belgijską i na mocy porozumienia polsko-belgijskiego otrzymały w 1975 r. godziwe odszkodowanie za utraconą nieruchomości. W niniejszej sprawie popełniono liczne niedopuszczalne zaniedbania. Nie wiadomo nawet, na jakiej podstawie organy ustaliły, iż wniosek dekretowy dotyczy akurat tej ziemi. Wszystkie przedstawione wątpliwości miały być rozważone przy ponownym rozpoznaniu roszczenia dekretowego przejętego przez następców prawnych spółki „Nowe Dzielnice” S.A. Niestety, od chwili wydania przywołanego wyroku NSA, czyli już od prawie 6 lat, organy administracji nie informują PZD, ani działkowców, czy się zakończyło (z jakim wynikiem), toczy lub toczyć będzie postępowanie administracyjne. Działania PZD sprawiły, że kompleks ogrodów Waszyngtona wciąż istnieje i jest oazą zieleni i spokoju nie tylko dla działkowców, ale i wielu warszawskich rodzin. To jego zaangażowanie ocaliło ogród przed bezpodstawnym przekazaniem terenu w prywatne ręce. Szkoda, że Miasto Warszawa -właściciel terenu - nie stara się sprawdzać roszczeń czy są one zasadne, za to nader chętnie oddaje swoje grunty każdemu, kto wyraża taką chęć i macha papierami, że ma do tego prawo.

Zmagania działkowców z roszczeniami

Zatem mimo pozytywnego wkładu PZD w sprawę, w dalszym ciągu pomija się go jako stronę. Informacje na temat dalszego postępowania w tej sprawie są ukrywane przez Miasto. Takie zachowanie to nie przypadek. Wiele wskazuje na to, że władze stołecznego ratusza nie są przychylnie działkowcom i ogrodom, dlatego nie powinien nas dziwić obecny stosunek i bezpardonowe dążenie do likwidacji ROD, gdyż Warszawy nie stać na spłatę roszczeń. Własność traktowana jako rzecz najważniejsza sprawia, że sądy pozwalają na to, by odbierać wieloletnim użytkownikom praktycznie każdą nieruchomości, o jaką upomną się

spadkobiercy lub ich prawni przedstawiciele robiący – to dla zarobku. Tracimy wszyscy – całe społeczeństwo kolejne kamienice, domy, parki, ogrody i inne miejsca społecznie ważne i potrzebne. Ochronie podlegają jedynie drogi publiczne i cmentarze. Działkowcy są dla władz mniej ważni i sami muszą udowodnić społeczne korzyści istnienia ogrodów działkowych. Z roku na rok przybywa roszczeń, z jakimi borykać musi się PZD. Przez wiele lat działkowcy byli chronieni przez art. 24 ustawy o ROD z 2005 roku, który regulował zaspokojenie roszczeń wyłącznie poprzez zapłatę odszkodowania bądź zapewnienie

nieruchomości zamiennej, do czego zobowiązany był Skarb Państwa lub gmina jako właściciel gruntu. Niestety Trybunał Konstytucyjny pozbawił działkowców tej jedynej możliwości obrony nie proponując nic w zamian. Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. niesie co prawda szanse na uzyskanie odszkodowania dla działkowców, czy nawet odtworzenie ROD przez jednostkę samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa w przypadku zasadnych roszczeń osób trzecich do gruntów ROD, jednak w rzeczywistości najlepszym rozwiązaniem jest regulowanie stanu prawnego gruntów w oparciu o art. 76 tej ustawy, a więc uzyskanie przez PZD tytułu prawnego w postaci użytkowania do gruntów będących własnością gmin lub Skarbu Państwa. To niepojęte, ale niestety to Związek w sprawach sądowych i administracyjnych jest najczęściej jedynym podmiotem, który staje w obronie ROD i działkowców. Gminy i Skarb Państwa często nie są faktycznie zainteresowane losami ogrodów, nie starają się wyjaśnić ich sytuacji prawnej. PZD jest pozostawiany sam sobie, a w niektórych przypadkach wręcz pozbawiany możliwości obrony interesów działkowców jako „niebędący stroną postępowania”. Niestety mimo wielu sukcesów w obronie, każda porażka jest wyjątkowo dotkliwa, bowiem wypłata odszkodowań idzie każdorazowo w miliony złotych, których nie mają ani działkowcy ani PZD. W wielu wypadkach uchronienie ogrodów roszczeniowych przed likwidacją jest praktycznie z góry skazane na przegraną. Historia pokazała już, że nie-

zbędne jest zachowanie czujności. Najwłaściwszym rozwiązaniem jest regulacja stanu prawnego gruntów ROD oraz uchwalenie ustawy reprivatyzacyjnej. W chwili obecnej w Sejmie są dwa projekty ustaw w tej sprawie tj. SLD (blokowany) oraz senacki, który jednak reguluje sprawę wyjątkowo fragmentarycznie. Zatem szanse, że w końcu, po 25 latach uda się ustawowo uregulować tak ważne dla milionów ludzi w Polsce sprawy, a „spekulanci” czy też zwykli „hochsztaplerzy”, rzekomo reprezentujący interesy dawnych właścicieli zostaną pozbawieni możliwości wyłudzenia wielomilionowych odszkodowań za cudzą – bo przecież nie swoją – krzywdę minionego systemu, są żadne. W tym niezrozumiałym dążeniu do sprawiedliwości pomijana jest notorycznie krzywda kolejnych ludzi, którym tym razem w systemie demokratycznym, zgodnie z prawem, zaczęto odbierać ziemię, którą użytkowali w dobrej wierze przez minione kilkadziesiąt lat. - Polska potrzebuje jasnych i jednolitych rozwiązań reprivatyzacyjnych. Te obecne naruszają zasady państwa prawa” - pisała do ówczesnego premiera Donalda Tuska Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Irena Lipowicz. Niestety, brak reakcji ze strony głównych graczy na scenie politycznej wskazuje, że szanse na rychłe rozwiązanie problemu są raczej marne. Nadal zostało wszak wiele atrakcyjnych kamienic i terenów, które czekają na naprawienie „krzywd”. Wśród nich są warszawskie ogrody, mityczna „perła w koronie” lobby roszczeniowego.

(AH)

5. Wrocław chce zabetonować ogrody

Władze Wrocławia zamierzają wyrzucić działkowców z terenów zarezerwowanych niegdyś pod budowę autostrady, a niewykorzystanych na ten cel. Choć miasto nie ma prawa do tych gruntów, ma już pomysł, by postawić na nich biurowce. Walkę wrocławskiego magistratu o tereny wszystkich ogrodów w tym mieście opisują ostatnio lokalne media.

Najnowszy konflikt dotyczy pozostałości po ROD „Pod Morwami”. W 2003 roku Wojewoda Dolnośląski wydał decyzję o ustaleniu lokalizacji autostrady A-8. Pod jej jezdnie i duży węzeł komunikacyjny zarezerwowano m.in. 15 ha znajdujące się w wieczystym użytkowaniu PZD. Ostatecznie jedynie 5,06 ha wykorzystano pod autostradę, kolejne 5,5 ha przydało się na budowę ekspresowej trasy S-5. Na pozostałych ponad 4 ha nadal uprawianych jest 118 działek. Dziś wiadomo już, że tego terenu drogowcy już nie wykorzystają i chcą go oddać Skarbowi Państwa. Najbardziej oczywistym rozwiązaniem byłoby, gdyby Skarb Państwa, reprezentowany w terenie przez wojewodę i odpowiedniego starostę, zwrócił prawo użytkowania gruntu działkowcom, którzy mieli je przez ponad 30 lat, a

zrzekli się go bez protestu ze względu na dobro publiczne – pod budowę tak potrzebnych nowych dróg.

Problem w tym, że na czele Starostwa Wrocławskiego stoi Prezydent Wrocławia, a ten ma już wobec atrakcyjnie położonej 4-hektarowej działki inne plany. Dyrektor Biura Rozwoju Wrocławia poinformował, że teren ten jest objęty przyjętym w 2010 roku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i przeznaczony na „aktywność gospodarczą” – pod budynki biurowe oraz zieleń parkową. Działkowcy nie dostaliby w zamian innego terenu pod swoje działki, bo miasto takiego po prostu nie ma.

Konflikt o ROD „Pod Morwami” to, niestety, nie jedyny dowód na to, że władze Wrocławia chcą zabetonować wszystko co jeszcze można. - W ratuszu planują masową likwidację – z 35 tys. działek ma zostać... 200. – alarmuje „Polska – Gazeta Wrocławska” w artykule z 29 kwietnia. – O ile można zrozumieć, że część ogrodów jest potrzebna do poszerzenia ulic czy wytyczenia nowych, to wizja betonowych osiedli może przerażać” – dodaje gazeta.

– W studium przewidziano zmianę przeznaczenia grun-

tów, na których dziś funkcjonują ROD. Zamiast nich przewidziano nowe osiedla, czy biurowce, a to daje podstawę do likwidacji aż 159 ze 160 wrocławskich ogrodów – wyjaśnia Janusz Moszkowski prezes OZ we Wrocławiu. I tak np. tereny największego w mieście skupiska ogrodów w rejonie ul. Klecińskiej w studium przeznaczono pod inwestycje komercyjne (handel, biurowce, usługi). Podobny los ma spotkać ok. 50 ha terenów w ok. ulicy Wiaduktowej, na Starachowicach i Szczepinie. W miejscu starych, jeszcze poniemieckich ogrodów w rejonie ulicy Bujwida mają stanąć nowe domy, podobnie ma być także na Stabłowicach, Tarnogaju i Brochowie. Deweloperzy przejmą też tereny ogrodu „Wythnienie” w rejonie pl. Kromera, któ-

re uwzględnione są nawet w rejestrze zabytków. – Oczywiście nie nastąpi to jednocześnie, może to być proces rozłożony na dziesiątki lat, a grunty przeznaczone będą na różne cele. Nie da się jednak zaprzeczyć, że dobrze charakteryzuje stosunek władz miasta do ogrodów działkowych – mówi prezes Moszkowski.

Nadzieja na zamianę wizji przyszłego Wrocławia – z betonowej pustyni w przyjazne mieszkańcom i coraz liczniejszym turystom zielone miasto – w nowym studium zagospodarowania przestrzennego. Swoje wnioski do niego można zgłaszać do 25 października br. Wrocławianie, w tym także tak liczni działkowcy, mogą zatem jeszcze mieć wpływ na komfort życia w ich mieście.

(AP)

6. Media o spotkaniu Premier Ewy Kopacz z działkowcami

Spotkanie Pani Premier Ewy Kopacz z Prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim i warszawskimi działkowcami odbiło się szerokim echem w krajowych mediach. Wszystkie podkreślały merytoryczny charakter spotkania i dobrą atmosferę, w jakiej się odbyło.

Na spotkanie z Panią Premier w warszawskim ROD Bemowo II przybyło nie tylko ok. 40 działkowców, ale i podobnie liczna grupa dziennikarzy z najważniejszych krajowych mediów. Byli przedstawiciele wszystkich stacji telewizyjnych, wielu rozgłośni radiowych i redakcji prasowych. Nic dziwnego – temat spotkania dotyczył przecież spraw istotnych dla niemal miliona obywateli i ich rodzin, a osoba Pani Premier potwierdzała, że są one ważne nie tylko dla reprezentującego tak dużą część społeczeństwa Polskiego Związku Działkowców.

W wielu publikacjach, które ukazały się po tym spotkaniu, media podkreślały, że to już kolejny raz Pani Premier Ewa Kopacz spotyka się z Prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim i przedstawicielami działkowców, i że wszystkie poprzednie spotkania przyczyniły się do wypracowania wspólnego stanowiska, korzystnego dla polskiego ruchu działkowego. „Dzięki nowelizacji ustawy Prawo budowlane podpisanej w kwietniu przez Prezydenta Komorowskiego, 950 tys. należących do działkowców małych domków może nadal funkcjonować. Nikt tego nie będzie kazał burzyć” – cytuje słowa Pani Premier **portal www.biznes.onet.pl**.

„Obecnie wszystkie budynki, wybudowane przed wejściem znowelizowanego prawa w życie, które spełniają ustawowe kryteria altany - zostaną uznane za legalne. Za legalizację obiektów nie będzie pobierana opłata. W przypadku altan już objętych postępowaniami dotyczącymi wydania decyzji o nakazie rozbiórki - postępowania te będą umarzone” – dodaje na swojej stronie internetowej **Polskie**

Radio PiK.

„**Gazeta Wyborcza**” zauważa zaś: „Jak to zwykle w życiu bywa, życie pisze najróżniejsze scenariusze”. - dodała Premier Ewa Kopacz. – „Jak się rozwiąże jeden problem, pojawia się następny. Dzisiaj przed nami kolejne rozwiązywanie problemów dotyczących statutu Polskiego Związku Działkowców”.

W informacji **Polskiej Agencji Prasowej** zwrócono uwagę na inne problemy: „Prezes Polskiego Związku Działkowców Eugeniusz Kondracki powiedział, że podczas spotkania z Panią Premier obok statutu działkowcy mówili także o propozycji stowarzyszenia Dekretowicz, by zlikwidować ogrody działkowe i ze środków pozyskanych ze sprzedaży gruntu wypłacić odszkodowania właścicielom nieruchomości objętych tzw. dekretem Bieruta. - Do działkowców dochodzą informacje o propozycjach, by zlikwidować ogrody - przede wszystkim na terenach objętych dekretem, ale również inne ogrody, które są poza granicami starej Warszawy, by te grunty sprzedać i w ten sposób pozyskać środki na spłatę dawnych właścicieli” – mówił Prezes PZD. Eugeniusz Kondracki podkreślił, że działkowców niepokoi to, iż nie ma w tej sprawie jasnego stanowiska Prezydent Warszawy. W jego ocenie działkowców uspokoiłoby uregulowanie stanu prawnego ogrodów. Dodał, że nie ma żadnych przeszkód formalnych, by tego dokonać.

Media podkreśliły, że – jak zapowiedziała Pani Premier - tematowi rejestracji statutu i zagrożeń, jakie dla warszawskich działek stanowią roszczenia związane z dekretem Bieruta, będzie poświęcone kolejne spotkanie z przedstawicielami działkowców i PZD, które tym razem odbędzie się w Kancelarii Premiera.

Na stronie **www.wiadomosci.gazeta.pl** czytamy: „Według Prezesa PZD w przyszłotygodniowym spotkaniu ma

wziąć udział Prezydent Warszawy. - Mamy nadzieję, że Pani Prezydent zmieni swoje nastawienie do działkowców i uda nam się rozwiązać problem statutu, a w dalszej perspektywie i problem ogrodów warszawskich – zaznaczył Prezes Eugeniusz Kondracki. Dodał, że działkowcy mają „absolutną pewność”, iż statut związku został sporządzo-

ny zgodnie ze znowelizowaną ustawą.

„Jestem przekonana, że to kolejne spotkanie przebiegnie w dobrej atmosferze, i że rozwiążemy wspólnie te problemy” – podsumowała Pani Premier cytowana przez www.portalsamorzadowy.pl.

(AP)

7. Korzystne wyroki dla byłych działkowców z ROD im. 23 lutego w Poznaniu

Po blisko 2 latach niepewności i wielokrotnym stawianiu przed Sądem Rejonowym kilku działkowców wyrzucenych ze zlikwidowanego ROD przez Beatę N. i dodatkowo pozwanych o bezumowne korzystanie z działki przez Hannę R., która umową zbycia wierzytelności od Beaty N. przejęła prawa do dochodzenia odszkodowań i wynagrodzeń od działkowców, wyrokami Sądu zostało uwolnionych od groźby zapłaty wielotysięcznych odszkodowań. Sąd Rejonowy wydał 19 maja br. wyroki oddalające pozew Hanny R. W uzasadnieniu padły podnoszone przez działkowców i przedstawicieli Związku argumenty, że działkowcy użytkowali swoje działki w dobrej wierze, a właścicielka nieruchomości nigdy nie wezwała ich do wydania zajmowanych działek ani do zapłaty za bezumowne korzystanie z działki pomimo, że tak nakazywał jej wyrok Sądu Najwyższego z 2005 r. Nie reagowała też na pisma działkowców gotowych do wydania działek, o ile właścicielka zapłaci im za nakłady na działkach, podobnie jak nie reagowała na pisma OZ PZD deklarujące wolę przekaza-

nie jej byłej siedziby OZ PZD, pod warunkiem zapłaty za nakłady Związku ustalone wyrokiem sądowym o wydanie nieruchomości. Fakty te połączone z brakiem całkowitego zainteresowania właścicielki opuszczoną przez działkowców nieruchomością, na której bezdomni urządzili sobie miejsca składania śmieci, a niektórzy zamieszkali w opuszczonych altankach, świadczą że Beata N. ze swoją współpracowniczką Hanną R. zainteresowane były wyłącznie zgarnięciem kolejnych pieniędzy, tym razem od starszych i często schorowanych ludzi, którzy za swoją miłość do działki mieli zapłacić ze skromnych rent i emerytur.

Tę dobrą wiadomość zmąciła inna. Dzisiejszy Głos Wielkopolski zamieścił nekrolog informujący o śmierci śp. Jerzego Umbreita, byłego prezesa ROD im. 23 Lutego, który do ostatnich swoich dni, pomimo złego stanu zdrowia, aktywnie występując przed Sądem jako świadek bronił interesów działkowców. To smutne, że nie może się cieszyć z faktu, że jego starania oddaliły od działkowców groźbę niekorzystnych wyroków.

Zdzisław Śliwa

Prezes OZ PZD w Poznaniu

8. Wodny atak na PZD

Na warszawskich Włochach, niedaleko Okęcia, od wielu lat funkcjonuje ogromny i piękny kompleks ogrodowy zwany ROD „Na Paluchu”. Przez wiele lat w jego skład wchodziło aż 6 ogrodów: im. „Bohaterów Westerplatte” (609 członków), Paluch Miejski (1300 członków), Geoprojekt (51 członków), Krokus (176 członków), Emerycy i Latawiec (158 członków) i Samopomoc Chłopska (122 członków), które w sumie objęły ogromne połacie ziemi, liczące co najmniej kilkadziesiąt hektarów. Swoje miejsce znalazło tam prawie 2,5 tysiąca działkowych rodzin z War-

szawy i okolic. Jest tam zielono, a przede wszystkim daleko od miejskiego tłoku i zabiegania – wydawałoby się idealne miejsce dla odpoczynku, rekreacji i zawiązywania działkowych przyjaźni czy więzi. Niestety, garstka działkowców z jednego ROD od lat wszczyna tam konflikty i niesnaski, a w ostatnim czasie spór zaognił się i otarł nie tylko o media, ale także sąd. Oficjalnie powód jest prozaiczny – woda. Jeśli jednak nie wiadomo o co chodzi – to na pewno chodzi o pieniądze. Tak właśnie jest w tym wypadku.

Obwodnica południowa Warszawy

Aby zrozumieć powody tego konfliktu trzeba cofnąć się do roku 2008. Wówczas do bram kompleksu ogrodowego

zapukała GDDKiA, która zgodnie z planami przestrzennymi miasta, miała tam wybudować obwodnicę południo-

wą dla Warszawy przecinając ogrody działkowe niemalże na pół. Zgodnie z obowiązującą wówczas ustawą jeżeli ogród likwidowany był na cel publiczny (np. pod budowę drogi), zgoda Związku na likwidację nie była konieczna ani wymagana. Rozwiązanie to jest przejawem obywatelskiej i pro-społecznej postawy środowiska działkowców, które zawsze ustępuje z gruntów, jeżeli jest to konieczne do przeprowadzenia ważnych inwestycji publicznych. Część działek z tego olbrzymiego kompleksu musiała zostać zlikwidowana, a działkowcy otrzymali z tego tytułu należne odszkodowania. Ponadto inwestor przekazał PZD teren zastępczy na odtworzenie ogrodu i podjął się wybudowania od nowa infrastruktury dla zastępczego ROD, gdzie przenieść mieli się użytkownicy z likwidowanych działek. Budowa trasy szybkiego ruchu skomplikowała też życie działkowców, którzy zostali w poszatkiwanym kompleksie ogrodowym. Budowa trasy przez środek ogrodu poważnie zaburzyła jego funkcjonowanie. Część działkowców musiała sobie radzić bez wody i prądu, bowiem budowa drogi spowodowała odcięcie tych mediów. By działkowcy mogli użytkować swoje ogrody korzystając z wody czy prądu, niezbędna okazała się przebudowa likwidowanych punktów dostępowych. Stąd też Okręgowy Za-

rząd Mazowiecki PZD zawarł porozumienie z inwestorem. Na tej podstawie GDDKiA zgodziła się przebudować sieć wodociągową i energetyczną tak, by zapewnić dostęp do mediów wszystkim ogrodom. Niestety, prace nad projektem znacznie się przeciągały, a działkowcy przez długie miesiące musieli radzić sobie bez wody czy prądu. Sieć wodociągowa na Paluchu od początku istnienia ogrodów działkowych w tym miejscu jest siecią wewnętrzną, tzn. ogrody działkowe korzystają z własnych zasobów wodnych poprzez studnie i nie posiadają dostępu do sieci miejskiej.

Ze względu na wysokie koszty budowy nowej sieci wodociągowej, niezależnej dla ogrodów położonych po obydwu stronach obwodnicy, połączono wszystkie ogrody w jedną sieć zasilaną z jednej hydroforni. Dla działkowców liczył się czas, a także koszty inwestycji, dlatego też wodociąg poprowadzono pod jeszcze nie istniejącą wówczas trasą szybkiego ruchu, tak aby jak najszybciej zapewnić działkowcom dostęp do wody.

Po dwóch latach inwestorowi udało się w końcu zrealizować postanowienia porozumienia z PZD i wszyscy działkowcy po obu stronach obwodnicy mogli cieszyć się wodą.

Nowy prezes, nowe porządki

Po odbudowaniu sieci wodociągowej po obu stronach drogi działkowcy odetchnęli z ulgą. Nie na długo. W 2010 roku prezesem zarządu ROD im. „Bohaterów Westerplatte” została Anna Batorowska. Od tego momentu na Paluchu zaczęły mnożyć się konflikty i problemy. Pani prezes bowiem zażyczyła sobie rozliczania wody zgodnie z tym, ile każdy ogród jej zużyje, podczas gdy Kolegium Prezesów ROD Paluch skupiające władze ogrodowe wszystkich 6 ogrodów (w tym również ROD „Bohaterów Westerplatte” przed objęciem władzy w zarządzie ROD przez panią Batorowską) zdecydowały o rozliczaniu się z tytułu opłat za wodę na podstawie ryczałtu, a więc stałej stawki opłacanej z góry za cały rok. Sprawa przybierała różne formy konfliktu i buntu. Prezes Batorowska odgrażała się i buntowała innych działkowców. Tymczasem proponowane przez nią rozliczanie faktycznego zużycia wody jest niemożliwe do wykonania. Skoro bowiem działkowcy nie korzystają z miejskich wodociągów, to nie mają liczników i pomiarów wody, która de facto trafia do ich ogrodów bezpośrednio ze studni. Za co więc Zarządy ROD pobierały

kilkadziesiąt złotych zaliczki z tytułu zużycia wody? Niestety, darmowa woda ze studni nie jest do końca wodą darmową. Aby woda dotarła do każdego działkowca konieczna jest hydrofornia, ta zaś pobiera немало prądu, za który „ktoś” musi zapłacić. Kolegium ROD Paluch ustaliło więc kwotę zaliczkową równą dla wszystkich działkowców, która to miała pokrywać wszelkie koszty związane z wodociągiem, a więc działaniem hydroforni, modernizacją sieci i opłatami za energię w związku z nawadnianiem. Skoro nie ma opomiarowania to rozliczenie faktycznego zużycia wody przez poszczególnych działkowców jest niemożliwe. Te argumenty w żaden sposób nie trafiały i nie trafiają po dziś dzień do Anny Batorowskiej, wówczas prezesa ROD im. Bohaterów Westerplatte. Powstała zaiście sytuacja patowa. Anna Batorowska przestała płacić za wodę, kiedy traciła do niej dostęp, albo płaciła częściowo, potem znowu przestawała płacić i popadała w zadłużenie – i tak w kółko. nierozwiązany konflikt trwał tam przez 4 lata.

Wyodrębnienie

Niezapłacone zaliczki na wodę sprawiły, że Anna Batorowska postanowiła uwolnić się od unieszczęśliwiających ją wodnych dylematów i wpadła na pomysł wyodrębnienia ogrodu ze struktur PZD. Idąc za ciosem zwołała zebranie i 15 czerwca 2014r. część działkowców użytkujących

działki w ROD im. Bohaterów Westerplatte w Warszawie podjęła uchwałę o wyodrębnieniu się ze struktur PZD i powołaniu Stowarzyszenia Działkowego „Zielone Wzgórze”. Stowarzyszenie to zostało wpisane do KRS postanowieniem z dnia 10 września 2014r. Niestety, Batorowska dą-

żąc do oderwania ogrodu z PZD złamała prawo. Zebranie wyłączeniowe zostało zwołane przez osoby nieuprawnione tj. m. in. przez Annę Batorowską, gdyż członkom zarządu w skład którego wchodziła wygasły mandat. Stwierdzenie wygaśnięcia mandatów członków zarządu ROD było następstwem zmniejszenia się w składzie zarządu ROD osób pochodzących z wyboru poniżej 50% jego liczby członków ustalonej na 7 osób. Z pracy w zarządzie zrezygnowały 4 osoby, a Zarząd pod przywództwem Anny Batorowskiej „dokooptował” w ich miejsce osoby, które nie pochodziły z wyborów dokonanych przez działkowców ROD. W tej sytuacji w pełni uzasadnione było stwierdzenie, że tylko 3 członków w składzie zarządu pochodzi z wyboru, co skutkowało wygaśnięciem mandatów pozostałych członków zarządu. Zarząd ROD im. Bohaterów Westerplatte, który zwołał zebrania ustawowe działkowców w I i II terminie nie istniał już od 21 listopada 2013r. W tej sytuacji OZM PZD zmuszony był powołać Zarząd Komisaryczny w ROD im. „Bohaterów Westerplatte”. Stosownie do zapisów Statutu PZD organowi komisarycznemu przysługują wszelkie uprawnienia, takie same jak zarządowi pochodzącemu z wyboru. Niestety, nieistniejący już formalnie zarząd ROD pod batutą Batorowskiej, działając bezprawnie, przystąpił jak gdyby nigdy nic do wykonywania obowiązku zwołania w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowej ustawy działkowej (tj. do dnia 19 stycznia 2015 r.) zebrania wszystkich działkowców korzystających z działek położonych na terenie tego rodzinnego ogrodu działkowego w celu przeprowadzenia głosowania w sprawie wyboru stowarzyszenia ogrodowego, które będzie prowadziło rodzinny ogród działkowy.

Oprócz zwołania zebrania ustawowego przez nieuprawniony podmiot, doszło do licznych nieprawidłowości podczas przeprowadzania zebrania, m.in. uniemożliwiono

udział w zebraniu licznej grupie działkowców. Działkowcy z tego ogrodu zgłaszają się do PZD i donoszą o licznych nieprawidłowościach podczas tego zebrania. Wiadomo, że nie wpuszczono na nie członków Zarządu Komisarycznego oraz działkowców, którzy spóźnili się na zabranie. Nie są to żadne plotki ani pogłoski, bo skarżący się działkowcy składają w tym przedmiocie pisemne oświadczenia. Odmowa dopuszczenia do udziału w zebraniu działkowców, którzy się spóźnili w praktyce uniemożliwiła zabranie głosu przez część uprawnionych. Istnieje podejrzenie, że podczas zebrania nie było wymaganego przepisami ustawy kworum, które jest jednym z warunków ważności podjętej przez działkowców ogrodu uchwały o wyborze stowarzyszenia prowadzącego dany ROD. Co ciekawe i zastanawiające to fakt, iż w czasie zapoznawania się w Sądzie z dokumentacją przedłożoną przez komitet założycielski Stowarzyszenia Działkowego „Zielone Wzgórze” w Warszawie, stwierdzono brak listy obecności z zebrania z dnia 15.06.2014 r. Nie wiadomo zatem na jakiej podstawie ustalono, iż w chwili podejmowania uchwały o wyodrębnieniu się ROD im. „Bohaterów Westerplatte” w Warszawie ze struktur PZD było odpowiednie kworum uprawniające do ważnego podjęcia takiej uchwały. Należy zauważyć, że w głosowaniu nad uchwałą o wyodrębnieniu się rodzinnego ogrodu działkowego z PZD mogą brać udział wszyscy działkowcy. W świetle powyższego uznać należy za wysoce prawdopodobne, że w drugim terminie głosowania brało udział mniej niż 3/10 liczby działkowców korzystających z działki w tym ogrodzie. Stąd też nikt nie powinien być zdziwiony, że zebranie działkowców w sprawie wyodrębnienia się tego ogrodu ze struktur stowarzyszenia ogrodowego PZD zwołane w dniu 15 czerwca 2014r. było nieważne i w związku z tym nie wywoływało żadnych skutków prawnych.

Niesłuszne oskarżenia

Toczące się przepychanki sprawiły, że była prezes ROD im. „Bohaterów Westerplatte” pomawia Polski Związek Działkowców i oskarża o szykanowanie. Rzekomym powodem jest podobno to, że działkowcy z tego ogrodu odłączyli się od Związku. Tymczasem, jak wskazuje powyższe, sprawa wyłączenia się części działkowców ROD im. „Bohaterów Westerplatte” ze struktur PZD zresztą niezgodnie z przepisami ustawy, a sprawa konfliktu wodnego pomiędzy Anną Batorowską, a Kolegium Prezesów ROD Paluch to zupełnie odrębne sprawy, których nijak połączyć się nie da. PZD nie jest przeciwny wyłączeniu się rodzinnych ogrodów działkowych ze struktur PZD i nie blokuje tego rodzaju działań. Co więcej ustawa z dnia 13 grudnia 2013r. o rodzinnych ogrodach działkowych nie daje PZD takich uprawnień, czy możliwości utrudniania bądź zablokowania procedury wyłączenia ogrodu ze struktur PZD. Związek

respektuje wszystkie działania secesyjne przeprowadzone zgodnie z literą prawa wyznaczoną w ustawie o ROD i prawie o stowarzyszeniach. To oczywiste i bezapelacyjne, że działkowcy powinni mieć możliwość swobodnego wypowiedzenia i powołania stowarzyszenia ogrodowego, któremu PZD przekaze wszystkie prawa i obowiązki związane z prowadzeniem ROD, ale musi się to odbywać sposobem zgodny z przepisami ustawy o ROD.

PZD w związku z licznymi sygnałami o nieprawidłowościach, jakie zaszły podczas procesu wyodrębniania zmuszony był złożyć apelację od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 10 września 2014r. o zarejestrowaniu Stowarzyszenia Działkowego „Zielone Wzgórze”. Sąd odwoławczy przyjął apelację i 24 kwietnia 2015 r. uchylił wcześniejsze postanowienie o rejestracji tego stowarzyszenia i skierował sprawę jego rejestracji do ponownego roz-

poznania przez sąd pierwszej instancji. Fakty wskazują więc na to, że w tej sprawie także niezawisły sąd, a nie tylko PZD, dopatrywał się nieprawidłowości w przeprowadzonej procedurze powołania Stowarzyszenia Działkowego „Zielone Wzgórze”. Podkreślić przy tym trzeba, że każdy

sąd samodzielnie dokonuje oceny zachowania ustawowych procedur wyłączeniowych przewidzianych w art. 69 i następnych ustawy o ROD, PZD jako uczestnik postępowania mógł jedynie przedstawić swe zastrzeżenia w zakresie spełnienia wymagań ustawowych.

Od wody do sądu

Nie da się ukryć tego, iż grupa osób skupiona wokół byłej prezes zarządu ROD – Anny Batorowskiej uzurpuje sobie prawo do zarządzania ogrodem oraz manipuluje działkowcami, prawem, statutem i ustawą, chociaż nie ma do tego uprawnień. Aktualnie Stowarzyszenie Działkowe „Zielone Wzgórze” nie ma ujawnionych w KRS organów upoważnionych do reprezentacji. Według wiedzy OZM PZD, Sąd zawiesił postępowanie w zakresie wpisania osób upoważnionych do reprezentacji Stowarzyszenia do KRS z uwagi na toczące postępowanie apelacyjne co do samego zarejestrowania Stowarzyszenia i oddalił zażalenie Stowarzyszenia na postanowienie o zawieszeniu. Skoro uchylono postanowienie o zarejestrowaniu Stowarzyszenia, to tym bardziej nie wiadomo na jakiej podstawie uzurpatorzy występują do PZD o dokonanie rozliczeń ze Stowarzyszeniem Działkowym „Zielone Wzgórze”, ani też dlaczego akurat te osoby przypisują sobie prawo do pobierania opłat na rzecz Stowarzyszenia.

Oskarżenia, jakie padają z ust Anny Batorowskiej, m.in. o tym, że PZD nie przekazało infrastruktury nowemu stowarzyszeniu są fałszywe. Po pierwsze bowiem infrastruktura wodociągowa, o której pisze była prezes jest infrastrukturą połączoną i wspólną dla 6 ROD znajdujących się w tym rejonie i nie ma możliwości, by wyodrębnić dostęp do wody tylko dla jednego, wyłączonego stowarzyszenia. Ustawa o ROD w żaden sposób nie obliuguje PZD do wspomaganie osób, które dążą do wyodrębnienia ROD ze struktur PZD, w przygotowaniu procedury wyłączeniowej. Zatem nie ponosi odpowiedzialności za błędnie przeprowadzone wyłączenie stowarzyszenia i galimatias, jaki stworzyła sobie sama Anna Batorowska. W związku z tymi nieprawidłowościami i różnymi działaniami wymierzonymi przeciwko pełnoprawnemu Zarządowi Komisarycznemu, OZM PZD został zmuszony do wystąpienia do Prokuratury z zawiadomieniem popełnienia

przestępstwa przez Anną Batorowską o zabór mienia, ukrycie dokumentacji związanej z prowadzeniem ROD oraz akt osobowych działkowców.

W chwili obecnej ROD im. „Bohaterów Westerplatte” w zakresie zaopatrzenia w wodę jest uzależniony od ROD „Paluch Miejski”. Ekspert powołany przez OZM PZD ma ocenić możliwości technicznej przebudowy sieci wodociągowej na całym kompleksie na Paluchu. Jednak ze wstępnych informacji wynika, że taka przebudowa niosła by za sobą ogromne koszty, bowiem wiązałoby się to z podkopem pod istniejącą obwodnicą. Na to nie będzie stać ani nowego stowarzyszenia, ani PZD. Spór o wodę, który trwa odrębnie od sporu o wyłączenie się Stowarzyszenia „Zielone Wzgórze” ze struktur PZD, będzie musiał zakończyć się kompromisem. Inaczej tej sprawy rozwiązać się nie da. Nikt za nikogo płacić za wodę nie będzie. Korzystanie z hydroforni tworzy koszty, które chcąc nie chcąc ponieść muszą działkowcy. Tutaj nikt na nikim nie zarabia, a roczna składka na wodę to zaledwie kilkadziesiąt złotych, które jest rozliczane na koniec roku. Jeśli zostało pobrane za dużo, to w kolejnych latach Zarząd składkę obniża. Niestety póki co była prezes korzysta z wody, ale nie chce za nią płacić i żyje na garnuszku pozostałych działkowców, którzy korzystając z wody nie mają problemu z tym, by za nią zapłacić. I o to w tym tak naprawdę chodzi. Nie o PZD, nie o szykanowanie, nie o to, że ktoś komuś robi na złość. To zwykłe bicie piany o nic. Tutaj sprawa jest znacznie prostsza – wszak któżby nie chciał korzystać sobie z wody i nic za to nie płacić? Jeśli lokator korzysta z prądu i za niego nie płaci, to co robi w takim wypadku elektrownia? Odcina prąd. Analogicznie jest z gazem, telefonem czy rachunkami za Internet. Czy zatem jest coś złego w tym, że jeśli ktoś nie płaci za wodę i nie chce za nią płacić, to zostaje od niej odcięty?

(AH)

9. „Świat się kręci”... wokół ogrodów

Ogrody działkowe były tematem wyemitowanego 5 maja w telewizyjnej „Jedynce” programu „Świat się kręci”. Ograniczony czas nie pozwolił na omówienie wszystkich spraw związanych z sytuacją ROD w Polsce,

ale widzowie programu mogli się przekonać, czym są ogrody działkowe, jakie dobro stanowią dla działkowców, ale i dla całego otoczenia. Nie dziwi więc wynik głosowania sms-owego, w którym telewidzowie mogli się

wypowiedzieć, czy ich zdaniem ogrody są potrzebne. Aż 98 proc. z nich odpowiedziało „TAK”.

Tematów związanych z ogrodami i ich funkcjonowaniem jest bardzo dużo, nie o wszystkich problemach udało się zatem porozmawiać. - Kawalek zieleni w środku miasta budzi skrajne emocje – tak zapowiedział temat tego odcinka „Świat się kręci” prowadzący program Maciej Kurzajewski. – Dla jednych to pozostałość PRL-u, którą szybko trzeba zlikwidować, by ziemię oddać pod inwestycje, a dla użytkowników i ich rodzin to często jedyne miejsce, w którym mogą wypocząć.

Dyskusję w studio poprzedził filmowy felieton pokazujący ogrody takie, jakimi są – jako oazę zieleni w środku miast. Jako miejsce, o które użytkownicy dbają przez dziesiątki lat, w które inwestują czas i pieniądze, w którym pracują i dobrze wypoczywają wraz z rodzinami. Działkowcy występujący w tym materiale podkreślali jednak, że często nie mogą być spokojni o przyszłość swoich ogrodów, że co chwilę straszni są widmem odebrania im działek – czy to w celu zwrócenia ziemi w ramach reprivatyzacji, czy w związku z inwestycjami planowanymi na zajmowanych przez nie terenach.

Mecenas Bartłomiej Piech reprezentujący Polski Związek Działkowców podkreślił, że Związek, największa organizacja zrzeszająca działkowców, ma dziś ok. 1,2 mln członków i wciąż przybywają nowi, choć nie jest to warunkiem użytkowania działki. - Wystarczy 5-10 tys. złotych, by stać się użytkownikiem działki, a kwota zależna jest od tego, jak jest ona zagospodarowana - mówił mec. Piech. – Ważne, że dziś można już w swoją działkę bezpiecznie inwestować. Obowiązująca od ub. roku ustawa o ROD gwarantuje działkowcom prawo do odszkodowania w razie likwidacji ogrodu, niezależnie od tego, czy nastąpi to na cel publiczny, komercyjny, czy ze względu na roszczenia byłych właścicieli. –

Uchwalenie ustawy o ROD, która powstała z inicjatywy PZD jako projekt obywatelski dzięki zebraniu ponad 900 tys. podpisów, nie jest jedynym sukcesem Związku i samych działkowców w ostatnim czasie. W ten sam sposób, z inicjatywy PZD i po zebraniu ponad 700 tys. podpisów, zainicjowano zmiany w ustawie Prawo budowlane. Jej nowelizacja weszła w życie 30 kwietnia i chroni przed rozbiórką prawie 900 tys. altan w ogrodach. – Ustawa precyzuje, że altana to budynek o powierzchni do 35 m² i wysokości do 5 m, z tarasem, gankiem lub werandą nieprzekraczającą 12 m² - przypomniał mecenas Piech. – Uchwalenie nowelizacji rozwiewa wątpliwości, które NSA, stwierdzający, że altana to wyłącznie obiekt o ażurowych ścianach. Czegoś takiego nie ma w ogrodach działkowych. - Radca prawny PZD podkreślił także, że altany

w ogrodach nie mogą służyć celom mieszkalnym, o czym zawsze przypomina i czego przestrzegania domaga się Związek.

Jednym z tematów poruszonych w programie była kwestia odłączania się ogrodów od struktur PZD. Działkowców, którzy tak postąpili reprezentowały Anna Batorowska i Anna Chmielak. – Bycie w PZD jest sprawą podległości, nie ma możliwości samostanowienia o sobie. Zgodnie z ustawą o ROD Związek ma obowiązek przekazania gruntów stowarzyszeniom ogrodom, które się wydzieliły, a tak się nie dzieje – twierdziła Anna Chmielak. - Procedura wyłączenia ogrodu ze struktur PZD została jasno określona we wspomnianym projekcie ustawy przygotowanej przez Związek i jest prosta - wyjaśnił telewidzom i publiczności w studio mec. Piech. - To sami działkowcy w ogrodach podejmują taką decyzję i decyduje zdanie większości. Nowe stowarzyszenie ma prawo złożyć do sądu wnioski o zmianę wpisu w księdze wieczystej i tylko od jego sprawności zależy, czy to zrobi i na ile skutecznie. -

Wyjaśnienia przedstawiciela PZD wymagała także próba przypisania przez Annę Batorowską sukcesu, jakim jest uchwalenie ustawy o ROD byłemu członkowi PZD, a dziś jego oponentowi, Ireneuszowi Jarząbkowi ze Swarzędza. – Działo się wręcz odwrotnie – mówił mec. Piech. – Pan Jarząbek był tej ustawie przeciwny. –

Przypomnijmy, Ireneusz Jarząbek na użytkowanej przez siebie działce w ROD „Kwitnąca Dolina” w Swarzędzu wybudował „altanę” przeszło dwukrotnie przekraczającą wymiary dopuszczone prawem. Zameldował się w niej wraz z rodziną, a jeden z jej członków zarejestrował pod tym adresem działalność gospodarczą. M.in. za to trzykrotne złamanie przepisów obowiązujących wszystkich działkowców Ireneusz Jarząbek został pozbawiony członkostwa w PZD. Już jako osoba prywatna zwalczał obywatelski projekt ustawy o ROD, co stanowiło dla niektórych posłów pretekst do dezawuowania inicjatywy, pod którą działkowcy zebrali 1 milion podpisów. Z kolei podczas prac nad ustawą „Stop Rozbiórkom Altan” zabiegał, by jej zapisy zalegalizowały samowolę budowlaną I. Jarząbka. Obecnie nadzór budowlany jest w trakcie egzekwowania rozbiórki jego samowoli budowlanej.

Dobrym podsumowaniem toczącej się w studio dyskusji o ogrodach działkowych było ogłoszenie wyników sms-owego głosowania. Na proste pytanie „Czy ogrody działkowe są potrzebne”, równie prosta była odpowiedź. Aż 98 proc. uczestników sondy odpowiedziało „TAK”. To najlepiej dowodzi, że określanie ogrodów działkowych mianem „pozostałości PRL-u” i nawoływanie do ich likwidacji, jest tylko czarnym PR-em inspirowanym przez tych, którzy mogliby na takiej likwidacji naprawdę dużo zarobić.

(AP)

10. Były ugory – są ogrody działkowe

Na gdańskich Stogach, w miejscu dawnego nieużytku o powierzchni ok. 3 ha, powstały nowe ogrody działkowe. Gospodarzem tego miejsca będzie Polski Związek Działkowców.

Teren nowych ogrodów działkowych znajduje się przy ul. Zawisłańskiej. Obszar od północy graniczy z rzeką Łachą, a od południa z terenem lokalnej ciepłowni. W efekcie realizacji projektu powstało 45 działek ogrodowych o powierzchni od 300 do 450 m². Realizacja zadania obejmowała także uzbrojenie (sieć wodociągowa, energetycz-

na), budowę alejek i miejsc parkingowych, oraz budowę ogrodzenia zewnętrznego wraz z bramami i furtkami. Koszt inwestycji, którą ze strony miasta pilotowała Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, wyniósł 1,5 mln zł.

W środę 6 maja odbył się ostateczny odbiór inwestycji, która przekazana zostanie w całości Zarządowi Okręgowemu Polskiego Związku Działkowców. Rodzinny Ogród Działkowy na Stogach powstał w ramach realizacji zadania „Organizacja zamiennych ogrodów działkowych związanych z rozbudową układów drogowych”.

11. Zasady Rachunkowości i Zakładowy Plan Kont

W wyniku wejścia w życie ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r. oraz zmiany zapisów w ustawie o rachunkowości powstał obowiązek przyjęcia nowych zasad rachunkowości obowiązujących w Związku. Prezydium Krajowej Rady PZD Uchwałą nr 104/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 r. zatwierdziło nowo opracowane „Zasady Rachunkowości i Zakładowy Plan Kont” Stowarzyszenia Ogrodowego Polski Związek Działkowców.

Dokument ten został dostosowany do potrzeb Związku uwzględniając jego specyfikę oraz do aktualnie obowiązujących przepisów wewnętrznych i zewnętrznych. Przed wydaniem został przekazany do okręgowych zarządów PZD celem poddania go szerokiej konsultacji wśród księgowych oraz ogrodowych i okręgowych komisji rewizyj-

nych. Wszystkie istotne uwagi zostały uwzględnione przez zespół pracujący nad ZPK PZD.

Dokument ten w ilości trzech egzemplarzy trafił do rodzinnych ogrodów działkowych z przeznaczeniem po jednym egzemplarzu dla zarządu ROD, przewodniczącego komisji rewizyjnej oraz osoby prowadzącej księgowość.

Wszystkie jednostki PZD tj. rodzinne ogrody działkowe, okręgowe zarządy oraz Krajowa Rada PZD zobowiązane są od 1 stycznia 2015 r. stosować przyjęte zasady rachunkowości oraz do prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z ZPK.

Koszty wydania i dystrybucji „Zasad Rachunkowości i Zakładowego Planu Kont” w całości pokryła ze środków budżetowych Krajowa Rada PZD.

Opracowała :
M. Marks GK KRPZD

SPIS TREŚCI

I. XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD	1
1. Informacja	1
2. Projekt porządku obrad Zjazdu	1
3. Uchwała Nr 3/XXIX/2015 KR PZD z dnia 2.06.2015 r. w sprawie przedłożenia XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD propozycji tematyki oficjalnych stanowisk i innych dokumentów zjazdowych	1
II. Informacja ws. statutu PZD i działań nadzorczych Prezydent Warszawy	2
1. Spotkanie z premier Ewą Kopacz	2
2. Wystąpienie Prezydium KR PZD do Premier RP Ewy Kopacz w sprawie rejestracji statutu PZD w KRS	3
3. Spotkania z parlamentarzystami	4
4. Stanowiska ws. rejestracji statutu PZD	5
III. XXIX posiedzenie Krajowej Rady PZD	7
1. Informacja	7
2. Porządek obrad	8
3. Komisja Uchwał i Wniosków	8
4. Uchwały i stanowiska	8
• Uchwała NR 1/XXIX/2015 KR PZD z dnia 2.06.2015 r. w sprawie sprawozdania z działalności Krajowej Rady PZD w kadencji 2012 – 2015	8
• Uchwała Nr 2/XXIX/2015 KR PZD z dnia 2.06.2015 r. w sprawie konsultacji nad zmianami do statutu PZD	9
• Uchwała Nr 3/XXIX/2015 w sprawie przedłożenia XII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD propozycji tematyki oficjalnych stanowisk i innych dokumentów zjazdowych opublikowana została w Rozdziale I niniejszego Biuletynu	10
• Uchwała Nr 4/XXIX/2015 KR PZD z dnia 2.06.2015 r. w sprawie nadania tytułu Honorowego Członka PZD	10
• Stanowisko KR PZD z dnia 2.06.2015 r. w sprawie zarzutów Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r.	11
IV. Pozyskiwanie funduszy unijnych	12
1. Środki unijne na potrzeby ROD	12
2. Pozyskiwanie funduszy unijnych przez PZD	13
3. Stanowisko Prezydium KR PZD z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych przez PZD	14
4. OZ Mazowiecki w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych przez PZD	15
5. Przykład wykorzystania funduszy unijnych przez ROD – OZ w Szczecinie	16
V. Problem opłat za wywóz śmieci z terenów ROD	17
1. Informacja	17
2. Komunikat KR PZD w sprawie zmian w systemie opłat za wywóz śmieci z terenów ROD	18
3. Komunikat KR PZD w sprawie stanowiska Ministra Środowiska dotyczącego opłaty ryczałtowej za wywóz śmieci z terenów ROD	18
4. Stanowisko Ministerstwa Środowiska w sprawie ponoszenia opłaty ryczałtowej w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	19
5. Prezydent Częstochowy popiera działkowców w walce o rozwiązanie problemu ryczałtowej opłaty od każdej działki za wywóz odpadów	21
6. List Prezydenta Częstochowy do Posła SLD Marka Bałta z prośbą o wniesienie inicjatywy ustawodawczej w sprawie gospodarowania odpadami	21
7. Kocham, lubię, szanuję... nie śmieję	22
VI. Działania PZD w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD	25
1. Informacja	25
• Tabela – Wykaz ROD, którym na wniosek PZD ustanowiono prawo użytkowania w oparciu o art. 76 ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r.	26
• Tabela – Realizacja przez PZD regulacji stanu prawnego całości/ części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD	31
VII. Uchwały systemowe w sprawie procedur dot. likwidacji ROD	32
1. Informacja	32
2. Uchwały	32
• Uchwała NR 136/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.06. 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych na cel publiczny	32
• Uchwała NR 137/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.06. 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych dokonywanych na cel niepubliczny	36
• Uchwała NR 138/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.06. 2015 r. w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych ..	41
• Uchwała NR 139/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.06. 2015 r. w sprawie czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych	46
• Uchwała NR 140/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.06. 2015 r. w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych	47
VIII. Realizacja planów inwestycji i remontów w ROD w 2014 r.	51
1. Informacja	51
IX. W sprawie reprivatyzacji	60
1. Ustawa reprivatyzacyjna – potrzebna, ale zablokowana	60
2. Stanowiska OZ w sprawie reprivatyzacji	61
• OZ w Koszalinie	61
• OZ w Legnicy	62
• OZ w Szczecinie	62
• OZ w Lublinie	63
• OZ Mazowiecki	63
X. Informacje	64
1. Szykuje się gigantyczny przekręt w Warszawie?	64
2. Działkowcy i urzędnicy	67
3. Rzeszowscy działkowcy muszą walczyć o odszkodowania za likwidację ogrodów	71
4. Ustawa reprivatyzacyjna – dlaczego wciąż jej nie ma?	73
5. Wrocław chce zabetonować ogrody	76
6. Media o spotkaniu Premier Ewy Kopacz z działkowcami	77
7. Korzystne wyroki dla byłych działkowców z ROD im. 23 lutego w Poznaniu	78
8. Wodny atak na PZD	78
9. „Świat się kręci”... wokół ogrodów	81
10. Były ugory – są ogrody działkowe	83
11. Zasady Rachunkowości i Zakładowy Plan Kont	83

Fot. okładka: R. Drzewiczak-Milewska

Redaguje
Komitet Krajowej Rady PZD
www.pzd.pl

Wydawca: Wydawnictwo „działkowiec” Sp. z o.o.
ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa

Skład i łamanie:
Magda Adamska

Druk:
Drukarnia Semafic
Nakład: 5 700